

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA
KATEDRA CESTOVNÍHO RUCHU TÁBOR

STUDIJNÍ PROGRAM: 6208T EKONOMIKA A MANAGEMENT
STUDIJNÍ OBOR: OBCHODNĚ PODNIKATELSKÝ

**PRODUKTY CESTOVNÍHO RUCHU NA STRAKONICKU
STRATEGIE ROZVOJE MIKROREGIONU**

Vedoucí práce:

Mgr. Vladimír Dvořák

Autorka:

Monika Náhlíková

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Zemědělská fakulta

Katedra: cestovního ruchu

Akademický rok: 2003/2004

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení: **Monika Náhlíková**

Studijní program: M 6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodně podnikatelský obor

Název tématu: **Produkty cestovního ruchu na Strakonicku – strategie rozvoje mikroregionu**

Zásady pro vypracování:
(v zásadách pro vypracování uveďte cíl práce a metodický postup)

Cíl práce:

Zmapovat stávající úroveň rozvoje mikroregionu. Studium využití potenciálu produktů cestovního ruchu na Strakonicku. Strategie rozvoje mikroregionu v oblasti cestovního ruchu.

Metodický postup:

1. Studium odborné literatury
2. Provedení situační analýzy a SWOT analýzy mikroregionu
3. Návrh koncepce rozvoje mikroregionu

Rámcová osnova:

1. Úvod, 2. Literární přehled, 3. Řešení problematiky, 4. Metodika, 5. Provedení analýzy, 6. Diskuse, 7. Závěr, 8. Resumé, 9. Použitá literatura, 10. Přílohy.

Rozsah grafických prací: dle potřeby

Rozsah průvodní zprávy: 60 – 70 stran

Seznam odborné literatury:

Hrala, V.: Geografie cestovního ruchu. Praha: Idea Servis, 2002

Kubeš, J.: Problémy stabilizace venkovského osídlení. Č. Budějovice: PF JU, 2000

Királová, A.: Marketing destinace cestovního ruchu. Praha: Ekopress, 2003

James, H. A.: Praktický marketing. Praha: Tippa, 1991

Statistický průvodce obcemi jižních Čech. Č. Budějovice: ČSÚ, 2003

Odborné časopisy (C.O.T., Všudybyl, Travel in the Czech)

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Vladimír Dvořák

Konzultant:

Datum zadání diplomové práce: 2. 3. 2004

Termín odevzdání diplomové práce: 30. 4. 2006

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
studijní oddělení
VANČUROVA 2904 390 01 TÁBOR

Heskova

doc. Ing. Marie Hesková, CSc.
Vedoucí katedry

M. Z. Praus

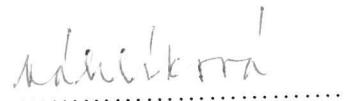
doc. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.
Děkanka

V Českých Budějovicích dne 12. 3. 2004

PROHLÁŠENÍ:

Prohlašuji, že diplomovou práci na téma „Produkty cestovního ruchu na Strakonicku – strategie rozvoje mikroregionu“ jsem vypracovala samostatně na základě vlastních poznatků a materiálů, které uvádím v seznamu literatury.

Tábor, duben 2006

podpis

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych ráda poděkovala Mgr. Vladimíru Dvořákovi za odbornou pomoc, konzultace a vedení při zpracovávání diplomové práce. Současně bych chtěla vyjádřit poděkování i všem ostatním osobám, především pracovnicím Městského informačního centra ve Strakonicích a pracovnici Regionálního informačního střediska ve Strakonicích, s nimiž jsem v průběhu tvorby předkládané práce spolupracovala, za ochotu při poskytování potřebných a cenných informací pro práci a také výpomoc při shromažďování materiálů a veškerých podkladů.

Obsah

1. ÚVOD DO PROBLEMATIKY CESTOVNÍHO RUCHU	- 4 -
1.1 LITERÁRNÍ REŠERŠE.....	- 4 -
1.1.1 <i>Vymezení pojmu cestovní ruch</i>	- 4 -
1.1.2 <i>Systém a systematika cestovního ruchu.....</i>	- 5 -
1.1.3 <i>Vymezení geografie cestovního ruchu.....</i>	- 5 -
1.1.4 <i>Vymezení destinace cestovního ruchu</i>	- 6 -
1.1.5 <i>Typologie účastníka cestovního ruchu</i>	- 7 -
2. METODIKA A CÍL PRÁCE.....	- 8 -
2.1 STRUKTURA PRÁCE, METODIKA A PRAMENY DAT.....	- 8 -
2.1.1 <i>Informační prameny a struktura analytické části práce.....</i>	- 8 -
2.1.2 <i>Metodika výzkumu a zpracování získaných dat.....</i>	- 9 -
2.1.3 <i>Sběr primárních informací - dotazníkové šetření.....</i>	- 10 -
2.1.4 <i>Závěrečná část a vyslovení hypotéz.....</i>	- 10 -
2.2 CÍL PRÁCE.....	- 11 -
3. VYMEZENÍ ÚZEMÍ.....	- 12 -
3.1 ČESKÁ REPUBLIKA JAKO CELEK	- 12 -
3.1.1 <i>Komparativní výhoda České republiky v oblasti cestovního ruchu.....</i>	- 12 -
3.2 JIHOČESKÝ KRAJ JAKO TURISTICKÁ DESTINACE	- 12 -
3.2.1 <i>Turistické potenciály pro rozvoj cestovního ruchu v Jihočeském kraji.....</i>	- 13 -
3.2.2 <i>Současné zdroje informací o cestovním ruchu z Jihočeského kraje na Internetu ..</i>	- 13 -
3.2.3 <i>Jihočeská centrála cestovního ruchu.....</i>	- 14 -
4. SITUAČNÍ ANALÝZA STRAKONICKÉHO REGIONU	- 16 -
4.1 ZÁKLADNÍ IDENTIFIKACE ÚZEMÍ STRAKONICKA	- 16 -
4.1.1 <i>Stav místního přírodního a společenského prostředí jako potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu.....</i>	- 18 -
4.1.2 <i>Strategie rozvoje cestovního ruchu strakonického mikroregionu</i>	- 18 -
4.2 MĚSTO STRAKONICE	- 20 -
4.2.1 <i>Osydlování strakonické kotliny a historie města Strakonice</i>	- 20 -
4.2.2 <i>Kulturně-historické atraktivity ve Strakonicích – návrh prohlídkové trasy</i>	- 22 -
4.2.3 <i>Podrobnější popis jednotlivých zmiňovaných atraktivit města Strakonice</i>	- 23 -
4.2.4 <i>Ochrana přírody na Strakonicku.....</i>	- 25 -

4.2.5	<i>Významné osobnosti z historie i dneška v souvislosti se Strakonicem</i>	- 26 -
4.2.6	<i>Kulturně-společenské a sportovní akce ve Strakonicích</i>	- 27 -
4.2.7	<i>Městský úřad ve Strakonicích a vymezení správního obvodu města</i>	- 28 -
4.2.8	<i>Pojmy z oblasti managementu destinace</i>	- 28 -
4.2.9	<i>Organizační struktura Městského úřadu ve Strakonicích</i>	- 29 -
4.2.10	<i>Spolupráce města Strakonice se zahraničními partnerskými městy</i>	- 30 -
4.2.11	<i>Infrastruktura pro potřeby cestovního ruchu ve Strakonicích</i>	- 30 -

5. MARKETINGOVÉ PROSTŘEDÍ A SWOT ANALÝZA REGIONU

STRAKONICKO	- 37 -
--------------------------	---------------

5.1	SW ANALÝZA – POSUZOVÁNÍ ÚROVNĚ SILNÝCH A SLABÝCH STRÁNEK V DESTINACI	- 37 -
5.2	OT ANALÝZA – POSUZOVÁNÍ PŘÍLEŽITOSTÍ A HROZEB	- 41 -
5.3	ZÁVĚREČNÉ SHRNUTÍ FAKTORŮ SWOT ANALÝZY PRO STRAKONICKÝ REGION	- 44 -

6. STÁVAJÍCÍ PRODUKTY CESTOVNÍHO RUCHU NA STRAKONICKU - 46 -

6.1	TURISTICKÉ PRODUKTY JIHOČESKÉHO KRAJE ZAHRNUJÍCÍ REGION STRAKONICKO	- 46 -
6.1.1	<i>Jihočeské pivní stezky</i>	- 47 -
6.1.2	<i>Jihočeské pohádkové království...pro děti i dospělé</i>	- 47 -
6.1.3	<i>Mapový informační systém jižní Čechy</i>	- 47 -
6.2	TURISTICKÉ PRODUKTY VYTVOŘENÉ VE STRAKONICKÉM MIKROREGIONU	- 48 -
6.2.1	<i>Společný projekt 4 měst: Otavská plavba</i>	- 50 -
6.2.2	<i>Naučné stezky na Strakonicku</i>	- 51 -
6.2.3	<i>Cyklotrasy a cyklostezky</i>	- 53 -
6.2.4	<i>Značené turistické trasy</i>	- 55 -
6.2.5	<i>Muzeum středního Pootaví</i>	- 56 -
6.2.6	<i>Rok stromu</i>	- 56 -
6.2.7	<i>Venkovský cestovní ruch a turistika na koni</i>	- 57 -
6.2.8	<i>Mezinárodní dudácký festival</i>	- 58 -
6.2.9	<i>Středověké slavnosti Rumplování</i>	- 58 -
6.2.10	<i>Skupovy Strakonice</i>	- 58 -
6.2.11	<i>Adventní trhy pod Rumpálem</i>	- 59 -
6.2.12	<i>Císařské manévry ve Štěkni / Kaisermanöver bei Stekna 2-9. 9. 1905</i>	- 59 -

7. INTERPRETACE VÝSLEDKŮ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ PRO

STRAKONICKO	- 60 -
--------------------------	---------------

7.1	PROCES VÝZKUMU	- 60 -
-----	-----------------------------	--------

7.1.1 Přípravná fáze	- 60 -
7.1.2 Realizační fáze	- 61 -
7.2 PŘEDSTAVENÍ A ZÁMĚR ČINNOSTI	- 61 -
7.2.1 Struktura a velikost vzorku návštěvníků /socio-demografické charakteristiky/.....	- 61 -
7.2.2 Dotazníky a jejich vyhodnocování.....	- 64 -
8. DISKUSE K VÝSLEDKŮM SWOT ANALÝZY A DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ..	
.....	- 76 -
9. NÁVRHY A DALŠÍ MOŽNOSTI ROZVOJE CESTOVNÍHO RUCHU VE	
STRAKONICKÉM REGIONU.....	- 77 -
9.1 ROZŠÍŘENÍ ČINNOSTÍ PODPORUJÍCÍCH PREZENTACI STRAKONICKA	- 77 -
9.1.1 Návrh brožury s vyznačením prohlídkové trasy městem Strakonice a nabídkou atraktivit v lokalitě Strakonicka.....	- 77 -
9.1.2 Rozšíření stávající brožury věnované barokním kostelům v okresu Strakonice o přehled dalších místních atraktivit a informací.....	- 78 -
9.1.3 Instalace dopravních značek pro značení kulturních a turistických cílů.....	- 79 -
9.2 NAPOJENÍ STRAKONICKA NA DOPRAVNÍ SYSTÉM CYKLOTRANS	- 80 -
9.2.1 Cykloturistická mapa regionu Strakonice na oficiálních internetových stránkách -	80 -
10. ZÁVĚR	- 82 -
11. ABSTRACT	- 83 -
12. SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	- 86 -
13. PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY A OSTATNÍCH INFORMAČNÍCH	
ZDROJŮ	- 87 -
14. SEZNAM PŘÍLOH	- 90 -

1. Úvod do problematiky cestovního ruchu

V rámci shromažďování materiálů potřebných pro teoretický základ diplomové práce i doplnění části s vlastními výzkumy a závěry bylo nutné vyhledat dostatečné množství zejména knižních titulů, které se zabývají problematikou vymezení cestovního ruchu a podmínek pro jeho nepřetržitý rozvoj.

1.1 Literární rešerše

Následujících pět podkapitol bylo sestaveno na základě citací vybraných z dostupné odborné literatury a studijních materiálů.

1.1.1 Vymezení pojmu cestovní ruch

Dle definice *Světové organizace cestovního ruchu (UN WTO, Ottawa 1991)* jsou cestovním ruchem (turismem) aktivity osob cestujících na přechodnou dobu (ne déle než 1 rok) do místa ležícího mimo jejich obvyklé prostředí a pobývajících v těchto místech za účelem trávení volného času, přičemž hlavní účel cesty je jiný než výdělečná činnost.¹

Claude Kaspar (1979) sestavil definici, kde zdůrazňuje funkce cestovního ruchu ve vztahu k jednotlivci a společnosti: Cestovním ruchem vymezuje soubor činností zaměřených na uspokojování potřeb souvisejících s pobytom osob mimo místo trvalého bydliště, obyčejně ve volném čase za účelem zotavení, poznávání, kulturního a společenského vyžití, lázeňské léčby a služebních cest a tím získání komplexního zážitku. Cestováním rozumíme, jinými slovy řečeno, odchod subjektu (osoby) z místa trvalého bydliště (bez ohledu na motiv) a opětovný návrat do místa trvalého bydliště.

Jak ve své publikaci uvádí *Királová*, je cestovní ruch jedním z největších a nejrychleji se rozvíjejících průmyslů světa.² Důvody a podmínky pro cestovní ruch a příčiny jeho rozvoje jsou z historického i místního hlediska různorodé a vyvíjejí se v souhlasu se společensko-politickými procesy na konkrétním teritoriu.³ Ne všechna místa jsou vhodná pro rozvoj cestovního ruchu. Možnost národní ekonomiky profitovat z cestovního ruchu závisí podle *Királové* na možnosti investovat do rozvoje nezbytné supra- a infrastruktury, na možnosti uspokojovat potřeby a požadavky účastníků cestovního ruchu. Rozvoj cestovního ruchu musí být v této souvislosti politicky akceptovatelný, sociálně odpovídající a v souladu s ochranou životního prostředí. S tímto tvrzením je pevně spjato vymezení trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu. Jedná se o šetrné zacházení s přírodou, které je sociálně únosné a

¹ FORET, M., FORETOVÁ, V. Jak rozvíjet místní cestovní ruch. Praha : Grada Publishing, 2001.

² KIRÁLOVÁ, A. Marketing destinace cestovního ruchu. Praha : Ekopress, 2003.

³ KUČEROVÁ, I. Ekonomika se zaměřením na cestovní ruch. Praha : Idea servis, 1997

hospodářsky vitální, a které zaručuje dlouhodobý rozvoj.

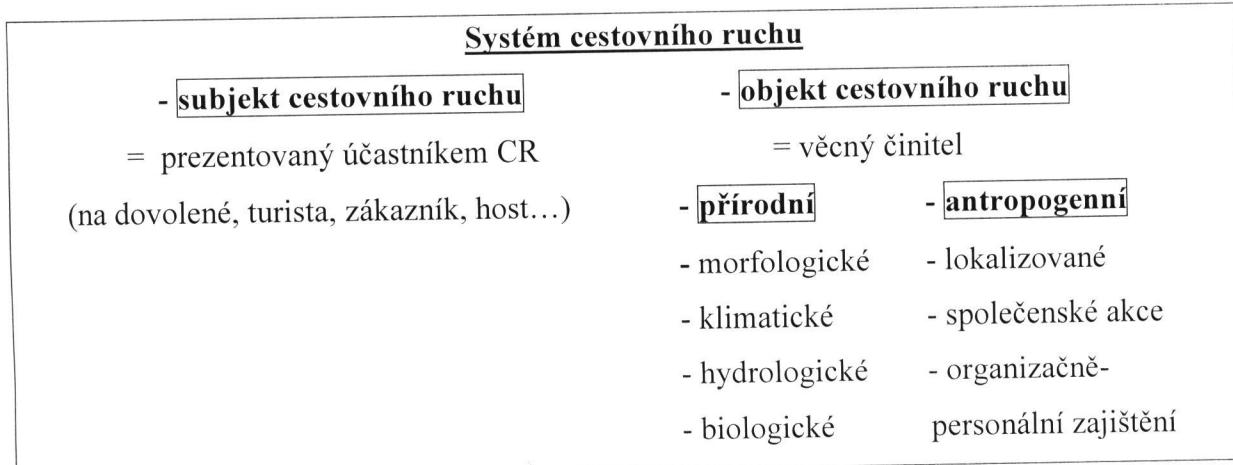
Pokud všechna výše uvedená fakta shrneme, je výstupem definice cestovního ruchu, uvedená taktéž ve *Výkladovém slovníku cestovního ruchu*: Cestovním ruchem je komplexní a mnoha oblastmi prostupující společenský jev bez jakýchkoli pevně stanovených hranic, který je synergickým souhrnem všech jevů, vztahů a dopadů v časoprostorovém kontextu, souvisejících s narůstající mobilitou lidí, motivovanou uspokojováním jejich potřeb v oblasti využití volného času, rekreace, cestování a poznání, dále v oblasti sociální, kulturní a v dalších oblastech.⁴

1.1.2 Systém a systematika cestovního ruchu

Pro definování cestovního ruchu je zapotřebí uvést několik základních požadavků. Jedná se především o požadavek „pohybu a pobytu“ a funkci trhu cestovního ruchu, tedy vztahy mezi nabídkou a poptávkou. Poptávku činí subjekty svou motivací na účasti v cestovním ruchu, potřebami a spotřebou v cestovním ruchu, činiteli ovlivňujícími poptávku po cestovním ruchu a typologii účastníků cestovního ruchu. Nabídka je prezentována objekty cestovního ruchu, dopravní dostupností a materiálně-technickou základnou.

Cestovní ruch a jeho systém jednoduše vymezuje následující schéma:

Schéma 1: **Cestovní ruch jako systém**⁵

Pozn.: Do lokalizovaných činitelů patří kulturně-historické pamětihodnosti a materiálně-technická základna, která představuje souhrn služeb uspokojujících materiální stránku účastníků (stravování, ubytování, kulturu a zábavu). Organizačním zabezpečením jsou institucionální složky, tedy státní správa, ministerstva, podnikatelská sféra, zaměstnanost ap.

1.1.3 Vymezení geografie cestovního ruchu

Ve *Výkladovém slovníku cestovního ruchu* je geografie cestovního ruchu definována

⁴ PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha : MMR, 2002

⁵ Vlastní pojetí

jako obor zabývající se studiem zákonitostí prostorových aspektů interakce mezi cestovním ruchem a rekreací na straně jedné a krajinou na straně druhé, zákonitostí a faktickým rozmístěním cestovního ruchu v oblastech různé hierarchie, studiem činitelů rozvoje cestovního ruchu.

Tento pojem definují ve své publikaci také *Štěpánek, Kopačka a Šíp* jako samostatnou vědní disciplínu, která dokáže studovat vývoj prostorových společenských jevů a vazeb. Nedílnou součástí je řešení problematiky lokálního a regionálního rozvoje a plánování. Svůj význam nachází i z hlediska inventarizace turistických atraktivit, jejich popisu a poskytování informací návštěvníkům, a též studia vztahů jednotlivých regionů, územního i regionálního plánování a regionálního rozvoje. Atraktivita cestovního ruchu je zajímavá součást přírody a přírodní podmínky, sportovní, kulturní nebo společenský objekt, kulturní, sportovní, společenská nebo jiná událost, přitahující účastníky cestovního ruchu.⁶

1.1.4 Vymezení destinace cestovního ruchu

Pojem destinace je obecně chápán jako cíl cesty, směrování nebo místo navštívené účastníkem cestovního ruchu. Rozvoj cestovního ruchu je podmíněn existencí vhodného potenciálu, který má výrazný teritoriální aspekt a je vázán na krajinný systém. *Királlová* uvádí, že destinace cestovního ruchu je přirozeným celkem, který má z hlediska podmínek rozvoje cestovního ruchu jedinečné vlastnosti, odlišné od jiných destinací.

Podle *UN WTO* představuje destinace místo s vhodnými atraktivitami ve spojitosti se zařízeními a službami cestovního ruchu, které si účastníci cestovního ruchu vybírají pro svou návštěvu a které poskytovatelé přinášejí na trh. Z této definice vyplývá, že pojmem destinace cestovního ruchu představuje cílové místo cestovního ruchu, ale i produkt cestovního ruchu spojený s daným místem. Podstatné je, že definice vymezuje destinaci z pohledu zákazníků.

Királlová dále uvádí podmínky pro rozvoj cestovního ruchu v destinaci, kdy je důležitá kvalitní nabídka, která je schopna přilákat návštěvníky a následně uspokojit jejich potřeby a požadavky. Nabídku cestovního ruchu je možné rozdělit na primární a sekundární. Komponenty primární nabídky cestovního ruchu jsou utvářejícími podmínkami pro uspokojení potřeb a požadavků návštěvníků destinace. Struktura, rozmístění a úroveň sekundární nabídky cestovního ruchu je určujícím faktorem využitelnosti destinace pro aktivity cestovního ruchu.⁷

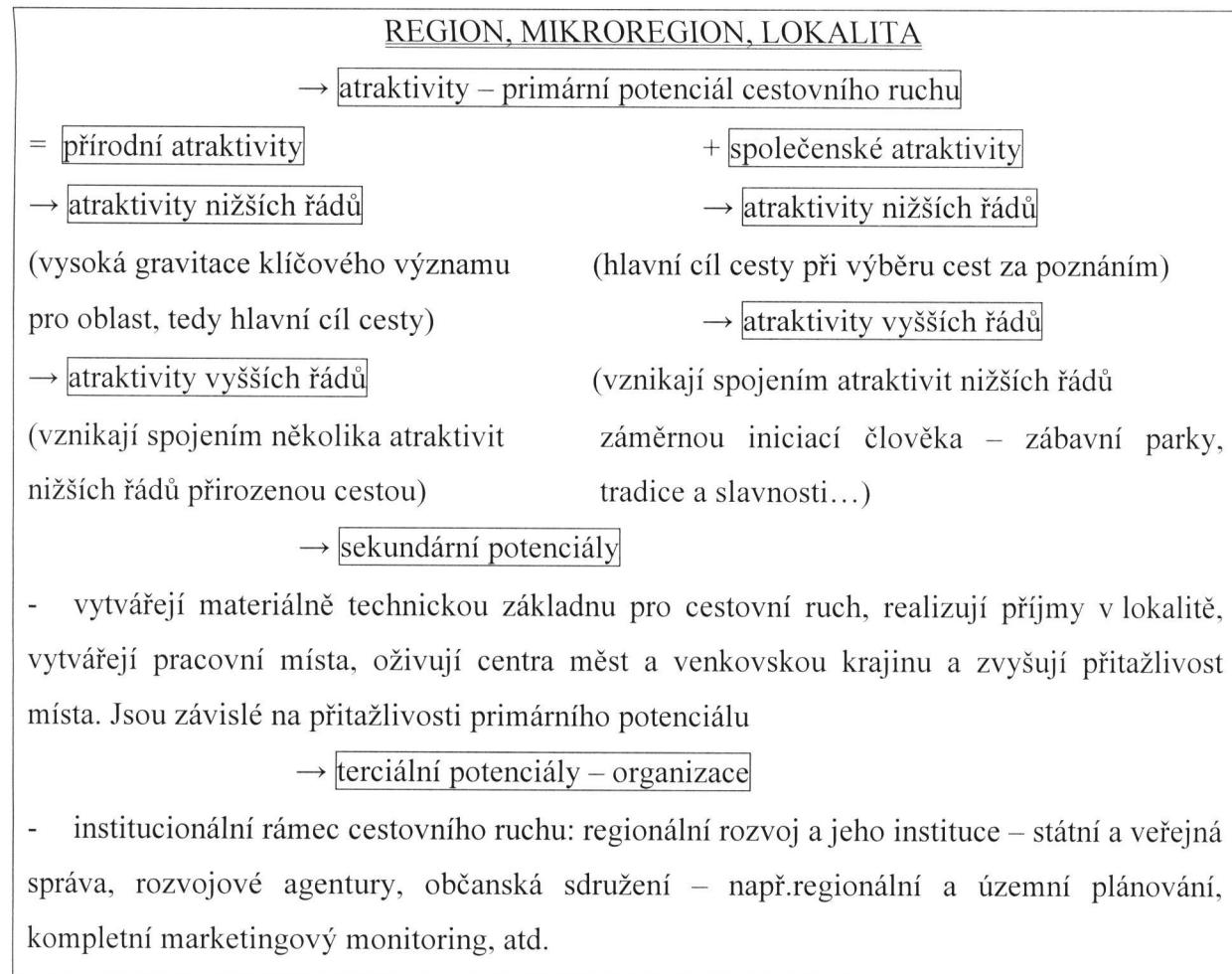
Výkladový slovník cestovního ruchu řeší pojmem destinace cestovního ruchu jako cílovou oblast v daném regionu, pro kterou je typická významná nabídka atraktivit a infrastruktury cestovního ruchu a v širším smyslu země, regiony, lidská sídla a další oblasti,

⁶ PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha : MMR Česká republika, 2002

⁷ KIRÁLOVÁ, A. Marketing destinace cestovního ruchu. Praha : Ekopress, 2003.

které jsou typické velkou koncentrací atraktivit, rozvinutými službami a další infrastrukturou cestovního ruchu, jejichž výsledkem je velká dlouhodobá koncentrace návštěvníků.

Schéma 2: **Lokalizační subsystém nabídky**⁸

1.1.5 Typologie účastníka cestovního ruchu

Definovat subjekt účastníka cestovního ruchu se snažili odborníci z této oblasti především po 2. světové válce (v 60. – 70. letech 20. století), v období enormního nárůstu účasti na cestovním ruchu. Vymezení v současnosti říká, že má-li být účastník vyňatý ze všeobecné migrace obyvatelstva, jeho pobyt by měl být účelně s pojený s fondem volného času a měl by vystupovat jen jako spotřebitel.

Účastníky cestovního ruchu jsou „návštěvníci“ s dalším dělením na „stálé obyvatele (rezidenty)“, „turisty“ a „výletníky“, přičemž turisté mohou být na dovolené (setrvává na určitém místě více než určitý počet nocí) nebo pouze na krátkou dobu (s max. 1 přenocováním). Výletník cestuje mimo místo svého trvalého bydliště na dobu ne delší než 24 hodin a bez přenocování. Tranzitní cestující, pracující v zahraničí, dočasní imigranti, utečenci a diplomati nepatří mezi účastníky, kteří se zahrnují do statistik cestovního ruchu.

⁸ ŠTĚPÁNEK, V., KOPAČKA, L., ŠÍP, J. Geografie cestovního ruchu. Praha : Karolinum, 2001

2. Metodika a cíl práce

Stanovení metodického postupu vyhotovování práce a přiblížení směru, jakým se vlastní činnost při sběru a zpracovávání informací ubírala, je v souhrnném a stručném výčtu obsaženo právě v kapitole Metodika a cíl práce.

2.1 Struktura práce, metodika a prameny dat

Diplomová práce je rozdělena do devíti hlavních kapitol. První kapitola je sestavena především na základě citací vybraných z dostupné odborné literatury a studijních materiálů. Kapitola druhá přibližuje průběh tvorby práce pomocí metodického postupu a samozřejmostí je také přiblížení nejdůležitějších cílů práce. Území, do kterého spadá řešený strakonický region, je vymezeno ve třetí kapitole. V kapitole čtyři a pět je analyzována lokalita Strakonicko pomocí situační analýzy a následně i analýzy SWOT. Problematicce stávajících produktů cestovního ruchu na Strakonicku je věnována kapitola šestá a po ní následuje prezentace výsledků provedeného dotazníkového šetření, zaměřeného na atraktivitu a potenciály řešené oblasti. Tradiční částí diplomových prací je kapitola s vlastními návrhy, která se zabývá nastíněním možného kroku pro další rozvoj mikroregionu a současně rozšířením materiálů a informačních zdrojů podporujících prezentaci místa. Vyvrácení či potvrzení stanovených hypotéz pomocí závěrů z vyhodnocení SWOT analýzy a dotazníkového šetření je věnována kapitola nazvaná Diskuse. Souhrnné závěry obnášející nejdůležitější výsledky všech předešlých kapitol jsou vnesené v kapitole desáté.

Teoretické informace v úvodní části práce, zabývající se vymezením pojmu z oblasti cestovního ruchu, problematikou cestovního ruchu, destinací cestovního ruchu a typologií účastníka cestovního ruchu, byly shromážděny na základě údajů z dostupné odborné literatury, publikací zabývajících se cestovním ruchem a sběru dat na internetových stránkách. Knižní tituly byly vyhledávány v informačních katalozích knihoven a zapůjčovány byly ve Šmidingerově knihovně ve Strakonicích, knihovně Jihočeské univerzity v Táboře a Okresní knihovně v Táboře.

2.1.1 Informační prameny a struktura analytické části práce

Dalším krokem bylo shromažďování dostupných dat týkajících se šetřeného území a potřebných pro sestavení situační analýzy, tedy kraje Jihočeského a samozřejmě regionu Strakonicko samotného. Pro sběr potřebných informací regionálního charakteru byly využity především internetové stránky Jihočeského kraje, města Strakonice, Jihočeské centrály cestovního ruchu, Ministerstva pro místní rozvoj a Českého statistického úřadu, knižní tituly

z okresní i soukromé knihovny autorky a propagační materiály o Jihočeském kraji, zdroje vydané Městským úřadem Strakonice a měsíčník Zpravodaj města Strakonice. Oficiální internetové stránky obou subjektů, tedy Jihočeského kraje a města Strakonice, jsou velmi přehledně vyhotovené, poskytují velké množství nejrůznějších informací a jsou průběžně aktualizovány, což zaručuje požadovanou míru spolehlivosti. Navíc obsahují různé další odkazy na webové stránky subjektů s danou problematikou spojených. Pro sestavení přehledu atraktivit regionu bylo využíváno především regionální oddělení Šmidingerovy knihovny ve Strakonicích. Minulost i současnost Strakonic v různých oblastech společenského života a událostech podrobně popisují tři díly Vlastivědného sborníku Strakonice zpracované kolektivem autorů a vydané Městem Strakonice.

Velmi cenným zdrojem informací a zkušeností bylo absolvování měsíční odborné praxe v Městském informačním centru ve Strakonicích v průběhu letní turistické sezóny 2005. Bylo zde umožněno obstarat si potřebné a jiným způsobem téměř nedostupné informace, poznatky a zkušenosti, ale především osobní kontakt s návštěvníky Strakonic i místním obyvatelstvem. Městské informační centrum přímo sousedí s Regionálním informačním střediskem, kde napomohly též konzultace s pracovnicí tohoto střediska. K získání informací o přírodních a kulturních atraktivitách Strakonicka bylo využíváno internetových stránek obcí a dostupných knižních titulů.

Po provedení situační analýzy strakonického regionu byla sestavena analýza SWOT, a to především na základě vlastních zkušeností, poznatků a hodnocení oblasti cestovního ruchu a regionálního rozvoje dané lokality. Nedílnou součástí diplomové práce je zjištění stávající úrovně rozvoje regionu Strakonicko a stávajících produktů cestovního ruchu v této oblasti. Také pro tento účel byly použity dostupné propagační materiály z MIC Strakonice a oficiální internetové stránky města Strakonice. Přidaná hodnota této práce spočívá mimo jiné i v provedení dotazníkového šetření o charakteru cestovního ruchu v oblasti, jeho vyhodnocení a prezentace výsledků v grafické podobě i písemném komentáři zjištěných skutečností.

2.1.2 Metodika výzkumu a zpracování získaných dat

Pro sestavení plánu výzkumu bylo důležité rozlišit shromažďování sekundárních a primárních informací. Sekundární informace byly výchozím bodem práce, neboť jejich nezanedbatelnou výhodou je rychlosť jejich získávání. Je však nutné brát v úvahu, jak často jsou uváděné informace aktualizovány a jakou vykazují spolehlivost. Proto nejpřesnější a spolehlivé řešení spočívá v provázanosti sekundárních a primárních informací. Primární údaje jsou získané z provedení vlastního dotazování a pozorování, tedy jsou lépe zacílené a následná vyhodnocení dávají přesnou odpověď na řešený problém.

Postup a zdroje k získávání sekundárních informací jsou již vymezeny v kapitole 2.1.

2.1.3 Sběr primárních informací - dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření provedené v průběhu letní turistické sezóny 2005, v období od června do září, napomohlo jednak k získání statistických údajů, tedy určení profilu návštěvníka regionu Strakonice, a zejména podalo informace o turistických atraktivitách a celkové atraktivnosti regionu. Při sestavování dotazníku byl kladen důraz na dodržení podmínky srozumitelnosti a jednoduchosti jednotlivých otázek i celého dotazníku. Díky tomu mohly být získané údaje interpretovány do formy, která umožnila vytvoření přehledných závěrů, tedy textů doprovázených přehlednými grafickými vyobrazeními.

2.1.4 Závěrečná část a vyslovení hypotéz

Závěrečná část práce je věnována vlastním návrhům a subjektivnímu hodnocení činností v oblasti cestovního ruchu a jeho rozvoje. Návrhy jsou podány na základě vlastního uvážení o chybějících článcích v prezentaci místa a míře využití potenciálu lokality Strakonicka.

Vyslovení subjektivních hypotéz, týkajících se cestovního ruchu a rozvoje dané oblasti, je provedeno ještě před realizací vlastního výzkumu. Jedná se především o zájem na zjištění, zda na Strakonicku převažuje segment návštěvníků přijíždějících na jeden den bez přenocování a zda je oblast hodnocena jako významný cykloturistický region. Před zahájením výzkumu lze zařadit region do oblastí se značnou perspektivou do budoucích období v mnoha oblastech a významným přírodním, rekreačním a společensko-kulturním potenciálem zajišťujícím postupný rozvoj cestovního ruchu. Důležitý prvek je spatřován v možnosti sdružování obcí do mikroregionů či svazků obcí a následná participace na tvorbě a realizaci produktů cestovního ruchu a produktových balíčků. Celá diplomová práce obsahuje řadu dalších hypotéz, které jsou v rámci jednotlivých kapitol vyvráceny či potvrzeny.

2.2 Cíl práce

Zjištění a vymezení dosažené úrovně rozvoje strakonického mikroregionu včetně sestavení přehledu stávajících produktů cestovního ruchu v této lokalitě je hlavním cílem činnosti a následně i tvorby celé diplomové práce. Podrobné studium všech faktorů vyskytujících se v oblasti a využívání jejího potenciálu, mimo jiné potřebného i pro vývoj nových produktů cestovního ruchu na Strakonicku, poskytlo potřebné podklady pro provedení situační analýzy a SWOT analýzy mikroregionu. Analýza SWOT je zpracována jednak na základě vlastního hodnocení daných faktorů a poznatků o stavu daných skutečností a také v návaznosti na fakta získaná z dostupných informačních zdrojů s důrazem kladeným na aktuálnost a spolehlivost zpracovávaných dat.

Současně je hodnocena strategie rozvoje mikroregionu v oblasti cestovního ruchu a zkoumána je také míra využívání veškerého potenciálu dané oblasti. Provedení dotazníkového šetření, které mapuje atraktivitu cestovního ruchu ve strakonickém mikroregionu, může díky následnému vyhodnocení odpovědí respondentů napomoci dalšímu rozhodování různých subjektů o využití případného a zatím nevyužitého či pouze částečně využitého potenciálu oblasti.

Činnost je nasměrována k přiblížení strakonického mikroregionu, města Strakonice, jednotlivých obcí v regionu a souhrnně všech místních atraktivit jako kvalitní turistické destinace s velkým potenciálem pro rozvoj všech forem cestovního ruchu.

3. Vymezení území

Třetí kapitola je zaměřena na vymezení zkoumané lokality. Rámcově je pozornost věnována stručnému představení České republiky a Jihočeského kraje jako atraktivních turistických destinací.

3.1 Česká republika jako celek

Česká republika leží ve střední Evropě, s ní sousedící státy jsou Spolková republika Německo, Polsko, Rakousko, Slovensko. Hlavní město České republiky je Praha.

Na českém území je k nalezení s výjimkou moře a velehor většina kategorií přírodních i společenských atraktivit. Jen některé atraktivity však dosahují nejvyšší kvality a kvantitativně i kvalitativně nejsou dostatečně aktivovány ani všechny potenciály cestovního ruchu. Přesto má Česká republika velice příznivé podmínky pro trvale udržitelný rozvoj cestovního ruchu. Českou republiku lze označit jako mezinárodní turistickou destinaci. Typickým znakem současného českého aktivního cestovního ruchu je převaha příjezdů krátkodobých návštěvníků na jeden den.

3.1.1 Komparativní výhoda České republiky v oblasti cestovního ruchu

V cestovním ruchu je komparativní výhoda založena především na fytogeografických předpokladech cestovního ruchu, poloze, přírodních podmírkách, dopravní dostupnosti, ale i na ekonomických předpokladech (cenová hladina, cena pracovní síly), kulturních předpokladech (tradice, historické památky, společenské a kulturní akce), politických předpokladech. Komparativními výhodami České republiky jsou výhodná centrální poloha v Evropě, hustá síť historických a kulturních památek a kvalitně značených turistických stezek, tradiční a kvalitní lázeňství, pestrá kulturní krajina a relativně zachovalá příroda.

3.2 Jihočeský kraj jako turistická destinace

Jižní Čechy jsou jedním z nejatraktivnějších turistických regionů České republiky. Nacházejí se v jižní části republiky při hranicích s Rakouskem a Spolkovou republikou Německo. Největší město jižních Čech, České Budějovice, se nalézá přibližně v jejich středu.⁹

Jižní Čechy jsou krajem po staletí spravovaným lidmi v souladu s nároky přírody a svou krásou překvapí každého návštěvníka. Jižní Čechy jsou krajem nesčetných rybníků, borových lesů i rozsáhlých rašeliníšť, oživeným siluetami měst i venkovských kostelů, ale i drsná horská krajina majestátné Šumavy, Novohradských hor a Blanského lesa.

⁹ www.jiznicechy.cz (prosinec 2005)

Životní prostředí kraje je v rámci České republiky charakterizováno jako méně poškozené. Kraj má díky absenci velkých průmyslových podniků především vysokou krajinnou hodnotu. Jejím důkazem je množství vyhlášených chráněných území, mimo jiné národního parku a chráněných krajinných oblastí. V kraji lze spatřit 288 maloplošných chráněných přírodních útvarů a celou řadu chráněných přírodních výtvorů. Kromě toho je v kraji celá řada historických paměti hodností, několik městských památkových rezervací a významná je i lidová architektura, především tzv. „selské baroko“.

3.2.1 Turistické potenciály pro rozvoj cestovního ruchu v Jihočeském kraji

Poloha regionu v tranzitním úseku mezi jižní a severní Evropou spolu s vyvážeností přírodních a společenských atraktivit jsou hlavními komponenty potenciálu cestovního ruchu. Turistický potenciál, zejména přírodní prostředí s vysokou lesnatostí, vodními plochami a velkým počtem kulturních památek, vytvořil z jižních Čech tradiční destinaci k návštěvám a rekreaci pro domácí a v hojně míře i zahraniční cestovní ruch s hlavní orientací na letní rekreaci. Specifikem kraje je existence více než 25 000 zařízení pro individuální rekreaci (chaty, rekreační chalupy). Zimní sezóna má výraznější zastoupení jen na Šumavě. Podle statistických údajů o zahraniční návštěvnosti je však potenciál aktivního cestovního ruchu v jihočeském regionu značně nevyužitý. Za hlavní příčinu lze považovat nedostatek nabízených atraktivních produktů, které by byly vytvářeny na bázi optimální infrastruktury služeb a propagace v zahraničí.

V posledních letech se rozvíjí mnoho forem přeshraniční spolupráce, čili Euroregionů. Přínosy lze spatřovat ve vytváření a realizaci společných projektů, především v oblasti dopravy, služeb a cestovního ruchu a vzájemné výměně zkušeností. Cílem přeshraniční spolupráce je také společná prezentace regionu, výměna informací a rozvoj cestovního ruchu .

Rozvoj cestovního ruchu v regionu jižních Čech se zaměřuje na několik oblastí, jako jsou produkty a služby, lidské zdroje, infrastruktura aj., v souladu s rozvojem regionu při zachování vlastní identity, s ohledem na přírodu, krajinu a historický vzhled sídel. Rozvoj je v úzké součinnosti se sousedními zahraničními regiony.¹⁰

3.2.2 Současné zdroje informací o cestovním ruchu z Jihočeského kraje na Internetu¹¹

V duchu zákona o krajích č. 129/2000 Sb. schválilo zastupitelstvo Jihočeského kraje v roce 2000 Program rozvoje Jihočeského kraje. Jedná se o materiál strategického charakteru. Současně byl schválen i Akční plán rozvoje Jihočeského kraje na rok 2002 a další období. Tento dokument obsahuje výčet konkrétních projektů, jejichž realizace měla být započata

¹⁰ www.iriscrr.cz (únor 2006)

¹¹ www.jiznicechy.cz (prosinec 2005)

v roce 2002. Do Akčního plánu zařazen i projekt označený A2/3 - Informační systém cestovního ruchu Jihočeského kraje.

Obecným cílem projektu A2/3 bylo vytvoření funkčního modelu komplexního informačního systému, který bude poskytovat co nejširší spektrum detailně zpracovaných informací o regionu Jihočeského kraje. Dalším důležitým posláním systému je propagace celého regionu, jakožto místa mimořádných kulturně historických a přírodních kvalit a propagační pomoc subjektům podnikajícím v oblasti cestovního ruchu.

3.2.3 Jihočeská centrála cestovního ruchu¹²

Jihočeská centrála cestovního ruchu, která vznikla v roce 1994, je sdružení právnických osob. Do roku 2003 byla především sdružením měst, která za své individuální členství platila členské příspěvky. Cílem JCCR byla propagace jižních Čech, převážně pak členských měst. V lednu roku 2003 vstoupil do JCCR Jihočeský kraj, Svaz měst a obcí Jihočeského kraje a Jihočeská hospodářská komora. Činnost Jihočeské centrály cestovního ruchu se řídí základní koncepcí, ze které vychází plán činnosti stanovený vždy na jeden kalendářní rok. Koncepce činnosti Jihočeské centrály cestovního ruchu vychází především ze Strategie rozvoje cestovního ruchu. Cílem JCCR je naplnění vize: "Jihočeský kraj - prezentující se jako zdravý a pohostinný turistický region - lépe a uvážlivě zhodnotí na poli cestovního ruchu své jedinečné přírodní bohatství a kulturní dědictví, a to ve prospěch svých obyvatel i návštěvníků".

JCCR komunikuje a spolupracuje s městy, mikroregiony, Krajským úřadem Jihočeského kraje, s turistickými informačními centry, podnikateli v oblasti cestovního ruchu a s Českou centrálou cestovního ruchu. Ve spolupráci s informačními centry vytváří statistiky návštěvnosti jižních Čech. JCCR ve spolupráci s městy a podnikatelskou sférou organizuje pravidelné prezentace jižních Čech se záměrem zajistění dostatečné informovanosti o turistické nabídce jižních Čech. JCCR prezentuje oblast jižních Čech jako celek na vybraných domácích i zahraničních výstavách a veletrzích se zaměřením na cestovní ruch.

Výzkumy a statistiky provedené JCCR¹³

Pro letní turistické sezóny 2004 a 2005 byla Jihočeskou centrálu cestovního ruchu ve spolupráci s několika jihočeskými městy (jejich turistickými informačními centry) provedena dotazníková šetření zaměřená na české i zahraniční návštěvníky v Jihočeském kraji.

Výsledky šetření 2004 a by měly sloužit k efektivnějšímu rozhodování při plánování dalších aktivit v oblasti marketingu a managementu cestovního ruchu v turistické destinaci

¹² www.jccr.cz/docs/cz/koncepce (prosinec 2005) - JCCR provozuje informační systém na www.jiznicechy.cz

¹³ www.jiznicechy.cz/docs/cz/20041230_dotaznikove_setreni_2004_hodnotici_zprava.pdf (listopad 2005)

jižních Čech. Šetření v roce 2005 bylo zaměřeno na profil návštěvníka jižních Čech.¹⁴

Z hodnotících zpráv dotazníkových šetření uskutečněných na území Jihočeského kraje pro letní turistickou sezónu 2004 a 2005 v období od května do září vyplynulo následující:

- Největší zahraniční zastoupení v roce 2004 měli návštěvníci z Německa, Nizozemí a Velké Británie. V roce 2005 klesl počet Britů a nárůst zaznamenali návštěvníci z Rakouska, Slovenska a Francie.
- Češi strávili v jižních Čechách průměrně 4,4 dne. Průměrná délka pobytu dotázaných zahraničních turistů činí 6,92 dne. Vysoký podíl vždy zaznamenali jednodenní návštěvníci.
- Hlavním důvodem návštěvy jihočeského regionu bylo především trávení dovolené. Jižní Čechy jsou podle šetření vhodné pro provozování velmi různorodých aktivit. Převažuje poznávání přírody a historie a relaxace, následují kulturní akce, nákupy, turistika a sport a návštěva známých. Mezi nejčastější aktivity provozované v daném regionu patří pěší a cykloturistika, poznávací turistika a společenský život a zábava.
- Při rozhodování o návštěvě destinace dají respondenti na doporučení svých známých a přátel, kteří již region navštívili. Významným způsobem je zastoupen i internet jako zdroj informací a propagační materiály turistických informačních center.
- Nejrozsáhlejší blok otázek byl věnován hodnocení kvality a dostupnosti základních služeb cestovního ruchu. Obecně lze říci že, většina dotázaných byla s poskytovanými službami, až na drobné výjimky (dlouhodobě známý problém s nedostatkem parkovacích míst), spokojena.
- V roce 2005 se zjišťovalo, jaká další místa v České republice hodlají zahraniční turisté ještě navštívit. Nejvíce odpovědí zaznamenaly hlavní město Praha a region Šumava.
- Domácí turisté odpovídali na otázku, z jakého regionu pochází. Nejvíce jich bylo z jižních Čech, Prahy a okolí Prahy, nejméně z Čech východních. Nejvíce turistů také přijelo osobním automobilem a individuálně.
- Péče o rozvoj cestovního ruchu byla nejčastěji hodnocena velmi dobře. Nejlépe hodnocena byla přátelskost místních lidí k návštěvníkům, péče o památky a turistické atraktivity a drobný prodej.

¹⁴ www.jccr.cz/docs/cz/vyzkumy/statistiky.xml (březen 2006)

4. Situační analýza strakonického regionu

„Malebná kopcovitá krajina Strakonicka je předhůřím Šumavy. Napříč lokalitou protéká řeka Otava, která nabízí příležitost všem vodákům. Krajině vévodí mohutný strakonický hrad. Strakonicko určitě zanechá nezapomenutelné zážitky a nezklame žádného návštěvníka, protože se zde snoubí nádherná příroda, velkolepá historie a sport v mnoha podobách“

Územním celkem vyznačujícím se společnou úrovní výskytu určitých znaků je definován **region**. Jedná se o znaky a jevy fyzicko-geografických nebo sociálně-geografických systémů. Podle velikosti se na velmi obecné úrovni relativně rozlišuje mikroregion, mezoregion a makroregion. Logicky vyplývá, že region malého geografického měřítka se označuje jako mikroregion. V praxi se zpravidla jedná o účelové mikroregiony sdružení obcí. V České republice jsou často vytvářeny za účelem získání společné podpory pro čerpání prostředků ze státních a evropských fondů, včetně čerpání prostředků na rozvoj cestovního ruchu. V rámci rozvoje cestovního ruchu umožňují tyto mikroregiony efektivnější koordinaci rozvoje infrastruktury cestovního ruchu, návštěvnického managementu a marketingu cestovního ruchu.¹⁵ Základem pro region cestovního ruchu je existence produktů a nabídky. Regiony cestovního ruchu většinou nerespektují správní hranice. Hlavní význam regionů cestovního ruchu spočívá v možnosti ucelené prezentace země jako turistické destinace, která nabízí určitý souhrn produktů reprezentovaný regiony cestovního ruchu. Region cestovního ruchu je komplexní turistický produkt se všemi základními, doplňkovými i odvozenými službami cestovního ruchu. Každý region musí být něčím charakteristický.¹⁶

4.1 Základní identifikace území Strakonicka ¹⁷

Strakonicko je charakteristickou jihočeskou oblastí, ve které desítky vesniček rozesetých po krajině, architektura lidového baroka, rybníky, lesy a pole vytvářejí neopakovatelnou atmosféru. Z hlediska aktivního odpočinku zcela určitě nezklame příznivce cykloturistiky. Je vhodnou lokalitou pro letní rekreaci.¹⁸

Území bývalého Strakonického okresu leží v západní části Jihočeského kraje. Okres svou rozlohou 1 032 km² patřil k nejmenším okresům kraje.

Nadmořská výška regionu se pohybuje v severní polovině mezi 400-600 metry, v jižní mezi 500-700 metry. Průměrná roční teplota se pohybuje v rozmezí 6 až 7,5 stupně. Vodní srážky jsou vyrovnané a jejich roční průměr je v rozpětí 550-650 mm. Převážná část území

¹⁵ PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha : MMR, 2002.

¹⁶ ŠTĚPÁNEK, V., KOPAČKA, L., ŠÍP, J. Geografie cestovního ruchu. Praha : Karolinum, 2001.

¹⁷ www.cbudejovice.czso.cz (listopad 2005)

¹⁸ Brožura: Program Mogul Šumava Rallye Klatovy 2006

má charakter pahorkatiny, horského rázu nabývá jen v jihozápadním výběžku, roviny poměrně malého rozsahu se rozkládají kolem řeky Otavy, která je nejvýznamnějším vodním tokem protékajícím středem okresu ve směru od západu k východu. Ve městě Strakonice se do ní vlévá Volyňka protékající jižní částí regionu. Jihovýchodní částí území protéká Blanice a severozápadní částí Lomnice. Větší plochy rybníků se nacházení v pahorkatině Blatenské, Strakonicko-písecké, v úvalu Strakonicko-protivínském a pahorkatině Bavorovské.

Přes strukturální změny zůstává Strakonicko územím průmyslově-zemědělským. Hospodářská struktura a také dosažený stupeň rozvoje soukromého podnikání umožňuje, že je dosahována pouze průměrná míra nezaměstnanosti. Charakter zemědělské výroby určují klimatické a půdní podmínky. V půdních poměrech jsou zastoupeny všechny tři hlavní skupiny půd. Jsou to půdy lehké, středně těžké a těžké. V daných půdních podmínkách převládá výrobní typ bramborářský. Zemědělství v oblasti je zaměřeno na pěstování zrnin, pícnin, řepky a brambor a v živočišné výrobě na chov skotu a prasat.

Od roku 2000 je na území bývalého okresu 5 měst, kdy k městům Strakonice, Blatná, Vodňany a Volyně přibylo město Bavorov. Pokud je řešeno území bývalého strakonického okresu, lze jej rozčlenit na čtyři mikroregiony - Strakonicko, Blatensko, Vodňansko a Volyňsko. Každá oblast má svá specifika a můžeme zde najít nejednu historickou památku a zvláštnost. Pro Strakonicko je nejvýraznějším krajinotvorným prvkem řeka Otava protékající celým okresem. Strakonice jsou městem fezů a městem vyhlášeným díky konání Mezinárodních dudáckých festivalů. Blatensko, kterému věvodí půvabná krajina, je oblast rybníků s v okrese největším rybníkem Labut'. Vodňansko je také krajina rybníků a lesů, které určují ráz této krajiny. Hladina rybníků předpovídá přitažlivou atmosféru výlovů, které jsou hojně a pestré na zvyky. Na Volyňsku, nazývaném též „Brána Šumavy“, otevírají kopce a lesy průchod jen řece Volyňce. Mikroregion se pyšní celou řadou staveb lidové architektury (Čestice - venkovský barokní zámek, Dobrš - renesanční tvrz, Malenice s vodním hamrem či Zechovické lidové baroko).

Historické prameny uvádějí existenci některých obcí na Strakonicku již v polovině 11. století (Krejnice, Škůdra, Zvotoky). Hrady a tvrze jsou dokladem poddanského charakteru středověkých měst a obcí. Mezi významné kulturní památky patří hrad ve Strakonicích, kdysi sídlo pánů Bavorů, později maltézských rytířů, vodní hrad a zámek v Blatné, dochovaný hradební systém včetně zbytků bašt, příkopů, hradeb města Vodňany, zřícenina hradu Helfenburk, některé tvrze a zámky, chráněné území „Žižkovo bojiště u Sudoměře“ - dějiště Žižkova vítězství dne 25. března 1420 a mnoho dalších. Lidovou architekturu od poloviny 19. století připomínají v řadě obcí selská stavení s typickými štíty.

4.1.1 Stav místního přírodního a společenského prostředí jako potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu

Životní prostředí na Strakonicku lze v rámci stavu v celé České republice označit jako lepší než průměrné. Přírodního prostředí s vysokou lesnatostí, vodními plochami a kulturními památkami je využíváno k návštěvám a rekreaci českých i zahraničních turistů.¹⁹

Co se týče druhu cestovního ruchu ve strakonickém regionu, jak současně vyplynulo i z výsledků provedeného dotazníkového šetření, jedná se především o cestovní ruch společenský (setkání s příbuznými, společenský život apod.), kulturně-poznávací (poznávání historie, kultury, tradic, přírodních zajímavostí...) a rekreační (realizovaný ve vhodném přírodním prostředí s cílem odpočinku). Do samotného města Strakonice přijíždějí především účastníci motivování návštěvou měst a jejich atraktivit a služeb (historické a kulturní atraktivity, nakupování, obchodní cesty aj.). Podle převažujícího místa pobytu bychom mohli uvažovat o městské formě cestovního ruchu, která je často motivována a koncentrována okolo známých památek.²⁰

V roce 1995 se v okrese ve statisticky sledovaných ubytovacích zařízeních ubytovalo celkem 45 tis. návštěvníků, z toho 9,3 tis. ze zahraničí, převážně z Německa a Slovenska. Řada dalších se ubytovala v soukromých zařízeních, dále zahraniční turisté přijíždějí na jednodenní návštěvy.²¹ Oproti tomu v roce 2001 se ubytovalo celkem již 52,9 tis. návštěvníků, z toho 13,8 tis. ze zahraničí, převážně z Německa.²² V dalších obdobích dosahuje návštěvnost regionu shodných či mírně rostoucích hodnot.

4.1.2 Strategie rozvoje cestovního ruchu strakonického mikroregionu

V územním složení regionu dominuje město Strakonice, malé město Volyně, několik větších obcí a velký počet malých vesniček. Obce, které se sdružují v mikroregionech, posilují svoji konkurenceschopnost vůči větším městům tím, že vytvářejí urbanistické celky rozlohou i počtem obyvatel odpovídající úrovni těchto měst.²³ Zde je potřeba dospět ke spolupráci při společné prezentaci, vytváření společných produktů a pochopení významu utváření dobré image regionu. Prvořadým cílem místní veřejné správy by měla být podpora společného úsilí o rozvoj spravovaného území. Společná prezentace a propojení organizace kulturních a společenských akcí, které zde probíhají, může přinést mnohem větší efekt než roztríštěné samostatné aktivity jednotlivých míst. Strategie mikroregionu by měla být mimo

¹⁹ www.jiznicechy.cz (prosinec 2005)

²⁰ PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha : MMR, 2002.

²¹ Okres Strakonice v číslech, Zpracoval: ČSÚ – oddělení Strakonice, 1996

²² www.strakonice.cz (listopad 2005)

²³ FORET, M., FORETOVÁ, V. Jak rozvíjet místní cestovní ruch. Praha : Grada Publishing, 2001.

jiné zaměřena na podporu a rozvoj partnerských vztahů mezi členskými obcemi regionu, a také na umění oslovit významné cílové skupiny i širokou veřejnost a vzbudit jejich zájem. Důležité je, aby prostředky, které obce investují, byly zhodnocovány ke spokojenosti místních obyvatel a odrazily se v rostoucím zájmu návštěvníků, turistů i investorů.

Členství v mikroregionech znamená pro členské obce zejména snadnější přístup k dotacím. Svazek obcí působí na území okresu také díky pomoci finančních prostředků z grantového programu na podporu a rozvoj mikroregionálních uskupení, které pro tyto účely vyčleňuje kraj. Jihočeský kraj chápe důležitost těchto seskupení v oblasti regionálního rozvoje a je jeho cílem tyto aktivity podporovat. Finanční prostředky z programu pomohly tvorbě nových strategií rozvoje mikroregionů a díky nim rozvojová agentura aktualizuje dosavadní strategie rozvoje dalších mikroregionů Strakonicko, Dolní Pootaví a Střední Pootaví.²⁴

Spolupráce a dobrovolná sdružení obcí na Strakonicu²⁵

Svaz měst a obcí Jihočeského kraje. Členem svazu je Sdružení měst a obcí okresu Strakonice. Sdružení měst a obcí okresu Strakonice (SMOOS). Cílem činnosti sdružení je uspokojování důležitých potřeb regionu a zajišťování dopravní obslužnosti. Jedná se o sdružení právnických osob se sídlem ve Strakonicích.

Dobrovolné sdružení obcí Strakonicka (DSO Strakonicka) – Toto sdružení si vzalo za cíl podporu regionálního rozvoje. Dobrovolný svazek obcí má sídlo v Sousedovicích.

Svazek obcí středního Pootaví se sídlem v Katovicích.

Svazek obcí dolního Pootaví, který má sídlo v Oseku na Strakonicu.

Svazek obcí Šumavského podlesí. Mikroregion Šumavské podlesí má sídlo v Česticích a nejsou v něm zastoupeny Strakonice. Jedná se o dobrovolný svazek obcí, jehož účelem je regionální rozvoj.

Svazek obcí Peklov má sídlo v Nihošovicích.

Region MAS LAG Strakonicko – Mezi strategické cíle Strakonicka patří tyto priority: prezentace Strakonicka jako atraktivního regionu cestovního ruchu, jako regionu středního a drobného podnikání, jako regionu s trvale udržitelným rozvojem, jako regionu stabilních společenských vztahů a jako regionu otevřeného přeshraniční spolupráci. Možnost realizace projektů v LEADER ČR přinesla důvěryhodnost a nové nabídky ke spolupráci. Od roku 2002 bylo k realizaci menších projektů a pro získávání finančních prostředků i přátelství zahraničních partnerů využíván Interreg IIIA. V současné době připravuje MAS novou strategii pro plánovací období 2007 – 2013. Do její realizace chce zapojit co nejširší podnikatelskou základnu i obyvatele regionu především z okrajových venkovských oblastí.

²⁴ Listy Strakonicka, Co se děje ve městě – Mikroregion Šumavské Podlesí má nové členy, 3. srpna 2004

²⁵ www.risy.cz (leden 2006)

4.2 Město Strakonice

²⁶⁾ Město Strakonice leží v Jihočeském kraji na soutoku řek Otavy a Volyňky. Žije zde cca 24 tisíc obyvatel. Město je obcí s pověřeným obecním úřadem pro 49 dalších obcí a obcí s rozšířenou působností pro 69 obcí. Město Strakonice je členěno na 8 městských částí (Strakonice I, Strakonice II, Přední Ptákovice, Modlešovice, Virt, Hajská, Střela, Dražejov) a zaujímá katastrální výměru 3468 ha.

4.2.1 Osídlování strakonické kotliny a historie města Strakonice²⁷⁾

Na soutoku řek Volyňky a zlatonosné Otavy vzniklo ze čtyř osad město Strakonice, pošumavské město dudáků. Do národního povědomí se zapsalo hned několikrát: divadelní báchorou J. K. Tyla Strakonický dudák, produkci zvláštní pokrývky hlavy spojenou s islámským náboženstvím nazvanou fez a výrobou motocyklů značky ČZ. Fezy a motocykly se již ve Strakonicích staly historií a období jejich lesku a slávy připomíná v současnosti pouze muzejní expozice ve strakonickém hradu.

Osídlení strakonické kotliny sahá hluboko do minulosti. Četné archeologické nálezy svědčí o osídlení podél řek již v době prehistorické. Osídlení v místech dnešních Strakonic souviselo jednak s rýžováním zlata na Otavě, jednak s příznivými přírodními podmínkami v široké a vzdušné kotlině, které byly pro obyvatele zdrojem obživy i dopravní cestou. Středověké dějiny města (Stračina, Straconicum) jsou pevně spojeny s historií strakonického hradu, který založil v první třetině 13. století šlechtický rod Bavorů.

První písemné zprávy o Strakonicích jsou datovány do roku 1235. V roce 1243 darovali Bavorští část hradu řádu maltézských rytířů a tím začala sedm století dlouhá etapa jejich místního působení. Oba jejich znaky - bavorská střela a maltézský kříž - jsou základními symboly dnešního praporu města. Založení vodního hradu lze určitě považovat za nejdůležitější počin pro budoucí rozvoj města. Osídlení strakonické kotliny bylo silně ovlivňováno přírodními podmínkami soutoku Otavy a Volyňky. Zástavba té doby byla rozptýlená. Lze předpokládat nepravidelnou, shlukovou soustavu jednotlivých domků a usedlostí. Naproti hradu za řekou povstávaly Velké a Menší město, oddělené vedlejším ramenem řeky Otavy. Obyvatelé strakonických obcí původně přecházeli řeku přes brody či převážením. Z roku 1308 pochází zpráva o prvním mostu mezi Velkým a Menším městem. V roce 1318 je pak uváděn také druhý spojovací most přes hlavní tok Otavy od hradu

²⁶⁾ Znak města: zdroj: <http://projekt.jiznicechy.org> (březen 2006)

²⁷⁾ Kolektiv autorů. Vlastivědný sborník Strakonice 3. díl, Kapitoly ze života města. Strakonice. Kapitola Urbanistický vývoj Strakonic. Ing. arch. Jiří Kupka. 2005

k Menšímu městu. Ve 14. století jsou již oba tyto mosty kamenné. Tato volná sídelní struktura se držela prakticky po celý středověk. Příkré svahy Otavy, dnešní Podskalí, byly pokryty zelení a později vinicemi. Ve 14. století je nekompaktní osídlení strakonické kotliny již jednoznačně považováno za město. V roce 1367 byla Bavorem IV. Strakonicím udělena základní městská privilegia. Důležitým městským právem bylo vždy právo vařit pivo. Ve Strakonicích lze vystopovat jeho počátky již kolem roku 1367, kdy Strakonice získaly právo várečné. Měšťanský pivovar (založený v roce 1649) přetrval až do dnešní doby a svým věrným nabízí pivo značky Nektar a Dudák.

Těžištěm dalšího rozvoje se stalo osídlení okolo dnešního Velkého a Palackého náměstí. Dovršením středověkého vývoje města byla výstavba městských hradeb. V průběhu 16. století bylo již uspořádání strakonického centra dořešeno. V 17. a 18. století procházely Strakonice mnoha změnami. Stavěly se a přestavovaly četné objekty, měnil se způsob života i estetické vnímání. Vleklá třicetiletá válka se neblaze zapsala do jeho vývoje. Na konci 18. století žilo ve městě asi 1 700 obyvatel.

Rozvoj města v 19. století

Strakonice procházely v době průmyslové revoluce překotným rozvojem. Z provinčního poddanského městečka se stávalo průmyslové, správní a obchodní středisko. Hradby na severu města ztrácely svou obrannou funkci. Na místě zavezeného hradebního příkopu a valu vznikly v průběhu 19. století Rennerovy sady, první veřejný park ve městě.

V 19. století došlo k několika významným událostem, které ovlivnily pozdější vývoj Strakonic. Po skromných začátcích se začínal ve městě dynamicky rozvíjet textilní průmysl. Strakonice se staly i dopravním uzlem. Budoucí rozvoj byl silně ovlivněn příchodem železnice. V roce 1869 byla zprovozněna trať dráhy Františka Josefa I. z Českých Budějovic do Plzně a město bylo napojeno na síť císařských silnic.

20. století

Jestliže na konci 19. století žilo ve městě asi 5 500 osob, o sto let později to byl již čtyřnásobek. Významnou změnu v obrazu města představovala regulace koryta řeky Otavy provedená v letech 1932 – 1936. V roce 1919 byl založen rozlehlý průmyslový areál Česká zbrojovka. V druhé polovině 20. století docházelo v urbanistické struktuře města k nevratným zásahům ohromných rozměrů, a to bez ohledu na starý urbanistický výboj. Z prostorů, které se po století, již od středověku, formovaly a dokládaly mnohé ze života města, jsou dnes k nalezení pouze zlomky. Je tím navždy ztracen genius loci mnoha typických strakonických lokalit. Dnešní vzhled města vypovídá již jen velmi málo o jeho bohaté historii.

Druhá polovina 20. století znamenala ohromnou expanzi ve vývoji počtu obyvatel. V roce 1950 měly Strakonice 10 901 obyvatel a v roce 1986 již 23 965. Rozvíjel se průmysl. Na jihu dále rostl rozsáhlý areál ČZ, na východě města se budovaly nové závody podniku Fezko, Sítos, pekárna a mlékárna. Další rozvojová průmyslová zóna vznikala severovýchodně od města. Vznikaly nové objekty pro rekreaci (nová sportoviště, kemp na Podskalí), kulturu (výstavba kulturního domu) a školství. Zdokonalovala se technická a dopravní infrastruktura. Největší investicí v historii města byla stavba nového přemostění soutoku v letech 1970 – 76.

4.2.2 Kulturně-historické atraktivity ve Strakonicích – návrh prohlídkové trasy

Při procházce městem může návštěvník najít nemalé množství významných objektů jednak důležitých pro rezidenty tak i národního významu. Proto byla v rámci práce sestavena naučná trasa po městě a jeho nejvýznamnějších památkách. Procházka Strakonicemi začíná na Velkém náměstí. Právě zde je v budově Městského úřadu umístěno Městské informační centrum, kam většinou vedou první kroky mnohých návštěvníků. Historické domy zde mají bohatě zdobené fasády. Na křižovatce Velkého náměstí a ulice U Sv. Markéty připoutá pozornost budova České spořitelny se sgrafitovou výzdobou a na téže straně náměstí domy čp. 44 a 45, zvané Papežovy, se štítem zakončeným volutami. Naproti České spořitelně vévodí Velkému náměstí budova bývalé radnice, taktéž bohatě zdobená sgrafity. Na protější straně ulice U Sv. Markéty na bývalém hostinci U Švehlů, čp. 140, je pamětní deska připomínající strakonického rodáka, národního umělce Josefa Skupu, tvůrce známých loutkových postaviček Spejbla a Hurvíňka. Z původní středověké zástavby se dochovalo pouze průčelí Masných krámů s čp. 142. Stoupající ulice Na Stráži, připomínaná již v 16. století, přivádí kolem budovy sokolovny, postavené v roce 1896, do Rennerových sadů založených v místech městského opevnění. V roce 1837 zde byl postaven pozdně empírový gloriet, drobná parková stavba v podobě otevřeného antického chrámu.

Po návratu na Velké náměstí se stejnojmennou ulicí schází ke kostelu sv. Markéty z roku 1583. Na sousedním malebném Palackého náměstí, nazývaném také Malé, stojí barokní mariánský sloup z let 1730 – 1740. Původně stával na Velkém náměstí. Již od kostela sv. Markéty je návštěvník lákán dominantou strakonické historie, strakonickým hradem. Tato pýcha města a národní kulturní památka je postavena přímo na soutoku řek, který je přemostěn Palachovým mostem. Toto přemostění nahradilo dva původní železné mosty a začalo sloužit v roce 1977. Středověký hrad ze 13. století prošel řadou úprav, a tak zde najdeme stavební prvky několika architektonických slohů. Jeho stavební vývoj byl ukončen v letech 1714 – 1721 barokní zámeckou přístavbou a má tři volně přístupná nádvoří. Dnešní podobu získal hrad rozsáhlými opravami v letech 1925 – 1937. Velkou část hradu zaujímají

prostory Muzea středního Pootaví, které v jedenácti sálech představuje historii kraje od pravěkého osídlení, přes husitské války, období středověku, 18. a 19. století až po současnost, městská Šmidingerova knihovna a základní umělecká škola. Velmi příjemné a osvěžující je ukončení prohlídky města procházkou po březích řeky Otavy na strakonickém Podskalí. V roce 2005 zde byla obnovena naučná stezka.

Mezi **dalšími zajímavostmi** lze připomenout pomník strakonického rodáka, významného českého básníka doby národního obrození Františka Ladislava Čelakovského, který stojí v Bezděkovské ulici v malém parčíku. Zajímavou stavbou v této ulici je i Husův sbor. Vedle vysoké budovy Fezka na kruhovém objezdu se nachází symbol města - velké dudy. Na prostranství u ulice Ellerova je umístěna replika brány pravěké svatyně zvané Stonehenge. Autor Ing. Pavel Pavel ověřoval jeden ze způsobů stavby významné anglické památky z doby před 4000 lety.

4.2.3 Podrobnější popis jednotlivých zmiňovaných atraktivit města Strakonice

Strakonický hrad

Jak již bylo zmiňováno, pýchou města je národní kulturní památka strakonický hrad, založený v první třetině 13. století rodem Bavorů. Bavorové patřili mezi významné české šlechtické rody. V druhé polovině 13. století, za vlády Bavora II., došlo k raně gotické přestavbě hradu. Byl postaven nový hradní palác, opevnění na jižní a západní straně a věž Rumpál v západní hradební zdi. Třicet pět metrů vysoká věž Rumpál byla na vnější straně opatřena břitem. V téže době byly mezi kapitulní síní a kostelem postaveny ambity, které byly vyzdobeny nástěnnými malbami. V 14. století byla dokončena stavba kostela sv. Prokopa. Roku 1402 byl prodán johanitům zbytek strakonického panství a v roce 1420 se staly Strakonice hlavním sídlem nejvyššího představitele řádu johanitů v českém království. V období třicetileté války byl strakonický hrad dvakrát (v roce 1619 a 1641) dobyt a vypleněn. Na počátku 16. století došlo k pozdně gotické úpravě hradu. Byla postavena věž Jelenka a přistavěno druhé patro hradního paláce, později byly vybudovány v renesančním slohu reprezentační místnosti v severním křídle.

V roce 1694 bylo velkopřevorství maltézského řádu trvale přestěhováno do Prahy. Tím význam Strakonic upadl. Hrad byl opuštěn a začal chátrat. Maltézští rytíři hrad vlastnili do roku 1925. Po 2. světové válce, po únoru 1948, byl hrad zestátněn. V listopadu 1995 byl celý hradní areál prohlášen národní kulturní památkou.

Na **I. nádvoří** se nachází Základní umělecká škola, již zmiňovaný kostel sv. Prokopa a Zámecká galerie. Na **II. nádvoří** se nachází kapitulní síň s křížovou chodbou s raně gotickou cihlovou žebrovou klenbou a nástěnnými malbami. Nad vchodovými dveřmi se dochovalo

románské okno. Nejcennější artefakty jsou zachovány v prostorech Muzea středního Pootaví. Součástí prohlídky muzea je výstup na gotickou věž Rumpál, která nabízí výhled na celé město. V areálu hradu je umístěna Šmidingerova knihovna.

Počátkem roku 2006 byla započata v areálu hradu rozsáhlá rekonstrukce zahrnující mino jiné obnovu inženýrských sítí včetně veřejného osvětlení, úpravu příjezdových komunikací a všech hradních nádvoří, rekonstrukci parku Na Dubovci, prostor Šmidingerovy knihovny a hradebního příkopu.²⁸ Projekt byl nazván Obnova a nové využití strakonického hradu pro rozvoj cestovního ruchu na Strakonicku.

Strakonické Podskalí²⁹

Okolí skalnatého koryta řeky Otavy se stalo již v minulosti oddychovou zónou města. Strakoničtí občané a mnozí návštěvníci dosud vyhledávají při svých vycházkách romantické stráně nad řekou. Procházku lze zahájit pod strakonickým pivovarem a nedaleko od hradu. Železný kruh ve skále je vzpomínkou na voraře, kteří po Otavě dopravovali dříví ze šumavských hvozdů. Při procházce je vidět také Kání vrch, provázený pověstí o strakonickém dudákovi. Počátkem 70. let 20. století byly na levém břehu provedeny velké úpravy, budovaly se hřiště a plochy pro slunění a pracovalo se na úpravě autotábořiště. Oba břehy Otavy jsou i v současnosti významnou příměstskou rekreační zónou s kempem, restauracemi, rekreačně-sportovním areálem, naučnou stezkou atd.

Významné objekty v prostoru Velkého náměstí

Budova čp.1, bývalá radnice, se nachází v těsném sousedství městského úřadu. Stala se také sídlem gymnázia a v současné době slouží základní škole. Průčelí budovy vyzdobil roku 1903 barevnými sgrafity akademický malíř Josef Bosáček podle námětových kartonů Mikoláše Alše. V prvním a druhém poschodí je bohatá ornamentální výzdoba a ve středu mezi okny je znak města a český lev. Na místě dnešní spořitelny stál rokokový dům, kde se narodil Josef Šmidinger. Roku 1905, po návštěvě císaře Františka Josefa I., byl dům zbourán a na jeho místě byla vybudována v secesně novorenesančním slohu spořitelna. U vchodu je umístěna Šmidingerova pamětní deska.

Masné krámy jsou zastřešená úzká ulička z obou dvou stran lemovaná kramky. Zachovala si svou středověkou dispozici jak půdorysnou, tak i ve výstavbě. V barokním štítě z roku 1700 je v nízkém reliéfu proveden plastický výjev porážky býka. Skupova pamětní deska je umístěna na domu na rohu Velkého náměstí. Dne 16. 1. 1892 se zde narodil národní umělec Josef Skupa, tvůrce loutkových postaviček Spejbla a Hurvíňka. Na Velkém náměstí

²⁸ www.strakonice.net – aktuality (Strakonický hrad čeká rekonstrukce - zpravodajství říjen 2005)

²⁹ Kolektiv autorů, Vlastivědný sborník Strakonice, 3. díl, Kapitoly ze života města. Strakonice, 2005.

na domě čp. 48 se nachází **pamětní deska T. G. Masaryka**.

Výčet církevních památek začíná **kostelem sv. Markéty**, který si nechali strakoničtí měšťané postavit roku 1583 na základech staršího gotického kostela. Nově vzniklá sálová renesanční stavba s gotickými prvky je sklenuta síťovou hvězdovou klenbou. Původně gotický hřbitovní **kostel sv. Václava** se nachází při silničním tahu na České Budějovice a pochází z konce 13. století. Poslední úpravy, které výrazně změnily gotický ráz stavby, jsou z období baroka. Na jihovýchodním okraji města v městské části Podsrp se nachází **kostel Panny Marie** z 18. století, který se stal vyhledávaným poutním místem. Milovníci církevní architektury mohou ještě přímo v hradbním areálu zhlédnout původně románský **kostel sv. Prokopa** s barokní přestavbou a rokokovými prvky. Jeho barokní interiér je převážně z let 1720 – 1730. Při stavebních úpravách byly odhaleny nástěnné malby z roku 1340. O existenci židovského obyvatelstva svědčí dnes pouze **židovský hřbitov** vzdálený 1,5 km od strakonického hradu směrem na Pracejovice. Nejstarší čitelný náhrobek pochází z roku 1736.

Péče o veřejnou zeleň ve Strakonicích

Počátky péče o veřejnou zeleň souvisí s rozvojem společenského života města v 19. století. Vzhledem k fyziologickým, hygienickým a psychologicko-estetickým účinkům patří zeleň k základním funkčním složkám, které vytvářejí příznivé podmínky pro život obyvatel. Veřejný městský park v podobě, jak je znám dnes, vznikl v 19. století jako reakce na rychlou urbanizaci a zhoršení životního prostředí ve městě. Roku 1887 byly strakonické veřejnosti odevzdány Rennerovy sady. Dalšími veřejnými městskými parky jsou např. Čelakovského a Riegrovy sady.³⁰ **Panská zahrada** v okolí hradu je popisována v několika pramenech, ovšem její podoba známa není. Panská zahrada se ve velké části dodnes dochovala, její plocha je však redukována areálem letního kina, které je postaveno ve východní části zahrady. Západní, kamennou zdí obehnána část zahrady s mohutnými stromy je užívána jen velmi zřídka. Tato část města s velkým rekreačním potenciálem dosud čeká na své zhodnocení.

4.2.4 Ochrana přírody na Strakonicku

Zájem o ochranu přírody vznikal v lidské společnosti postupně s tím, jak si lidé začali uvědomovat negativní dopady své činnosti na přirozené přírodní ekosystémy.³¹

Společnou prací orgánů státní ochrany přírody i dobrovolných pracovníků bylo v okrese

³⁰ Kolektiv autorů. Vlastivědný sborník Strakonice 3. díl, Kapitoly ze života města. Kapitola: Počátky veřejné zeleně ve Strakonicích, Ing. arch. Jiří Kupka.

³¹ Kolektiv autorů. Vlastivědný sborník Strakonice 3. díl, Kapitoly ze života města. Kapitola: Historie ochrany přírody na Strakonicku, Ing. Miroslav Treybal.

Strakonice vyhlášeno 27 chráněných území a 21 památných stromů. Uvedeno je 9 chráněných území nacházejících se v působnosti MěÚ Strakonice³²: Přírodní rezervace Bažantnice u Pracejovic (lužní les na pravém břehu Otavy), Přírodní rezervace Kněží hora (vrcholová část a příkré svahy Katovické hory nad soutokem Otavy a Březového potoka), Přírodní rezervace Kuřidlo (lesní porosty na vrcholu a příkrých svazích vrchu Kuřidlo), Přírodní památka Na Opukách (vrcholy a svahy dvou návrší u obce Zechovice), Přírodní památka Na Vysokém (mírný, západně exponovaný svah), Přírodní památka Pastvina u Přešťovic (strmý svah údolí Rovenského potoka), Národní přírodní památka Rovná (vlhká louka při břehu Rovenského rybníka), Přírodní památka Ryšovy (lesní porosty), Přírodní památka Tůně Hajska (tůně v nivě na pravém břehu řeky Otavy).

4.2.5 Významné osobnosti z historie i dneška v souvislosti se Strakonicemi

Z okresu pochází nebo má k němu vztah řada významných osobností, které jsou trvale zapsány v kulturní historii i současnosti nejen jižních Čech, ale celého národa. Tyto osobnosti působily či působí v různých oblastech (např. literatura, film, hudba a dudáctví).³³

První polovina 19. století je dobou rozvoje kapitalismu a zároveň doba obrození národa k novému kulturnímu životu. Ve Strakonicích k němu nemalou měrou přispěli rodáci **František Ladislav Čelakovský** a **Josef Šmidinger**. Třetí význačnou postavou mezi strakonickými nadšenci této doby se stal prostý řemeslník, truhlář **Jan Vratislav Plánek**, rodák z Vlachova Březí, který byl vášnivým čtenářem, zaujatým vlastencem a pokoušel se o psaní básní v češtině. **Josef Šmidinger** se narodil roku 1801 ve Strakonicích. Pro český národ není až tak důležitá jeho činnost vychovatelská nebo kněžská, ale jeho nadšení pro českou knihu. V roce 1843 založil z vlastních skromných prostředků strakonickou knihovnu. Josef Šmidinger byl Jiráskovi předlohou pro postavu pátera Vrby v knize F. L. Věk.³⁴

Filmový režisér **Zdeněk Podskalský** navštěvoval strakonické gymnázium. Česká etnografka **Jitka Staňková** věnovala rodnému Strakonicu dokumentární film Jihočeská maškara. Filmová a televizní režisérka **Marie Poledňáková** se ve Strakonicích narodila. Dětství a mládí prožil v Hošticích u Volyně **Zdeněk Troška**, jehož filmy získaly mnoho ocenění a byly prodány do více než 30 zemí světa. Strakonický rodák **Petr Vachler** počátkem 90. let založil nezávislou produkční filmovou společnost VAC. Mezi nejvýznamnějšími osobnostmi z hudební branže lze zařadit **Ladislava Mráze**, sólistu opery Národního divadla v Praze, **Jindřicha Jindráka**, sólistu opery Národního divadla v Praze a zakladatele Prácheňského souboru. Ze Strakonic pochází **Václav Riedelbauch**, současný ředitel České

³² Chráněná území ČR, díl VIII- Českobudějovicko, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2003

³³ www.strakonice.net (leden 2006)

³⁴ CVRČEK, J. Zd. Strakonice – osudy jihočeského města a jeho okolí : MNV Strakonice, 1967

filharmonie, a muzikálová zpěvačka **Hanka Křížková**.

Díky **dudácké tradici** je Strakonicko proslaveno po celém světě. Dudáctví je připomínáno jedenkrát za dva roky na **Mezinárodním dudáckém festivalu** s tradiční hojnou účastí návštěvníků z různých koutů světa. Ve druhé polovině 19. století se stal jednou z nejvýraznějších osobností hudebního života ve Strakonicích **Josef Formánek**. Ve městě i nejbližším okolí sbíral lidové písni a od dudáků se mu podařilo zaznamenat ukázky jejich hry i řadu pozoruhodných informací. Jedním z nejpopulárnějších strakonických vandrovních dudáků byl **Jan Matásek**. Významnou osobností tradice dudáctví a Mezinárodních dudáckých festivalů ve Strakonicích je sběratel lidové kultury a hudby **Josef Režný**.³⁵

4.2.6 Kulturně-spoločenské a sportovní akce ve Strakonicích

- ~ Novoroční ohňostroj (1. ledna 2006). V podvečer Nového roku se pravidelně koná tradiční novoroční ohňostroj nad řekou Otavou u strakonického hradu. Jeho součástí je lampiónový průvod. Informace poskytuje Městské informační centrum Strakonice.
- ~ Tattoo Show (8. dubna 2006). Městské kulturní středisko pořádá celostátní tetovací show, ve které se představují přední české i zahraniční tetovací salony.
- ~ Porta (14. – 15. dubna 2006). V městském domě kultury se každoročně v dubnu koná regionální kolo interpretační soutěže. Je pořádáno ve spolupráci s klubem Porta České Budějovice a Českou tábornickou unií.
- ~ Jamboree (26. – 27. května 2006). Městské kulturní středisko každoročně poslední víkend v květnu pořádá největší bluegrassovou přehlídku domácích i zahraničních skupin.
- ~ Hrad patří dětem. Každoročně na 1. června je Muzeem středního Pootaví připraveno zábavné dopoledne pro školy a odpoledne plné her pro veřejnost.
- ~ Národní šampionát mažoretek České Republiky, mistrovství Čech. Soutěž mažoretkových skupin se koná vždy první červnový víkend (3. – 4. června 2006).
- ~ Dance show (10. června 2006). V areálu letního kina se každoročně počátkem června koná celorepubliková přehlídka tanečních souborů a skupin v pódiovém vystoupení. Je možno vidět country tance, break-dance, disco, parketové kompozice a aerobik.
- ~ Czech open. Další z každoročních sportovních akcí ve Strakonicích je otevřené mistrovství ve vodním pólu. Koná na plaveckém stadionu na přelomu července a srpna.
- ~ Strakonický běh městem. 21. srpna 2006 se koná 12. ročník této každoroční akce. Délka tratě je 5,5 km a na společném startu vyběhnou zástupci všech věkových kategorií.
- ~ Běh okolo Kuřidla – memoriál F. Kováře. Na 7. října 2006 je naplánován 5. ročník každoroční (vždy druhá říjnová sobota) závod v přespolním běhu pro všechny věkové

³⁵ www.strakonice.net (leden 2006)

kategorie s délkou trati 500 m – 7 km.

4.2.7 Městský úřad ve Strakonicích a vymezení správního obvodu města

Správní obvod města Strakonice s rozšířenou působností v roce 2005 byl vymezen územím následujících obcí³⁶:

Cehnice, Čejetice, Čepřovice, Čestice, Doubravice, Drachkov, Drážov, Droužetice, Dřešín, Hlupín, Horní Poříčí, Hoslovice, Hoštice, Chrášťovice, Jinín, Kalenice, Katovice, Kladruby, Kraselov, Krejnice, Krty-Hradec, Kuřimany, Kváskovice, Libětice, Litochovice, Malenice, Mečichov, Milejovice, Miloňovice, Mnichov, Mutěnice, Nebřehovice, Němčice, Němětice, Nihošovice, Nišovice, Nová Ves, Novosedly, Osek, Paračov, Pracejovice, Přední Zborovice, Předslavice, Přechovice, Přešťovice, Radějovice, Radomyšl, Radošovice, Rovná, Řepice, Skály, Slaník, Sousedovice, Strakonice, Strašice, Strunkovice nad Volyňkou, Střelské Hoštice, Štěchovice, Štěkeň, Třebohostice, Třešovice, Úlehle, Únice, Vacovice, Velká Turná, Volenice, Volyně, Zahorčice, Zvotoky. Celkem tedy správní obvod města zahrnuje 69 obcí.³⁷

Příměstské části Strakonic

Do správního obvodu Strakonic patří v současnosti i několik dříve samostatných obcí: Osada Střela vznikla v podhradí stejnojmenného starobylého hradu a zámku. Osada Virt dnes tvoří jeden urbanistický celek s Novým Dražejovem. Nový Dražejov dnes patří svou výhodnou polohou k atraktivním místům. Habeš je rozlehlou enklávou rodinné bytové zástavby Strakonic. Jihovýchodně od města se nachází Hájská a Modlešovice, kde o starobylosti obcí vypovídají i památkově chráněné objekty lidové architektury.

4.2.8 Pojmy z oblasti managementu destinace³⁸

Destinace vznikají zpravidla z regionů se silným potenciálem cestovního ruchu. Zhodnocení postavení cestovního ruchu v celkovém rozvoji destinace je základním prvkem pro zpracování strategických koncepcí. *Koncepce rozvoje cestovního ruchu* je systematicky utřídit soustava názorů na rozvoj cestovního ruchu a strategického plánování destinace.³⁹ Cílem Koncepce je vytvořit strategický materiál, který je účinným nástrojem podpory rozvoje cestovního ruchu a dostatečně reflektuje význam cestovního ruchu pro národní hospodářství České republiky. Výstupem je dlouhodobý program rozvoje destinace jako jednotného celku a

³⁶ www.mu-st.cz (prosinec 2005)

³⁷ Přehledně vypracované informace dle zákona č. 106/1999 Sb. o všech městech a obcích ve Strakonickém okresu mohou zájemcům o podrobnosti poskytnout internetové stránky: <http://www.mestaobce.cz>.

³⁸ PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha : MMR, 2002

³⁹ V lednu 2005 schválila vláda ČR materiál „Postup realizace a aktualizace Koncepce státní politiky CR v ČR do roku 2006“. Tím byla aktualizována a zkrácena platná Koncepce státní politiky CR v ČR na období 2002-2007. V rámci tohoto usnesení rovněž vláda ČR uložila ministru pro místní rozvoj předložit návrh nové Koncepce státní politiky CR na období 2007-2013. (zdroj: www.mmr.cz – duben 2006)

předpoklad společného vystupování destinace navenek.

Jako soubor technik a opatření používaných při koordinovaném plánování, komunikaci, rozhodovacím procesu a regulaci cestovního ruchu v destinaci je definován *destinační management*. Výsledkem takového procesu jsou udržitelné a konkurenceschopné produkty cestovního ruchu, provádění výzkumu a sběru statistických dat z oblasti, iniciace partnerství soukromého a veřejného sektoru.⁴⁰

Managementem destinací je označován již samotný proces vytváření a řízení silných, tržně orientovaných a systémově řízených jednotek, destinací. Ve věcné (organizační) rovině se jedná o lokální a regionální organizace cestovního ruchu (spolky, sdružení, destinační management). V prostorové (územní) rovině, jak již bylo uvedeno, jde o vymezení funkčních turistických destinací, marketingových turistických regionů a oblastí apod.

Destinační identita je druhem kolektivní identity, kdy skupina rezidentů žijících v určité turistické destinaci se identifikuje s její tradicí a kulturně historickými specifity, cíli a postupem místního destinačního managementu. Klíčovým faktorem úrovně destinační identity je kvalita komunikace destinačního managementu s rezidenty, míra jejich participace na rozvoji cestovního ruchu v destinaci a vzájemný vztah návštěvníků a rezidentů.

Spolupráce v marketingu cestovního ruchu je jedním z nástrojů spolupráce podnikatelů, místní komunity a samosprávy v destinaci při vytváření regionálního produktu a jeho promotion, spolupráce podnikatelů při realizaci balíků služeb apod.

Informační středisko je významný subjekt podporující poskytováním přesných a aktuálních informací rozvoj cestovního ruchu na regionální úrovni (regionální informační střediska), v místech soustředěného cestovního ruchu (městská informační centra) a v zahraničí (zahraniční zastoupení, kulturní informační středisko). V České republice nastal rozvoj informačních středisek zejména po roce 1989, kdy se do jejich zřizování zapojily postupně i místní a okresní úřady.⁴¹

4.2.9 Organizační struktura Městského úřadu ve Strakonicích

Místní městský úřad utváří kancelář tajemníka a odbory vnitřních věcí, finanční, stavební úřad, životního prostředí, dopravy, obecní živnostenský úřad, majetkový, sociální, rozvoje a školství a cestovního ruchu.

Odbor školství a cestovního ruchu

Pro řešenou oblast cestovního ruchu a dalších souvisejících záležitostí je stěžejní právě odbor školství a cestovního ruchu, pod který mimo jiné spadá i Městské informační centrum.

⁴⁰ PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha : MMR, 2002

⁴¹ MINÁŘ, P. a kol. Technika, management a marketing v cestovním ruchu. Hradec Králové : Gaudeamus, 1996

Odbor mimo jiné zajišťuje podporu cestovního ruchu a propagace, tedy vydávání informačních a propagačních materiálů, zajišťování propagačních a prezentačních aktivit města a účast na výstavách a veletrzích. Koriguje činnosti spojené s fungováním městského informačního centra, vydávání Zpravodaje města Strakonice, podporuje zájmové a kulturní aktivity obyvatelstva, žádosti o finanční příspěvky v oblasti kultury a sportu, vede spolupráci se zahraničními partnerskými městy. Důležitou činností je rovněž aktualizace internetových stránek města, vedení městské kroniky a zpracovávání žádostí o povolení výjimky z obecně závazné vyhlášky města k veřejnému pořádku (povolování hudební produkce).

Zajišťováním koncepčních podkladů pro financování města Strakonice ze státních dotačních titulů, státních fondů, nadací, z rozpočtu kraje a fondů Evropské unie a externího financování se zabývá **odbor rozvoje**. Tento odbor vede dotační a grantovou politiku města Strakonice, zajišťuje agendy spojené s členstvím města Strakonice ve svazcích obcí a s Programem obnovy venkova. Zajišťuje koncepční podklady pro financování projektů svazků obcí, v nichž je město členem a činnosti spojené s fungováním regionálního informačních střediska.

4.2.10 Spolupráce města Strakonice se zahraničními partnerskými městy

V rámci uskutečňování cestovního ruchu a realizace produktů cestovního ruchu je významné také uplatňování partnerské spolupráce s městy v zahraničí. První družební smlouva o přátelství mezi městem Strakonice a německým městem Bad Salzungen (Durynsko) byla uzavřena v roce 1977. V roce 1991 začala spolupráce Strakonic s hrabstvím Calderdale ve Velké Británii a probíhá každoročně reciproční výměnou sportovců (fotbalistů). Spolupráce se švýcarským městem Lengnau z bernské oblasti se datuje od roku 1994 a s nizozemským městem IJsselstein (oblast Utrechtu) od roku 1994.

4.2.11 Infrastruktura pro potřeby cestovního ruchu ve Strakonicích

Služby cestovního ruchu představují činnosti nehmotného charakteru, jejichž výsledkem je individuální nebo společensky užitečný efekt. Podle významu se ve spotřebě účastníků cestovního ruchu rozlišují na služby základní a doplňkové. Do základních služeb se zařazuje přemístění účastníků cestovního ruchu z místa jejich trvalého bydliště do rekreačních prostorů a zpět a služby spojené s pobytom v rekreačním prostoru, tedy ubytovací a stravovací. Doplňkové služby jsou spojeny s využíváním atraktivit a vlastností konkrétního rekreačního prostoru. Jsou to například sportovně-rekreační a společensko-kulturní služby.⁴²

Pro úspěšné uspokojování potřeb návštěvníků dané destinace je tedy zapotřebí vlastnictví minimálně základních organizačně-technických předpokladů. Je tím míněno

⁴² ORIEŠKA, J. Technika služeb cestovního ruchu. Praha : Idea Servis, 1999.

dopravní zajištění, komunikační sítě, zásobování elektřinou, pitnou vodou, kanalizace, maloobchodní síť, banky, kulturní a sportovní zařízení atd. Kvalita infrastruktury má následně výrazný dopad na prožitek návštěvníků, kteří jsou sice prvotně motivováni atraktivitami, ale potřebují také čerpat služby spojené s kultivovaným pobytom v blízkosti těchto atraktivit. Při jejím plánování je nutné si uvědomit, že se během sezóny v navštěvovaných destinacích její uživatelé zmnohonásobí a případným nesprávným dimenzováním mohou nastat nepříjemné problémy např. se zahlcením destinace.

Ubytování a stravování na Strakonicku

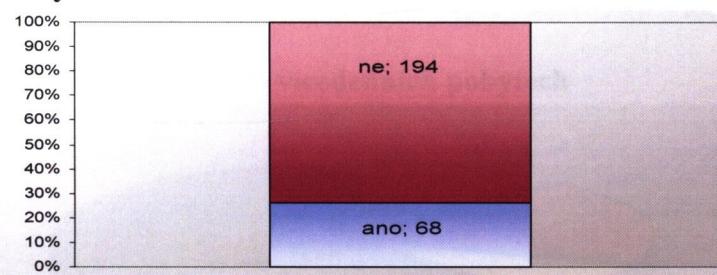
S pobytovou stránkou cestovního ruchu souvisejí ubytovací služby. Umožňují přenocování nebo přechodné ubytování pro návštěvníky. Jsou významným předpokladem vzniku a rozvoje zejména dlouhodobého cestovního ruchu.

Při shromažďování informací týkajících se této kapitoly bylo většinou čerpáno ze zdrojů Městského informačního centra a materiálů vydaných Městským úřadem Strakonice. Veškeré ubytovací a stravovací zařízení ve městě i okolí jsou k nalezení v letáku „Ubytování a stravování na Strakonicku“. Materiál je v trojjazyčné verzi vydáván odborem školství a cestovního ruchu. Dále je možnost vyhledání v elektronické podobě na oficiálních webových stránkách města www.strakonice.net. Pracovnice informačního centra mají k dispozici vlastní sestavený seznam v elektronické podobě.

Interpretace výsledků dotazníkového šetření pro oblast služeb cestovního ruchu

V rámci této kapitoly je uvedena část výsledků z provedeného dotazníkového šetření v přehledné grafické podobě. Jedná se o výběr otázek, které se týkaly hodnocení úrovně poskytovaných služeb ve strakonickém regionu a městě Strakonice a zjištění, v jaké míře jsou tyto služby návštěvníky využívány.

Graf 1: Využívání ubytovacích zařízení

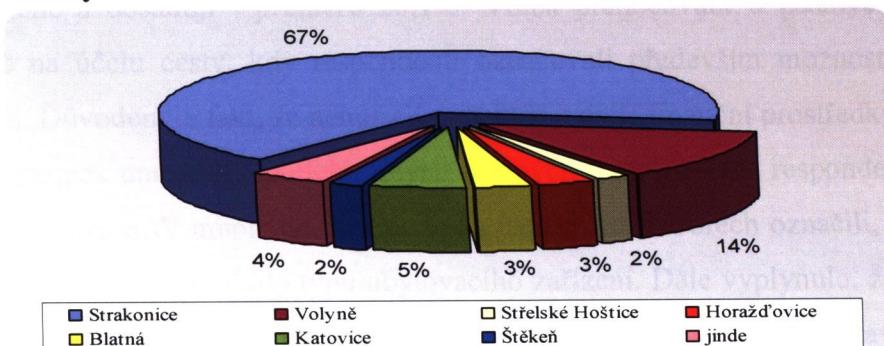
Zdroj: vlastní šetření

Graf 1 znázorňuje poměr návštěvníků ubytovaných v místě (pobývajících přes noc, tedy více než 1 den ve městě) a těch, kteří během návštěvy nemají potřebu využívat služeb ubytovacích zařízení. Jak je patrné z grafického znázornění, většina návštěvníků této možnosti nevyužívá. Tyto výsledky mají spojitost s plánovanou délkou pobytu. Neubytovaní

jsou především ti, kteří přijíždějí na jednodenní návštěvu města s odjezdem do místa trvalého bydliště ještě týž den nebo vícedenní hosté, kteří se z různých důvodů rozhodli k volbě ubytování v jiném městě s opětovným návratem do Strakonic.

V následujících grafech je věnována pozornost návštěvníkům, kteří na předchozí položenou otázku odpověděli kladně. V tomto případě se jednalo o vícedenní návštěvníky, kteří v hojně míře využívají také další možnosti nabízených služeb ve městě:

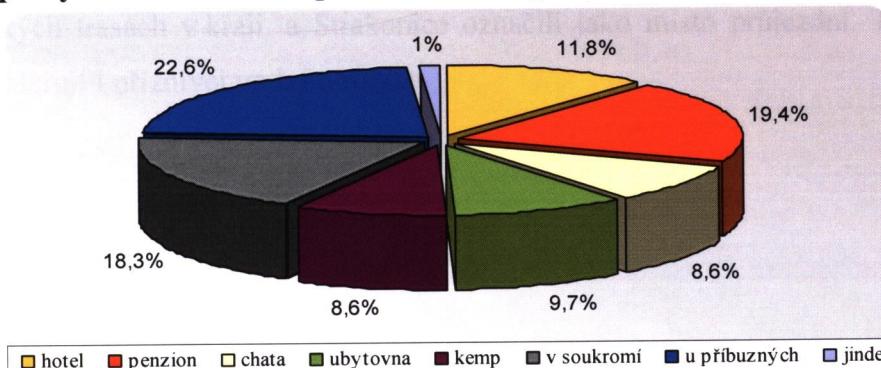
Graf 2: Místa ubytování návštěvníků

Zdroj: vlastní šetření

Město Strakonice je možno podle stupně vybavenosti službami pro cestovní ruch zařadit jednak do zóny městského, kulturně poznávacího tak i sportovně-turistického cestovního ruchu. Graf 2 zcela jasně vymezuje, v jakých městech či obcích se návštěvníci strakonického regionu nejčastěji ubytovávají. V nadpoloviční většině, 67% respondentů, uspokojují poptávku po přenocování přímo strakonická ubytovací zařízení. Důvody prodlouženého pobytu ve městě jsou především návštěva známých či příbuzných, kulturní vyžití a trávení poznávacích a rekreačních dovolených. Větší zastoupení (14%) kladných odpovědí zaznamenalo také jedno z nejbližších větších měst regionu s ubytovacími možnostmi, a to město Volyně, situované 10 km jižně od Strakonic. Ve městech a obcích v nejbližším okolí, které vykazují 2 – 5% podíl na celkové ubytovanosti, nocují především lidé trávící v místě volný čas aktivním způsobem, tedy sportem či turistikou (vodní, cyklo i pěší).

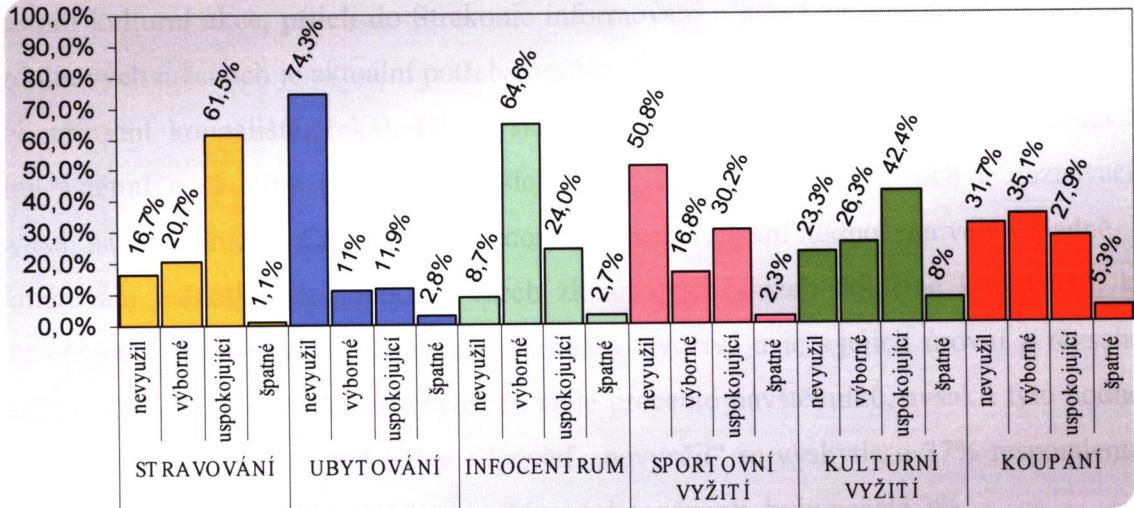
Graf 3: Typ ubytovacího zařízení při vícedenních pobytích

Zdroj: vlastní šetření

Ubytovací zařízení je uzpůsobeno a provozováno pro uspokojení základních potřeb člověka, kterými jsou přenocování a ubytování. Dle zařazení v kategorizaci ubytovacích zařízení poskytuje i různou škálu služeb doplňkových, jako jsou například rezervační a informační činnost apod. Z provedeného šetření a následného provázání jednotlivých otázek vyplynula zřetelná souvislost mezi způsobem trávení volného času a volbou určitého typu ubytovacího zařízení. Z Grafu 3 lze vyčíst vcelku rovnoměrné rozdíly hodnot. U tří výšeji vymezujících ubytování v penzionu, v soukromí a u příbuzných či známých jsou však hodnoty zvýšené a dosahují v průměru 20,1%. Volba přenocování u známých (22,6%) je závislá právě na účelu cesty, kdy respondenti označovali především možnosti návštěva a kulturní vyžití. Důvodem je fakt, že nemusejí vynakládat další finanční prostředky na zajištění ubytování a tyto pak umožňují spotřebu jiných zbytných statků. 19,4% respondentů preferuje pro ubytování penzion. V mnohých doplňkových ústních rozhovorech označili, že kladem je rodinná a klidná atmosféra tohoto typu ubytovacího zařízení. Dále vyplynulo, že nejčastěji je penzion volen účastníky cestovního ruchu na rekreační dovolené či poznávacím výletu. Ubytování v soukromí (18,3%) je voleno spíše při dlouhodobějších pobytích, kdy doba setrvání v místě přesahuje 7 dní, a důležitý pro tuto volbu je osobní kontakt s poskytovatelem ubytování, způsob jeho jednání a přístup k potencionálním hostům. Téměř ve 12% odpovědí byl označen hotel. Jeho hosté využili těchto služeb většinou pro potřebu jednoho přenocování a nebo na dobu kratší než 1 týden (pobyt na 2- 7 dní). V tomto případě jsou zřejmě vyšší výdaje na ubytování, a proto se zde také vyskytl minimální počet rodinných pobytů. V době letních prázdnin si zajišťují obsazenost lůžek také internáty středních škol, které slouží jako ubytovny a poskytují základní vybavenost. Jsou proto vyhledávány především jako zázemí pro návštěvníky, kteří provozují sportovní či turistické aktivity. Vlastní či na určitou dobu pronajaté chaty využívá v době trávení volného času, pro účely rekreačních a sportovně zaměřených dovolených, přibližně 8,5% respondentů. Tito preferují možnost maximální volnosti při rozhodování o svém denním programu. Respondenti, kteří pobývali v kempu či táborišti (8,6%), zároveň uváděli jako prostředek dopravy jízdní kolo a cestování po cykloturistických trasách v kraji, a Strakonice označili jako místo průjezdů. Tento způsob ubytování preferují i příznivci vodní turistiky.

Graf 4: Hodnocení místních služeb cestovního ruchu

Zdroj: vlastní šetření

Další z položených otázek v dotazníkovém šetření se týkala komplexního hodnocení poskytovaných služeb v regionu. Graficky zpracovaný přehled odpovědí dané problematiky nabízí Graf 4. Již na první pohled je zřejmé různé ohodnocení u jednotlivých skupin služeb. Důležité je vymezit a brát na zřetel faktory, které mohou ovlivnit vlastní výsledky. Nejedná se pouze o motivaci účasti na cestovním ruchu, ale také o činitele týkající se životní úrovně a stylu života návštěvníků, ekologických, demografických a psychologických faktorů a fondu volného času. Ze sledovaných služeb na Strakonicku, jak lze vyčíst z Grafu 4, jsou celkově nejkladněji hodnoceny služby informačních center a stravovacích zařízení. 61,5% respondentů označilo stravování jako uspokojující a 20,7% jako výborné. Záporně je stravování ohodnoceno pouze u 1% respondentů. Kapitola ubytování již byla přiblížena, nyní však bude věnována pozornost jejímu celkovému hodnocení. Nadpoloviční většina dotázaných (74,3%) tyto služby vůbec nevyužila, v opačném případě je ubytování hodnoceno jako uspokojující až výborné. 2,8% respondentů spokojeno nebylo a někteří z nich doplnili, že na svých cestách jsou zvyklí na vyšší standard ubytovacích zařízení. Služeb místních informačních center (MIC na Velkém náměstí a IC při CK Ciao v areálu strakonického hradu) celkem využilo 91,3% návštěvníků, kteří následně projevili s činností a úrovní poskytovávání informací velkou spokojenosť. Tito návštěvníci většinou byli na Strakonicku poprvé, proto jejich kroky vedly nejprve do informačního centra, a zajímali se o pozoruhodnosti města i okolí, možnosti ubytování, stravování a dalšího kulturního a sportovního vyžití a ocenili možnost odběru propagačních materiálů a letáků a nákupu upomínekových předmětů. Využívání sportovních a kulturních příležitostí je opět závislé na rozhodnutí o způsobu trávení času v městě. Sportem se v době pobytu zabývalo 49,2% návštěvníků, kteří také ohodnotili zdejší možnosti jako uspokojující až výborné. U akcí kulturního charakteru se již hodnoty v odpovědích vyrovnávají. S možnostmi kulturního vyžití ve Strakonicích byla

většina návštěvníků velmi spokojena. Tyto výsledky jsou dány také tím, že ti, kteří se zúčastnili kulturní akce, přijeli do Strakonic informováni a právě za tímto účelem. V letních prázdninových měsících je aktuální potřeba osvěžení se a koupání (plavecký bazén venkovní i krytý, přírodní koupaliště, řeka). Dle výsledků šetření tuto možnost využívají především rodiny s dětmi a skupiny přátel při delších, 4 až 7 denních, rekreačních a poznávacích pobytích na Strakonicku. Celkově je možnost a úroveň koupání hodnocena velmi kladně. Při zprůměrování jednotlivých hodnot u všech zkoumaných služeb dojdeme k výsledku, kdy téměř 66% ze všech návštěvníků nabízené služby využívá a je s jejich úrovní a rozsahem spokojeno. Vyloženě nespokojeno bylo jen malé procento návštěvníků, avšak i tyto hodnoty je třeba brát na zřetel. Alespoň jedna odpověď „nevyužil“ se vyskytla u 37% respondentů a návštěvníků, kteří nevyužili ani jednu z nabízených možností, byly necelé 2%.

Dopravní dostupnost regionu a města Strakonice

Doprava je jedním ze základních předpokladů rozvoje cestovního ruchu. Dopravními službami v cestovním ruchu se rozumí ty služby, které jsou spojeny se zabezpečením vlastní přepravy účastníků a jejich zavazadel, včetně poskytování informací o dopravních spojích, prodeje dopravních cenin apod. Dopravní služby nejsou cílem účasti na cestovním ruchu.³⁴

Na území okresu je poměrně hustá silniční síť, paprskovitě se rozvíhající jak z okresního města, tak i z ostatních měst v okrese. Z hlavních silnic jsou nejdůležitější silnice I. třídy, a to směry České Budějovice - Plzeň a Strážný - Vimperk - Praha. Uvádíme vzdálenosti do vybraných míst: Strakonice - Brno (233 km), Strakonice - České Budějovice (52 km), Strakonice - Plzeň (89 km), Strakonice - Praha (116 km).

Hlavní železniční tratí procházející mikroregionem je trať České Velenice - Plzeň. Regionální význam mají tratě: Volary - Číčenice, Číčenice - Týn nad Vltavou. Železniční stanice je v 36 lokalitách. Vlaky ze Strakonického nádraží se rozjíždějí do 4 směrů: Březnice, České Budějovice, Plzeň, Volary. Vlakové nádraží se nachází v ulici Nádražní. Autobusové spojení je v okrese zajištěno do většiny míst. Z okresu vycházejí nebo jej protínají dálkové autobusové tratě, které zajišťují přímé spojení s významnými centry v celé republice. Autobusové nádraží – ČSAD STTRANS, a. s., je umístěno v ulici U Nádraží.

Hodnocení dopravní dostupnosti a použití dopravního prostředku byla věnována i jedna z otázek dotazníkového šetření. Zjištěná skutečnost je uvedena v kapitole 7.2.2 Graf 12.

Prezentace území a poskytování informací ve Strakonicích

⁴³⁾ Území, ve kterém se občan či turista pohybuje, musí nabízet dostatek informací dostupných a srozumitelných na první pohled. Jsou to tabule, směrovky, značky upozorňující na význačná místa, budovy či přírodní útvary, informující o nejrůznějších zajímavostech. Komplexní informační servis s osobním komunikací by měla poskytovat informační centra. Strakoničtí návštěvníci i občané mají možnost získávat informace různého charakteru ve dvou informačních centrech: Městském informačním centru sídlícím v budově Městského úřadu na Velkém náměstí 2 a Cestovní kanceláři, mapovém a informačním centru Ciao v areálu strakonického hradu, Zámek 1.

Tyto instituce mají ve své nabídce množství propagačních i informačních materiálů v písemné podobě s grafickými doplňky, které je možno získat zdarma či po zaplacení. V roce 2005 byly zhotoveny nové oficiální internetové stránky města Strakonice www.strakonice.net, které dále nabízí pohled do města i celého strakonického regionu a mnoho užitečných odkazů. Výhodou zmiňovaných stránek je rozdelení na sekce pro turisty, místní občany, investory a infocentrum.

Již dlouholetou záležitostí je vydávání Zpravodaje města Strakonice, který si našel oblibu především u místního obyvatelstva a poskytuje řadu důležitých a zajímavých informací pro širokou veřejnost. Události na Strakonicku prezentuje týdně v regionálním vysílání Strakonická televize ST TV. Orientaci po městě zajišťuje instalované turistické značení a mapový informační systém.

Na národní a mezinárodní úrovni jsou město a celý region představovány na různých veletrzích a setkáních, mezi kterými nechybí Regiontour v Brně a Holiday World v Praze.

⁴³⁾ Foto budovy MěÚ Strakonice a interiér Městského informačního centra: zdroj: www.strakonice.net (únor 2006)

5. Marketingové prostředí a SWOT analýza regionu Strakonicko

Pod pojmem marketingové prostředí se rozumí různé faktory bezprostředně či zprostředkovaně ovlivňující marketingové možnosti daného místa. V zásadě lze marketingové prostředí rozdělit do dvou velkých kategorií, a to mikroprostředí a makroprostředí. Mikroprostředí zahrnuje prvky, jimiž je marketingová atraktivita dané lokality bezprostředně ovlivňována. Analýza mikroprostředí, vztázená k informacím o makroprostředí, by měla odkrýt silné a slabé stránky místa či regionu a pomocí odhalit jeho výhody a nevýhody, přednosti a slabiny dalšího rozvoje. Součástí analýzy SWOT je kromě analýzy siných a slabých stránek také analýza příležitostí a hrozeb na makroúrovni.⁴⁴

Výsledky důkladně provedené marketingové situační analýzy představují pro destinační management dobré znalosti okolností, které podstatnou měrou ovlivňují možnosti uspokojovat potřeby zákazníků.

5.1 SW analýza – posuzování úrovně silných a slabých stránek v destinaci

Pro provádění analýzy je důležité stanovit postup vlastní práce. Hodnocené informace musí být nejdříve shromážděny, pak probíhá vlastní analýza. Její výsledky jsou následně interpretovány a formulovány do doporučení. Jasné vytipování silných a slabých stránek a jejich rozbor ve vzájemné spojitosti s přednostmi a ohroženími dovolí uvažovat o stanovení marketingových cílů a volbě strategií pro jejich dosažení. Je třeba rozvíjet silné stránky a snažit se eliminovat slabiny, což je předpokladem minimalizace hrozob a maximalizace využití potenciálních příležitostí.⁴⁵

Pro praktické posuzování silných a slabých stránek se vytipují a vymezí faktory, které naplňují podstatu silných a slabých stránek, každý faktor je považován za sledovaný faktor a každý vybraný faktor je ohodnocen z hlediska vlivu na destinaci. Sledované faktory jsou seřazeny podle kritérií a je stanovena třístupňová stupnice hodnocení. Do jednotlivých kategorií hodnocení musí být zařazeny všechny pozorované faktory. Zjištěné skutečnosti jsou přeneseny do tabulky. Podle provedeného ohodnocení je tabulka vyplněna. Následně se postavení jednotlivých faktorů vyhodnotí a komentuje se zjištěná situace.

Následující SW analýza byla sestavena na základě informací získaných z internetových stránek, průzkumu Městského úřadu ve Strakonicích a vlastních poznatků a zkušeností:

⁴⁴ FORET, M., FORETOVÁ, V., Jak rozvíjet místní cestovní ruch. Praha : Grada Publishing, 2001.

⁴⁵ HORÁKOVÁ, H., Strategický marketing. Praha : Grada Publishing, 2001.

Tabulka 1: Vícestupňové posouzení faktorů a jejich hodnocení - silné a slabé stránky strakonického regionu jako destinace cestovního ruchu

Hodnocené faktory	Posouzení stavu				
	1 Velmi dobrý	2 Dobrý	3 Průměr	4 Špatný	5 Velmi špatný
A) Primární potenciály					
1. reliéf	x	x			
2. klima		x			
3. využití destinace pro turistiku a rekreaci		x			
4. hydrologie (vodstvo)			x		
5. biologické faktory		x			
6. hustota lesního porostu			x		
7. výskyt chráněných území a druhů		x			
8. kulturní a historické památky		x			
9. tradice a slavnosti, společenské akce	x				
B) Sekundární potenciály				x	
1. suprastruktura				x	
2. ubytovací zařízení				x	
3. stravovací zařízení		x		x	
4. míra využívání primárního potenciálu					x
5. infrastruktura					x
6. CK, CA			x		
7. informační centra			x		
8. směnárna			x		
9. sportovně-rekreační zařízení			x		
10. kulturně-společenské zařízení					x
11. dopravní dostupnost	x	x			
12. záchranná služba			x		
13. obchodní vybavenost			x		
14. vybavenost službami					x
C) Tertiární potenciály			x		
1. veřejná správa		x			
2. občanská sdružení	x	x		x	
3. sdružování obcí ve svazky obcí			x		
4. podpora podnikatelské sféry		x			
5. podpora vzdělávací činnosti			x		
6. podpora územního a regionálního plánování		x			
7. podpora komunikace s veřejností		x			

Zdroj: vlastní pojetí

Pro destinaci má však každý faktor jinou důležitost, čili závažnost, a proto je nutné i tuto skutečnost zanést do tabulky:

Tabulka 2: Posouzení z hlediska závažnosti pro destinaci cestovního ruchu

Hodnocené faktory	Posouzení stavu					Závažnost		
	1	2	3	4	5	vysoká	průměrná	nízká
A) Primární potenciály		x				x		
1. reliéf	x					x		
2. klima		x					x	
3. využití destinace pro turistiku a rekreaci		x				x		
4. hydrologie			x				x	
5. biologické faktory		x					x	
6. hustota lesního porostu			x			x		
7. výskyt chráněných území a druhů		x					x	
8. kulturní a historické památky		x				x		
9. tradice a slavnosti, společenské akce	x					x		
B) Sekundární potenciály			x			x		
1. suprastruktura			x			x		
2. ubytovací zařízení			x			x		
3. stravovací zařízení	x						x	
4. míra využívání primárního potenciálu			x			x		
5. infrastruktura			x			x		
6. CK, CA		x						x
7. informační centra		x				x		
8. směnárna	x		x					x
9. sportovně-rekreační zařízení		x					x	
10. kulturně-společenské zařízení			x			x		
11. dopravní dostupnost	x	x				x		
12. záchranná služba		x					x	
13. obchodní vybavenost		x		x			x	
14. vybavenost službami			x			x		
C) Terciální potenciály		x				x		
1. veřejná správa		x				x		
2. občanská sdružení	x		x				x	
3. sdružování obcí ve svazky obcí		x				x		
4. podpora podnikatelské sféry		x		x			x	
5. podpora vzdělávací činnosti			x				x	
6. podp. územního a regionálního plánování	x					x		
7. podpora komunikace s veřejností	x					x		

Zdroj: vlastní pojetí

Z Tabulky 2 jsou faktory následně přeneseny do souhrnné matice s osmi závažnosti a výkonnosti (Tabulka 3), ze které lze pomocí lokalizace jednotlivých faktorů vytvořit vlastní závěry o přednostech a nedostatečnostech v destinaci.

Tabulka 3: **Hodnocení výkonnosti a závažnosti ve vzájemných souvislostech pro zachycení komplexní situace ve strakonickém regionu**

		Výkonnost				
		velmi dobrá	dobrá	průměr	špatná	velmi špatná
Závažnost	vysoká	A1, A9, B11, C3	A), A3, A8, C), C1, C6	A6, B), B1, B2, B7	B4, B5, B10, B14	
	průměrná		A2, A5, A7, B12, B3, C4	A4, B9, B13, C2, C5		
	nízká		B8	B6		

Zdroj: vlastní pojetí

Z Tabulky 3 již lze získat přehled faktorů, které potřebují vzhledem k vysoké důležitosti výkonnostně posílit nebo na které faktory je vynakládáno zbytečné úsilí.

Faktory vyskytující se v levém horním rohu tabulky představují nejsilnější prvky, které jsou pro prosperitu destinace nejdůležitější, a je tedy nezbytné se na udržení jejich pozic neustále soustředit. Mezi významné prvky na Strakonicku, které jsou zároveň využívány pro udržování atraktivnosti regionu a jeho přitažlivosti pro turisty, patří reliéf a celkový ráz krajiny určovaný lokalizací v oblasti Šumavského podhůří a dobrá dopravní dostupnost díky průchodu hlavních silničních i železničních tahů. Vysokého významu nabývá i partnerství obcí v regionu pomocí jejich sdružování ve svazky, kdy jde především o vzájemnou podporu v oblasti propagace a přístupu k financím na realizaci projektů. Snahy o udržování lidových tradic a slavností, které mnohdy dosahují nadregionálního významu, a společenské akce různého charakteru jsou již nezbytným prvkem v regionu zajistujícím příliv návštěvníků. Faktory s vysokou závažností, které však mají výkonnost dobrou až špatnou, jako například vysoký potenciál destinace pro možnosti turistiky a rekreace, lesní porost, suprastruktura či kulturně-společenská zařízení, je vzhledem k vysoké důležitosti potřeba výkonnostně posílit. Velký význam avšak zatím nedostatečné využití má právě primární potenciál jako celek. Faktory uvedené v buňce s průměrnou závažností a dobrou výkonností, jsou potřebné pro bezproblémové fungování destinace a je třeba je udržovat v této míře i nadále. Podobně lze vnímat i faktory s průměrnou závažností i výkonností. Zde se objevují například hydrologické poměry, tedy na Strakonicku vodácká řeka Otava, Volyňka a četné rybníky, zařízení pro sportovně-rekreační činnosti, obchodní vybavenost a další. Nižší závažnost a dobrou až průměrnou výkonnost vykazují cestovní kanceláře, agentury a směnárny, které však zároveň představují charakteristické prvky v cestovním ruchu větších měst.

5.2 OT analýza – posuzování příležitostí a hrozeb

Příležitosti a ohrožení vyplývající z vnějšího prostředí výrazně ovlivňují vnitřní procesy v destinaci. Destinační management by měl disponovat schopností k jejich vtipování a zhodnocení a zaujmout stanovisko k maximálnímu využití, odvrácení či zmírnění jejich důsledků. **Příležitosti** představují možnosti dané lokality, s jejichž realizací stoupají vyhlídky na lepší využití disponibilních zdrojů a účinnější splnění vytyčených cílů. Konkurenční výhoda je založena na jedinečných podmínkách v destinaci a jejích vynikajících silných stránkách. Aby bylo možné v destinaci příležitosti využít, musí být nejprve identifikovány. Jsou k nalezení především v oblastech, ve kterých se návštěvník potýká s neuspokojením svých potřeb. **Ohrožením** je výrazně nepříznivá situace znamenající překážky pro bezproblémové fungování destinace a její dobré postavení na trhu cestovního ruchu.

K praktickému posouzení příležitostí a hrozeb lze využít matice příležitostí a ohrožení:

Byly vtipovány příležitosti v souvislosti se silnými stránkami a tyto potenciální příležitosti byly ohodnoceny na základě obou dimenzí a zařazeny do matice příležitostí.

1. využívání geografické polohy pro rozvoj cestovního ruchu
2. zlepšení rekreační funkce řek Otavy, Volyňky a jejich nejbližšího okolí
3. intenzivní spolupráce se sousedními regiony při rozvoji cestovního ruchu
4. zvýšení počtu zahraničních turistů
5. zlepšení dopravní infrastruktury
6. péče o historické, církevní a kulturní památky
7. zlepšení úrovně služeb, rozšíření nabídky služeb
8. rozšíření nabídky kulturního a sportovního využití, tedy podpora aktivit směřujících k zlepšení nabídky v oblasti využití volného času s aktivací stávajícího potenciálu
9. zvýšení kvality ubytování a stravování, rovnoměrné rozmístění těchto kapacit v regionu
10. větší povědomí o lokalitě v rámci Jihočeského kraje, celé republiky i zahraničí
11. příliv finančních prostředků do regionu
12. více pracovních příležitostí

Tabulka 4: **Vyhodnocení faktorů v matici příležitostí**

		Pravděpodobnost úspěchu	
		vysoká	nízká
Míra přitažlivosti	vysoká	1, 2, 3, 8	4, 6, 7, 10, 11, 12
	nízká	7	5, 9, 13

Zdroj: vlastní pojetí

Nejlépe využitelná příležitost je v levém horním kvadrantu. Geografická poloha je

jedním z předpokladů pro rozhodování o využití lokality pro aktivity v cestovním ruchu. Strakonicko má vysoký potenciál pro cestovní ruch právě díky lokalizaci v krajinném terénu. Svou významnou úlohu zde sehrávají vodní toky a plochy, které jsou vymezující pro sportovní aktivity a rekreační turistiku. Příležitost je možno vidět také ve stále intenzivnější kooperaci mezi jednotlivými městy a obcemi v regionu. Zaměření se na podporu aktivit, které směřují ke zlepšení nabídky pro využití volného času, bude vyžadovat aktivaci stávajícího a dosud nevyužitého potenciálu území Strakonicka. Pravý horní kvadrant prezentuje atraktivní příležitosti obtížně realizovatelné. Zvýšení počtu zahraničních turistů je realizovatelné především v rámci prezentace kraje či celé republiky, protože sám region by musel na tuto činnost vynakládat značné úsilí jak finanční tak pracovní. Region jako Strakonicko láká návštěvníky ze zahraničí na již tradiční a mezinárodní akce a aktivity, které je zde možno provozovat. Právě u těchto faktorů (kooperace subjektů a prezentace v zahraničí) je zřejmá provázanost, kdy propagaci v zahraničí je možno usnadnit kooperací s ostatními městy a obcemi v kraji. Značné úsilí i finanční náročnost vykazuje i řešení problematiky restaurování historických a kulturních památek. Tyto hrají v atraktivnosti celého regionu významnou roli. Se stejným problémem při realizaci se potýká také oblast služeb poskytovaných v regionu. Celkové zvýšení povědomí o Strakonicku a následný nárůst návštěvnosti této lokality je důležitým faktorem, avšak vyžaduje neustálé zdokonalování stávajících produktů, vytváření produktů nových a následnou propagační činnost. V současnosti stojí v průpočátcích každé aktivity v regionu zabezpečení po stránce finanční. Město, obce v regionu i individuální subjekty mají možnost využívat prostředky vyčleněné z městského rozpočtu. Existuje však celá řada dalších možností, kde žádat finanční výpomoc. Jihočeský kraj vyhlašuje v průběhu roku řadu grantových programů pro subjekty působící na jeho území za účelem financování připravovaných projektů a akcí. Do kompetence Jihočeského kraje částečně spadají i programy Evropské unie. V této oblasti se aktuálně nabízí možnost žádat z tzv. grantových schémat SROP. Mezi přitažlivé, v krátkém časovém horizontu však těžko realizovatelné, faktory patří také pokles nezaměstnanosti. Růst nezaměstnanosti je celorepublikovým trendem. Vyšší pravděpodobnost úspěchu při realizaci mají snahy o zlepšení úrovně poskytovaných služeb.

Do matice ohrožení lze zanést následující vtipovaná ohrožení:

1. znečištění životního prostředí, nebezpečí poškození krajiny a přírody
2. další zhoršení stavu dopravní infrastruktury regionu
3. necitlivý rozvoj služeb a infrastruktury v lokalitách vysoké přírodní hodnoty
4. zvýšení dopravního ruchu v centru města

5. znehodnocení typického venkovského prostředí novou výstavbou
 6. zhoršování technického stavu kulturních památek
 7. nadměrná koncentrace návštěvníků v některých lokalitách
 8. narušení klidu a pořádku ve městě
 9. zvýšená kriminalita
11. obecně zhoršení podmínek života lidí ve městě
12. zvýšení cen

Tabulka 5: Souhrn a vyhodnocení faktorů v matici ohrožení

		Pravděpodobnost výskytu	
		vysoká	nízká
Závažnost	vysoká	1, 4	5, 6, 9, 10, 11, 12
	nízká	2, 7	3, 8

Zdroj: vlastní pojetí

Zobrazení faktoru v matici ukázalo na nejvýraznější hrozby, kterými jsou nebezpečí znečištění životního prostředí v lokalitě. Strakonicko má vysokou krajinnou a přírodní hodnotu, která také tvoří jednou z hlavních atraktivit pro návštěvníky. Devastace krajiny by znamenala výrazné snížení počtu turistů. Nesprávné rozhodování při řešení dopravní situace a vedení dopravních tahů centrem města lze také považovat za hrozbu, protože město Strakonice má omezenou kapacitu parkovacích míst, mohlo by docházet k dopravním přetížením apod. Venkovské prostředí, stav kulturních památek a dopravní infrastruktury, kriminalita, neustálé zvyšování cen zboží i služeb či přehlcení některých lokalit návštěvníky sice nejsou faktory bezprostředně paralyzující, ale pro budoucí vývoj destinace je nelze podcenit. Mezi ohroženými nepříliš podstatnými jsou rozhodnutí pro umístění nesprávných zařízení v chráněných oblastech a prudký nárůst případů rušení veřejného pořádku.

Souhrnné výsledky, které vyplynuly z provedení SWOT analýzy, jsou uvedeny v následující Tabulce 6. Zároveň se jedná o nejvýznamnější faktory, na které by měla být zaměřena pozornost při rozvoji cestovního ruchu. Ze SWOT analýzy sice nevyšly žádné výrazně alarmující skutečnosti, avšak je zapotřebí neustále věnovat pozornost vývoji každé složky vyskytující se v životním cyklu destinace a usměrňovat aktivity subjektů pro zajištění trvale udržitelného rozvoje.

Tabulka 6: **Stručný a přehledný výsledek SWOT analýzy - nejvýznamnější faktory naplňující podstatu silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení.**

Obsah faktorů	Typy faktorů	
	Příznivé	Nepříznivé
Vnitřní stránky	Silné stránky <ul style="list-style-type: none"> - reliéf - dopravní dostupnost - tradice a slavnosti, společenské akce - sdružování obcí ve svazky 	Slabé stránky <ul style="list-style-type: none"> - míra využívání primárního potenciálu - kulturně společenská zařízení - vybavenost službami
Vnější stránky	Příležitosti <ul style="list-style-type: none"> - využívání geografické polohy pro rozvoj cestovního ruchu - rekreační funkce řek Otavy a Volyňky - spolupráce se sousedními regiony - rozšíření nabídky pro kulturní a sportovní využití 	Ohrožení <ul style="list-style-type: none"> - znečištění životního prostředí - poškození krajiny a přírody - zvýšení dopravního ruchu v centru

Zdroj: vlastní pojetí

Analýza SWOT byla sestavena na základě vlastních zkušeností a poznatků. Region Strakonicko má vysoký, v současné době však ne zcela doceněný, potenciál pro neustálý rozvoj a vývoj cestovního ruchu.

5.3 Závěrečné shrnutí faktorů SWOT analýzy pro strakonický region

Na základě posouzení důležitosti ve vzájemných souvislostech i na základě výsledků dotazníkového šetření byly faktory rozděleny na silné a slabé stránky a příležitosti a hrozby, jak uvádí následující výčet. Některé skutečnosti zde jsou rozvinuty do více bodů. Rozdělení je provedeno po předchozím ohodnocení faktorů v kapitolách 5.1 a 5.2.

Silné stránky strakonického regionu

- ✓ atraktivní krajina, která umožňuje mnohostranné využití pro potřeby cestovního ruchu
- ✓ výhodná poloha vůči horskému masivu Šumavy
- ✓ relativně nepoškozené životní prostředí regionu
- ✓ velmi dobrá dopravní dostupnost po silnicích všech tříd
- ✓ město Strakonice je řazeno mezi větší města Jihočeského kraje
- ✓ kulturní a folklórni tradice dosahující mnohdy i nadregionálního významu
- ✓ významné a atraktivní historické a kulturní paměti hodnosti v mnoha obcích regionu
- ✓ udržování tradic lidové kultury
- ✓ síť značených turistických a cyklistických stezek a tras
- ✓ ubytovací kapacita i možnosti stravování odpovídající požadavkům návštěvníků
- ✓ atraktivní muzejní expozice ve Strakonicích a Volyni
- ✓ zachování genia loci zejména díky snaze udržovat starou kulturu a objekty

- ✓ vyhlašování a vedení grantových programů pro možnost rozvoje cestovního ruchu
- ✓ čerpání finančních prostředků z rozpočtu Jihočeského kraje a fondů Evropské unie
- ✓ vysoká úroveň oficiálních webových stránek jako zdroje propagace města

Slabé stránky strakonického regionu

- ✗ velká sezónnost cestovního ruchu
- ✗ mnohdy snížená kvalita základních a doplňkových služeb cestovního ruchu
- ✗ vandalismus postihující veřejný i soukromý majetek
- ✗ nedostatečná úroveň rozvoje služeb pro cestovní ruch
- ✗ nedostatečné marketingové činnosti, propagace a úroveň zařízení cestovního ruchu
- ✗ nedostatečné množství a pestrost nabídky zařízení pro aktivní trávení volného času
- ✗ rozvoj průmyslu v oblasti a přidělování pozemků pro výstavbu průmyslových budov

Příležitosti pro cestovní ruch na Strakonicku

- ✓ restaurování historických památek a objektů s pomocí státních a evropských fondů
- ✓ prodlužování pobytu návštěvníků na Strakonicku díky vhodně zacíleným produktům
- ✓ zlepšení turistické image regionu
- ✓ rozšiřování nových moderních produktů cestovního ruchu (agroturistika, ekoturistika, cykloturistika, kulturní turistika...) včetně doprovodných programů
- ✓ tvorba regionálních a lokálních turistických produktů
- ✓ rozvoj kooperace mezi veřejnou správou a podnikatelskými subjekty i neziskovými organizacemi
- ✓ posilování a rozšiřování vzájemné spolupráce s okolními regiony a partnerskými městy
- ✓ participace subjektů zainteresovaných v destinačním managementu na realizaci projektů
- ✓ posílení postavení regionu v rámci České republiky i na trhu cestovního ruchu

Ohrožení v lokalitě Strakonicko

- ✗ podcenění významu legislativního rámce v oblasti podnikání a ochrany spotřebitele
- ✗ nedostatečná údržba a obnova historických objektů a kulturně-historického dědictví
- ✗ nedostatečná finanční i propagační podpora aktivit v cestovním ruchu
- ✗ nekvalitní a nedoceněná spolupráce na regionální úrovni
- ✗ podceňování chápání činnosti destinačního managementu jako hlavního nástroje pro podporu cestovního ruchu
- ✗ pomeškání příležitosti podílení se na finančně i propagačně výhodném projektu
- ✗ nedostatečná propagace regionu v rámci republiky i zahraničí
- ✗ nerovnováha mezi poptávkou a nabídkou kvalitních a uvědomělých pracovníků

6. Stávající produkty cestovního ruchu na Strakonicku

Americká marketingové asociace vymezila **produktem** vše, co lze na trhu nabízet k pozornosti, k získání, k používání nebo ke spotřebě, co má schopnost uspokojit přání nebo potřebu druhých lidí. Produktem jsou potom jak fyzické předměty a služby, tak také osoby, místa, organizace, myšlenky, kulturní výtvory apod.⁴⁶

Produkt v cestovním ruchu je pojímán jako celková služba zákazníkovi. V cestovním ruchu je výrobek tvořen podstatnou částí nehmotného charakteru, kterou zákazník přijímá jednorázově a také ji vysoce subjektivně hodnotí.⁴⁷

Vývoj nového produktu⁴⁶

Při vývoji nového produktu se vychází z analýzy trhu cestovního ruchu. Nový produkt má zaplnit mezeru na trhu, nahradit nebo rozšířit stávající produkt, reagovat na změnu poptávky na trhu apod., to vše s důrazem na splnění požadavků a přání segmentu trhu, kterému je produkt určen. Sestavení produktu vychází z možností daného subjektu, kontaktů, technických a finančních možností. Propagace nového produktu by měla odpovídat jeho charakteru a finančním možnostem subjektu.

Následující kapitoly jsou zaměřeny na sestavení souhrnného výčtu produktů cestovního ruchu na Strakonicku. V prvním případě se jedná o produkty vytvořené Jihočeským krajem, které do své působnosti zahrnují taktéž strakonický region, a dále o produkty vytvořené přímo destinačním managementem strakonického regionu.

6.1 Turistické produkty Jihočeského kraje zahrnující region Strakonicko

Na základě zjištěného turistického potenciálu jsou Jihočeskou centrálou cestovního ruchu vytvořeny tématické okruhy vhodné pro tvorbu produktů. Na tvorbě produktů se podílejí informační centra⁴⁸, podnikatelé a další zainteresované osoby. Jihočeská centrála cestovního ruchu podporuje vybrané produkty vytvořené městy či podnikateli, informuje o nich a pomáhá s jejich distribucí.

V této kapitole je uveden stručný produktů Jihočeského kraje, na jejichž distribuci se podílí i město Strakonice:

- Jihočeské pivní stezky (kap. 6.1.1)
- Jihočeské pohádkové království...pro děti i dospělé s fantazií (kap. 6.1.2)
- mapový informační systém jižní Čechy (kap. 6.1.3)

⁴⁶ FORET, M., FORETOVÁ, V. Jak rozvíjet místní cestovní ruch. Praha : Grada Publishing, 2001

⁴⁷ MINÁŘ, P. a kol. Technika, management a marketing v cestovním ruchu. Hradec Králové : 1996.

⁴⁸ Město Strakonice spolupracuje s Jihočeskou centrálou cestovního ruchu na základě Smlouvy o spolupráci.

6.1.1 Jihočeské pivní stezky⁴⁹

Jeden z turistických produktů vypracovaných Jihočeským krajem, který má zároveň spojitost i se Strakonicem, se nazývá „Jihočeské pivní stezky – Ochutnejte tradice a pivo z jižních Čech“. Jedná se o pozvání do jižních Čech se zaměřením na ochutnávky pivovarských produktů, seznámení s tradiční výrobou jihočeského piva v místních pivovarech a s typickou jihočeskou gastronomií a v neposlední řadě vychutnání kulturních i historických atraktivit regionu. Na webových stránkách www.jiznicechy.cz se mohou zájemci seznámit i s historií jihočeského pivovarnictví. V Jihočeském kraji se v současné době nachází osm fungujících pivovarů, z nichž dva jsou řazeny mezi tzv. minipivovary nebo též pivovarské dvory. Senzitivní mapa pivovarů na jihu Čech je uvedena v části Přílohy.

Projekt byl spolufinancován z Grantového programu Jihočeského kraje na podporu vzdělávání, marketingu, produktů a služeb v cestovním ruchu pro rok 2004.

6.1.2 Jihočeské pohádkové království...pro děti i dospělé

⁵⁰) „Jihočeský pohádkový král Zdeněk Troška zve tímto projektem všechny děti i dospělé s fantazií k vandrování po svém království.“ Tímto podtitulem se prezentuje další z produktů, do jehož distribuce je zapojeno i Strakonicko, konkrétně Městské informační centrum Strakonice. V červenci 2004 byla další, již osmapadesátá, pohádková kancelář na jihu Čech otevřena v Troškově rodné vesničce Hošticích u Volyně. V hasičské zbrojnici vzniklo místo, kde jsou turistům nabízeny pohledy, upomínkové předměty, mapy či průvodce.⁵¹

Průvodcem po regionu je kapr Jakub. V rámci produktu je připravena výletní mapa, cestovní pas, vandrovní knížka, mapa jihočeských památek i pohádkové kanceláře.⁵² Další informace jsou k nalezení na internetových stránkách www.sweb.cz/jcpohadkovekralovstvi nebo www.pohadkoveregiony.cz a jednotlivé pohádkové kanceláře, které fungují v rámci jihočeských informačních center.

6.1.3 Mapový informační systém jižní Čechy⁵³

MCU vydavatelství Unios zajišťuje výstavbu a správu Mapového informačního systému jižní Čechy (MIS). MIS je soubor exteriérových velkoplošných turistických map v měřítku 1 : 30 000, které jsou umístovány na turisticky nejexponovanějších místech, např. v centrech obcí, u autobusových a vlakových zastávek, při turistických a cykloturistických

⁴⁹ www.jiznicechy.cz (únor 2006)

⁵⁰ Logo Jihočeského pohádkového království - Kapr Jakub: zdroj: www.pohadkoveregiony.cz (prosinec 2005)

⁵¹ www.volnyne.info (článek v Mladé frontě dnes, Turistické zajímavosti – 12. 7. 2004)

⁵² www.sweb.cz/jcpohadkovekralovstvi (prosinec 2005)

⁵³ www.unios.cz (leden 2006)

stezkách, v blízkosti přírodních a kulturních zajímavostí apod. Mapové nosiče jsou doplněny prezentací subjektů, působících v daném regionu v cestovním ruchu. Této prezentace využívají především informační střediska, ubytovací zařízení, restaurace apod.

Celý region jižních Čech pokrývá celkem osm mapových výřezů: Šumava – Lipensko, Českobudějovicko, Třeboňsko, Novohradsko, Šumava – Prachaticko, Jindřichohradecko, Táborsko, Písecko – Strakonicko.

Budování základní struktury systému proběhlo ve třech etapách: I. etapa probíhala v letech 2001 – 2002, kdy byly instalovány turistické mapy v regionu Šumava – Lipensko. Ve II. etapě (r. 2003) byl systém rozšířen o Českobudějovicko a Třeboňsko. III. etapou (r. 2004) byla dokončena výstavba základní sítě exteriérových map a dosaženo pokrytí celého regionu jižních Čech. Ke stávajícím mapám přibyly další v regionech Jindřichohradecko, Táborsko, Písecko – Strakonicko, Šumava – Prachaticko a Novohradsko. Do budoucna je plánováno postupné zahušťování sítě map a na několika místech by měly být vybudovány info-body s širší nabídkou informací, tzv. informační trojstěny. Ty budou kromě regionální kartografické mapy s vyznačením turistických a cykloturistických tras a nabídky služeb obsahovat například plány měst či konkrétní turistické lokality nebo panoramatické mapy.

6.2 Turistické produkty vytvořené ve strakonickém mikroregionu

V případě cestovního ruchu je nutné umět se orientovat ve složité struktuře vztahů vyplývajících z toho, že cestovní ruch se vždy váže k určitému místu, obci, městu či regionu, jehož nabídka do značné míry souvisí s kvalitou a schopnostmi veřejné správy.⁵⁴ Návštěvníci si danou destinaci vybírají zejména na základě její atraktivnosti. Z toho důvodu je nutné vytvořit špičkovou nabídku takových produktů, které by region identifikovaly určitou jedinečností a tím přilákaly více návštěvníků. Právě široká nabídka atraktivních produktů je jedním z hlavních důvodů, kdy se z jednodenního návštěvníka stává vícedenní turista.

Realizace a poskytování informací o většině probíhajících kulturních a sportovních akcí na Strakonicu spadá především do kompetencí následujících institucí:

- **Městské informační centrum:** Velké náměstí 2, tel.: 383 700 701, www.strakonice.net
- **Muzeum středního Pootaví:** Zámek 1, tel.: 383 321 537, www.muzeum.strakonice.cz
- **Městské kulturní středisko:** Mírová 831, tel.: 383 321 541, www.kultura.strakonice.cz

Jako hlavní cíl návštěvy mnohých produktů realizovaných na Strakonicu jsou vzdělávací, poznávací a objevovaní činnosti, které mají za následek rozšiřování znalostí, poznávání a objevování zajímavostí vlastní země a souvisí s naplňováním kulturně-poznávací

⁵⁴ FORET, M., FORETOVÁ, V. Jak rozvíjet místní cestovní ruch. Praha : Grada Publishing, 2001

funkce cestovního ruchu. Putovní, hvězdicové, případně i pobytové kulturně-poznávací návštěvy regionu přinášejí zážitky nejen prostřednictvím poznávání atraktivit daného místa, ale i díky uvolnění a smyslovému vnímání přírodních krás na trase nebo v pobytovém místě.⁵⁵

- ~ **Projekt 4 měst: Otavská plavba** (kap. 6.2.1)
- ~ **Naučné stezky na Strakonicku** (kap. 6.2.2)
- ~ **Cyklotrasy a cyklostezky** (kap. 6.2.3)
- ~ **Značené turistické trasy** (kap. 6.2.4)
- ~ **Muzeum středního Pootaví** (kap. 6.2.5)
- ~ **Rok stromu** (kap. 6.2.6)
- ~ **Venkovský cestovní ruch a turistika na koni** (kap. 6.2.7)

Přehled nejvýznamnějších (každoročních) kulturních a sportovních akcí pro rok 2006

- ~ **Mezinárodní dudácký festival** (kap. 6.2.8)
- ~ **Středověké slavnosti Rumplování** (kap. 6.2.9)
- ~ **Skupovy Strakonice** (kap. 6.2.10)
- ~ **Adventní trhy pod Rumpálem** (kap. 6.2.11)
- ~ Skibus na Kubovu Huť. Strakonický Ski klub se podílí na provozu lyžařského areálu Kubova Huť. Pro všechny strakonické sjezdové lyžaře připravil na sezónu 2005/6 novinku: skibus, který lyžaře zdarma doprovádí na večerní lyžování na Kubově Huti.
- ~ 41. ročník Mogul Šumava Rallye Klatovy (18. 2. 2006). Oproti minulým ročníkům této tradiční a divácky atraktivní rallye probíhá celá jednodenní sekce na 13 rychlostních zkouškách v okolí Strakonic, přičemž přímo ve Strakonicích probíhají servisy i přeskupení posádek. Rychlostní zkoušky na Strakonicku jsou pro diváky každoročně velmi atraktivní, jelikož se jedná o součást Rallye Winter Cup a mezinárodní mistrovství České republiky v rallye, a jsou navštěvované fanoušky motoristického sportu z celé republiky i zahraničí.
- ~ 3. ročník zahájení turistické sezóny (20. května 2006). Přivítání nové turistické sezóny s bohatým sportovním a kulturním programem pro děti i dospělé ve sportovním areálu Na Křemelce. Součástí je pochod kapra Jakuba pro děti, pohoštění s hudbou.
- ~ Nektarská pout' a Putování za dráčkem Podskaláčkem (24. května 2006). Akci pořádá každoročně poslední sobotu v červnu na strakonickém Podskalí Měšťanský pivovar Strakonice a.s. a Muzeum středního Pootaví. Jsou připraveny zábavné soutěže pro děti i dospělé, soutěž kuriózních plavidel. Přítomno je několik kapel a podává se dobré jídlo a pití.
- ~ Václavská pout' (30. září – 1. října 2006). Tradiční pout' se koná každý rok, vždy nejbližší

⁵⁵ ORIEŠKA, J. Technika služeb cestovního ruchu. Praha : Idea Servis, 1999

víkend k svátku sv. Václava. Pro návštěvníky jsou připraveny pouťové atrakce, stánkový prodej, bohatý kulturní i sportovní program.

Produkty cestovního ruchu v okolí města Strakonice

- ~ Výstavba rozhledny na Mladotickém vrchu
- ~ Muzeum otavské paroplavby ve Střelských Hošticích
- ~ Galerie pootavských malířů ve Střelských Hošticích
- ~ Pootavské slavnosti v Katovicích – každý lichý rok
- ~ **Císařské manévry ve Štěkni** (kap. 6.2.12)
- ~ 2008 – Rok Karla Klostermanna
- ~ Muzeum ve Volenicích – Staročeské Martinské jarmarky

6.2.1 Společný projekt 4 měst: Otavská plavba⁵⁶

Projekt měst Sušice, Horažďovice, Strakonice a Písek má již od roku 2001 za cíl spolupráci při prezentaci Pootaví jako osy putování pěších turistů, vodáků, cyklistů i motoristů. Snahou je nabídnout tento turisticky zajímavý region jako vhodný cíl pro tuzemské i zahraniční návštěvníky a zintenzivnit tak cestovní ruch na Otavě. V současné době nabízí projekt Otavská plavba pro návštěvníky regionu pravidelně aktualizované informační listy, pohlednice, samolepky, webové stránky, film či zábavnou hru pro děti. Zmiňovaný projekt zve k návštěvě hradů a zámků, muzeí a technických památek, turistických a přírodních zajímavostí, sportovišť a rekreačních středisek, kulturních, sportovních a společenských akcí, a to nejen na lodi, ale i pěšky i na kole. Všechna města jsou propojena silnicemi, železnici, turistickými i cykloturistickými stezkami. Projekt nabízí možnosti ubytování v kempech, veřejných tábořištích, turistických ubytovnách, rodinných penzionech, letních bytech a hotelích, stravování v hospůdkách, stylových restauracích s venkovním posezením, vodácké mapy a jiné propagační materiály, informace o jízdních rádech ČD a ČSAD, tipy na výlety.

Řeka Otava tvoří svými 113 kilometry romantickou spojnici mezi hornatou Šumavou a krajem jihočeských rybníků. Vzniká soutokem dvou zdrojnic - Vydry a Křemelné, které odvádějí vodu z nejvyšších míst centrální a západní části Šumavy - u Čeňkovy Pily. U hradu Zvíkova se vlévá do Vltavy. Historie Otavy je velmi bohatá a významně ovlivnila i historii naší země - at' už se jedná o osídlení krajiny Pootaví, vznik středověkých měst Sušice, Horažďovice, Strakonice a Písek nebo využívání ložisek zlata v okolí Rejštejna a Kašperských Hor. Síla vodního toku byla zdrojem energie pro vodní mlýny a hamry, v současné době pro vodní elektrárny. Vodní cesta byla hojně využívána voráři. V současné

⁵⁶ www.otavskaplavba.cz (leden 2006)

době je Otava vyhledávána nejen vodáky, milovníky přírody a rybáři, ale zvláště turisty od nás i ze zahraničí.

Cílem projektu je společný postup při propagaci regionu Pootaví formou spolupráce měst a obcí především v oblasti cestovního ruchu, investičních příležitostí a životního prostředí. Předpokládána je i spolupráce s neziskovými a podnikatelskými subjekty, které mohou záměry projektu podpořit. V průběhu června 2002 zastupitelstva zúčastněných měst schválila Smlouvu o spolupráci.

Města zapojená do projektu se dohodla na následujících aktivitách: 1. Propagace regionu Pootaví - společné propagační materiály, logo projektu a propagace projektu na veletrzích cestovního ruchu, vytvoření internetové prezentace Otavská plavba.
2. Zlepšení sjízdnosti řeky - společná jednání s Povodím Vltavy o zlepšení sjízdnosti Otavy, modernizaci jezů, obnovení a vylepšení značení na řece.
3. Zkvalitnění služeb turistům - zmapování stavů kempů a veřejných tábořišť a zajištění určitého standardu služeb, zapojení podnikatelských subjektů.
4. Cyklostezky - propojení měst a obcí cyklotrasami či cyklostezkami, zajištění jejich značení.

Na přehledných a kvalitně zpracovaných webových stránkách www.otavskaplavba.cz mají turisté možnost vyhledávat v neustále aktualizovaném seznamu kulturních akcí ve městech na trase, ubytování a stravování, meteorologické zpravodajství a další potřebné informace a zajímavosti. Informace v rámci Otavské plavby také poskytuje Městské informační centrum Strakonice.

6.2.2 Naučné stezky na Strakonicku

Zevšeobecněný pojem **stezka** vymezuje cestu se značením (vlastní trasa, rozcestníky, význačná místa, vyhlídky, informační tabule) pro pěší turisty, cykloturisty, lyžaře a motoristy.

Naučnou stezkou je označována stezka zřizovaná na přírodně nebo kulturně zajímaných místech s vyznačením atraktivních míst, s tabulemi s popisem místní flóry a fauny, kulturních památek.⁵⁷ Zřizuje se pro pěší turisty, pro vodáky, nově i pro jezdce na koních. Naučná stezka spojuje atraktivity různých druhů a řádů.

Na Strakonicku je vybudováno několik naučných stezek:

○ Naučná stezka Podskalí

Naučný vycházkový okruh Podskalím, který měří tři kilometry, vznikl v roce 1992. Na jeho vybudování se podíleli studenti strakonického gymnázia společně s Českým svazem ochránců přírody a dalšími organizacemi. Krátce nato byly však informační tabule poškozeny vandalismem. Po obnovení poničených tabulí byl vycházkový okruh 25. července 2005 slavnostně

⁵⁷ PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha : MMR ČR, 2002

znovuotevřen. Opět se však projevuje řádění vandalů, zejména sprejerů, a je nutná neustálá obnova informačních tabulí.⁵⁸

Trasa naučné stezky Podskalí vede podél toku řeky Otavy na území města Strakonice. Je zaměřena zejména na seznámení s přírodními poměry okolí Otavy, geologickou stavbou zdejší krajiny, s historií Strakonic i významnými osobnostmi, které zde působily.

Stezka je určena pěším návštěvníkům. Jednosměrná trasa dlouhá asi 3,5 km začíná na levém břehu Otavy a nejprve po levém břehu, od Velké skály, potom po pravém břehu řeky provádí návštěvníka Strakonicemi a přibližuje mu řeku a její význam pro krajinu i vývoj města. Na trase, která je v terénu vyznačena místním značením, ochranářskými zelenobilými "psaníčky", je umístěno 14 informačních tabulí.

○ Naučná stezka Kněží hora

Trasa naučné stezky Kněží hora vede krajinou mezi Katovicemi, obcí asi 7 km západně od Strakonic, a Katovickou (Kněží) horou (493 m).

Stezka je zaměřena na historii, přírodní zajímavosti, geologickou stavbu a památky krajiny v sousedství obce Katovice. Na přibližně 4 km dlouhé obousměrné trase stezky je ve směru Katovice – Poříčí umístěno 5 zastavení osazených informačními panely. Výchozí místo a tím také první zastavení stezky je v Katovicích. Odtud její trasa v délce přibližně 2 km pokračuje ke Kněží hoře a stejnou cestou se vrací. Stezka je určena pěším návštěvníkům i cyklistům. Ze zajímavostí na trase je možné uvést např. „Studánku u Katovické hory“, ke které se váže pověst Jakub a lesní panna, dále „Kněží horu“, pozůstatek slovanského hradiště, archeologickou památku a přírodní rezervaci, „Grafít“, jenž dokumentuje historii těžby grafitu v Katovické hoře a „Vorařství“, což je místo s výhledem na Otavu a kde se popisuje historie vorařství.

○ Naučná stezka Boží kámen

Trasa naučné stezky Boží kámen vede okolím Tažovic v okrese Strakonice, asi 10 km jihozápadně od Strakonic, v prostoru mezi Tažovicemi a Volenicemi. Obsahově je stezka zaměřena hlavně na geologické a historické zajímavosti okolí Tažovic. Stranou jejího zájmu nezůstaly ani technické památky a přírodní zajímavosti. Na 7 km dlouhé okružní trase s výchozím i cílovým místem v Tažovicích je umístěno 5 zastavení osazených informačními panely s popisem zajímavostí a s mapkami.

Boží kámen, přírodní památka, geologická zajímavost a nejsilnější energetické místo v jižních Čechách, je jedním ze zajímavých míst na trase. Dále je možno uvést obec Tažovice s památnou lípou a kamenným mostem sv. Jana Nepomuckého a vyhlídkové místo Podlesí.

⁵⁸ [www.strakonice.net/zpravodajství září 2005/](http://www.strakonice.net/zpravodajstvi/září-2005/)

○ Klostermannosva naučná stezka kolem Štěkně⁵⁹

Trasa Klostermannovy naučné stezky vede krajinou středního Pootaví v okolí obce Štěkeň, která se nachází 8 km východně od Strakonic.

Je zaměřena zejména na osobnost spisovatele Karla Klostermanna, který část života prožil právě ve Štěkně a jejím blízkém okolí. Stezka je určena pěším návštěvníkům, většina její trasy je sjízdná i pro cyklisty. Okružní, asi 7,5 km dlouhá trasa, je v terénu vytyčena označením "K". Z větší části je vyznačena i červenou turistickou pásovou značkou, s níž je většinou souběžná. Na trase je umístěno 7 zastavení osazených informačními panely. Navíc je v rámci tohoto produktu vydán obcí Štěkeň informační leták v rámci Klostermannova odkazu Evropě s přiblížením osobnosti K. Klostermanna a také popisem trasy naučné stezky i jejími sedmi zastaveními. Vstup na stezku je ve Štěkně nedaleko zámku u domu č. 75 a poslední zastavení je opět ve Štěkně na návsi.⁶⁰ Ze zajímavostí v okolí stojí za zmínu Žižkův památník u Sudoměře, asi 3 km jižně od Štěkně.

6.2.3 Cyklotrasy a cyklostezky

Cykloturistika se stává stále významnějším prvkem ve formách cestovního ruchu. Je jí věnována stále větší pozornost jak uvnitř jednotlivých regionů, tak i v rámci spolupráce regionů na rozšiřování infrastruktury pro cykloturistiku.

Při provozování cykloturistiky jde o aktivní cestování zaměřené na poznávání přírodních a společenských zajímavostí v určité oblasti na kole. Populárními se stávají package bike and ride = kombinace dopravy vlakem a jízdy na kole. Pozitivem zůstává fakt, že se zvyšuje kvalita služeb pro cykloturistiku, jsou budovány cyklostezky, cykloturistické trasy, místní a dálkové cyklotrasy a naučné stezky pro cykloturisty.

Dále by bylo vhodné uvést skutečnosti, kterými se odlišují cyklostezka a cyklotrasa. **Cyklostezkou** je nazvána společná stezka pro cykloturistiku a pěší turistiku, přičemž jde o účelovou komunikaci s vyznačením pruhu na vozovce. Má zpevněný povrch a většinou je oddělena od frekventované silniční dopravy. **Cyklotrasa** je komunikace pro cykloturistiku využívající stávajících místních a účelových komunikací včetně polních a lesních cest, silnic III. třídy a silnic II. třídy s malou frekvencí provozu. Používají se základní cykloznačky dle systému značení Klubu českých turistů. Cykloznačky se umísťují stejně jako dopravní značky před každou křižovatkou nebo odbočkou cyklotrasy.⁶¹

Možnosti pro provozování cykloturistiky nejsou opomíjeny ani ve Strakonicích, které jsou ideálním místem a východiskem pro výlety do okolí. Po celém Strakonicku je značeno

⁵⁹ zdroj: informační leták „Klostermannova stezka kolem Štěkně“, vydaný obcí Štěkeň pro rok 2005.

⁶⁰ http://www.sweb.cz/stekn/Klostermannova_stezka.htm (prosinec 2005)

⁶¹ Pásková, M., Zelenka, J. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha : MMR Česká republika, 2002.

mnoho tras, z nichž jsou vybrány ty nejzajímavější. Nejprve jsou uvedeny cyklistické trasy, které přímo prochází městem Strakonice:⁶²

∞ Trasa č. 1045: Strakonice – Hajská - Čejetice – Sudoměř – Kestřany – Zátaví – Písek

Celková délka trasy je 23 km a je vedená údolní nivou řeky Otavy, historicky ovlivněnou těžbou zlata a se vřesem porostlými sejpy. Tůně u Hajské jsou zvláště chráněným územím a přírodní rezervací.

∞ Trasa č. 1062: Březnice – Drahonice – Myštice – Sedlice – Radomyšl – Strakonice

Trasa je vedena v délce 47 km převážně Blatenskou kotlinou a díky dálkovým pohledům představuje jak vrchy Šumavy tak Brd. Trasa míjí pod Sedlicí druhý největší rybník okresu – Velkorojický (cca 85 ha).

∞ Trasa č. 1066: Horažďovice – Střelské Hoštice – Katovice – Pracejovice – Strakonice

Celá trasa v délce 19 km lemuje tok řeky Otavy od samotných hranic okresu až do Strakonic. Otava je nejdůležitější vodní tepnou okresu, využívanou hojně vodáky. Před Katovicemi směrem od Poříčí míjí řeka ZCHÚ, přírodní rezervaci Kněží hora u Katovic, tvořenou skalnatým srázem nad řekou s typickou teplomilnou vegetací a v počátku století významné naleziště grafitu. Mezi Pracejovicemi a Strakonicemi se na plochách bývalých sejpů nachází zvláště chráněné území, přírodní rezervace Bažantnice u Pracejovic s pralesovitým porostem.

∞ Trasa č. 1067: Radomyšl – Osek — Brusy – Štěkeň – Přeborovice – Čejetice

V poklidné 16 km dlouhé trase krajin Pootaví a Blatenska stojí za zmínku štěkeňský zámek, s rozsáhlým anglickým parkem s pravidelnými dubovými alejemi. Před koncem cesty upoutá pozornost barokní kostel sv. Jana Křtitele u Radomyšle s patnácti kamennými kapličkami.

∞ Trasa č. 1068: Strakonice – Sousedovice – Mladotice – Hodějov – Hoslovice – Vracov

Délka trasy je 28 km a vede krajinou s nádhernými výhledy z vrcholu obce Lhota u sv. Anny nad Kraselovem a především z Mladotického vrchu Mladotic, z něhož lze při dobrém počasí obhlédnout až čtvrtinu Čech. Za Sousedovicemi se nachází zajímavý geologický útvar Kamenná baba, oblíbené výletní místo ze Strakonic. U Hosovic je již patrný přechod do oblasti šumavského Podlesí.

∞ Cyklostezka Podskalí ve Strakonicích.⁶³

Strakonické Podskalí, které tvoří rozsáhlou oddychovou a rekreační zónu okresního města, neustále prochází výraznými změnami. Koncem roku 2005 byla na Podskalí dokončena nová cyklostezka. Zhruba dva kilometry dlouhá cyklostezka s asfaltovým povrchem, která tvoří část dálkové trasy pro cykloturisty, začíná u strakonického pivovaru a končí u Myslivny v Novém Dražejově. Souběžně s cyklostezkou byl vybudován i chodník a přírodní povrchem.

⁶² www.jihoceske-cyklostezky.cz (leden 2006)

⁶³ www.strakonice.net/turista/default.asp - zpravodajství ze Strakonic (říjen 2005)

- ∞ Cyklostezka podél silnice I/4 ve Strakonicích
- ∞ Cyklostezka Katovická ve Strakonicích
- ∞ připravována je stezka od plaveckého stadionu přes okružní křižovatku v Ellerově ulici s pokračováním k nádraží a na okružní křižovatku pod hřbitovem.

Pozn: Protože nově budované úseky cyklostezek ve městě vykazují značnou finanční náročnost, jsou pro tyto účely podávány žádosti o granty z Grantového programu Akčního plánu programu rozvoje Jihočeského kraje – GP Rozvoj infrastruktury podporující šetrnou turistiku.

- ∞ Otavská cyklistická stezka – informační body. Jedná se o uzavření smlouvy o partnerství na projektu mezi městem Strakonice (realizátorem projektu) a městem Písek (partnerem projektu), jejímž předmětem je podpora a aktivní spolupráce měst v přípravné, realizační a provozní fázi projektu. Cílem projektu je podpora a rozvoj cestovního ruchu v regionu Pootaví, resp. cyklistické dopravy a cykloturistiky. Konkrétním záměrem je na vytípovaných místech Otavské cyklistické stezky umístit informační a odpočinkové body pro cyklisty. Město žádalo o dotaci do Programu Iniciativy společenství INTERREG IIIA ČR-Bavorsko.⁶⁴

V blízkosti města Strakonice prochází další cyklistické trasy, které propojují zajímavosti v obcích strakonického regionu.

- ∞ Trasa č. 1072: Čepřovice – Kváskovice – Paračov – Cehnice – Sudoměř. Délka trasy je 18 km. Na hrázích rybníků Škaredý a Markovec stojí od roku 1925 16 m vysoký památník Jana Žižky z Trocnova v městě, kde se odehrála dne 25. března 1420 bitva mezi husity a křižáky.
- ∞ Trasa č. 1064: Lnáře – Pole – Kadov – Mečichov – Podolí. Celková délka trasy: 26,5 km.
- ∞ Trasa č. 1069: Horažďovice – Volenice – Hoslovice. Celková délka trasy: 18 km.
- ∞ Trasa č. 1070: Mutěnice – Radošovice – Hoštice – Paračov. Celková délka trasy: 16 km.
- ∞ Trasa č. 1071: Javorník – Vacov – Zechovice – Volyně. Celková délka trasy: 14 km.
- ∞ Trasa č. 1074: Ražice – Štětice – Bavorov. Celková délka trasy: 16 km
- ∞ Trasa č. 1112: Volyně – Litochovice – Čepřovice – Bavorov. Celková délka trasy: 17 km.
- ∞ Trasa č. 121: Soběšice – Němčice – Volyně – Nišovice – Malenice – Vlachovo Březí – Chlumany – Husinec. Celková délka trasy: 38 km.

6.2.4 Značené turistické trasy

Turistika je druhem cestovního ruchu, při kterém se účastník pohybuje vlastní silou, jde tedy o aktivní formu účasti návštěvníků na cestovním ruchu. Typickým ukazatelem je pobyt v přírodě a často také jednodušší způsob ubytování a stravování. Formami turistiky

⁶⁴ Zpravodaj města Strakonice, únor 2006

uplatňovaných v oblasti Strakonicka mohou být pěší turistika, cykloturistika, vodní turistika a běh na lyžích.⁶⁵

Strakonické okolí má mnoho kulturních, ale i přírodních památek, všechny nabízí desítky turistických tras, které vedou po strakonické krajině. Trasy lze zkombinovat s dopravou MHD, autobusovou nebo vlakovou přepravou. Každá trasa má své vlastní kouzlo, je něčím zajímavá, výjimečná. Mezi oblíbené turistické trasy na Strakonicku je možno zařadit (některé uvedené trasy mají také statut stezky naučné, jsou tedy doplněny o informační tabule situované na výjimečných místech):

1. Zámek Střela
2. Přes Kamennou babu ke kostelu sv. Anny
3. Kolem sejpů do Štěkně
4. Klostermannova stezka kolem Štěkně
5. K mohyle Jana Žižky
6. Kněží hora a Žižkův most
7. K barokní dominantě nad Radomyšlí - ke kostelu sv. Jana Křtitele
8. Ke kapli Dobrá Voda

6.2.5 Muzeum středního Pootaví

V historických prostorech strakonického hradu jsou umístěny sbírky a expozice Muzea středního Pootaví. Ze stálých expozic nabízí toto muzeum pohled do historie regionu v expozici Pravěk Strakonicka, Středověké dějiny regionu, 16. a 17. století na Strakonicku, 18. a 19. století na Strakonicku. Další sbírky přibližují společenský život a historii zdejší průmyslové výroby. Jsou jimi Dudy a dudáci v Čechách, Počátky fezové výroby 19. století a Průmysl v regionu 20. století s ukázkami zbraní a motocyklů ČZ. Součástí prohlídky muzea je výstup na gotickou věž zvanou Rumpál a po dohodě je možné absolvovat romantické noční prohlídky s kulturním programem.

Muzeum středního Pootaví jako instituce je významným pořadatelem mnoha kulturně-společenských akcí ve Strakonicích.

6.2.6 Rok stromu⁶⁶

Jedná se o ekologicko-osvětový projekt strakonické radnice, konaný pod záštitou ministra životního prostředí a starosty města Strakonice. Na projektu se podílí tyto strakonické instituce: Městský úřad, Městské kulturní středisko, Muzeum středního Pootaví, Dům dětí a mládeže, Listy Strakonicka, Strakonická televize. Při realizaci projektu získalo

⁶⁵ PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha : MMR Česká republika, 2002

⁶⁶ Zdroj: www.mu-st.cz/rs.htm (březen 2006)

město Strakonice také několik partnerských obcí ve strakonickém regionu, a to Cehnice, Katovice, Radomyšl, Štěkeň, Střelské Hoštice, Novosedly, Volenice, Čemeřice, Miloňovice, Doubravice, Čepřovice, Malenice, Čestice.

⁶⁷⁾ Projekt Rok stromu souvisel i s řadou dalších doprovodných zájmových akcí určených pro děti v mateřských a základních školách Strakonicka, jako například Dětská výtvarná soutěž Strom očima dítěte, Dětská pěvecká soutěž Zpíváme stromu a Dětská literární soutěž. Soutěžily také obce strakonického regionu o nejlépe udržovanou náves v akci s názvem „Strom pro obec“. Projekt byl doplněn také cyklem tématických přednášek.

Město Strakonice k příležitosti Dne stromů, který se v České republice slaví 20.10., vydalo publikaci s názvem "Památné stromy Strakonicka". Jedná se o 24 pohlednic včetně doprovodného textu, perokresby a výřezu ze snímku mapy, vložených do kapsy s cyklomapou Strakonického regionu. Na pohlednicích jsou mimo jiné i následující stromy:

- Lípa malolistá u kapličky v Černěticích.
- Javor klen na severovýchodním okraji osady Dobrš.
- Dub letní na hrázi Mlýnského rybníka východně od obce Mladějovice.
- Skupina dvou dubů před průčelím zámku v parku na západním okraji obce Štěkeň.
- Jinan dvoulaločný a platan javorolistý jako skupina dvou stromů v areálu zámeckého parku v Tažovicích a lípa velkolistá v zámecké zahradě v Tažovicích.
- Lípa malolistá východně od silnice Volyně-Nihošovice proti areálu školy v přírodě.

O účast v tomto projektu již projevila vážný zájem i řada dalších českých měst a obcí. V současné době probíhají jednání o tom, na jakém konkrétním smluvním základu budou jednotlivým městům propůjčována autorská práva.⁶⁸

6.2.7 Venkovský cestovní ruch a turistika na koni

Účast na venkovském cestovním ruchu umožňuje zájemcům naplňovat volný čas na venkově různými rekreačními, turistickými a dalšími aktivitami s možností ubytování ve venkovských staveních nebo jiných ubytovacích zařízeních situovaných v tomto prostředí.⁶⁹ Turistikou na koni se zabývají následující stanice:

Cihelna: Volenice.

Petr Hájek – odchov hříbat: Nišovice, Volyně.

Ranč M: Malenice.

Wild Hodějov City: Hodějov, Volenice.

Stáj Uhlík: Palackého náměstí, Volyně

Penzion U starého kance: Hoslovice, Čestice.

⁶⁷ Logo Rok stromu: zdroj: www.strakonice.net (březen 2006)

⁶⁸ Listy Strakonicka, 22. 10. 2005, Rok stromu proroste celou republikou, Deníky Bohemia.

⁶⁹ ORIEŠKA, J. Technika služeb cestovního ruchu. Praha : Idea Servis, 1999.

2.8 Mezinárodní dudácký festival⁷⁰

Strakonice jsou městem proslulým dudáckými pověstmi, zvláště o dudákovi Švandovi, který snad ani nebyl pouhou smyšlenou postavou ale skutečným dudákem a který se svou vynikající muzikantskou dovedností, hbitostí prstů a bohatou znalostí písni stal v povědomí du opravdovou legendou. V širokém okolí města, na Prácheňsku a v Pošumaví se dochovaly oklady dudáckých tradic, písňového a tanečního folkloru ovlivněného dudáckou muzikou.

Z tohoto inspiračního zdroje se roku 1949 zrodil ve Strakonicích Prácheňský soubor dudových písni a tanců se svou dudáckou muzikou a postupně začal z četných zahraničních jezdu přivážet poznatky, zkušenosti a dojmy z různých mezinárodních festivalů.

U příležitosti 600. výročí města roku 1967 podařilo ve Strakonicích uspořádat mezinárodní dudácký festival. Od té doby se do Strakonic na každý festivalový ročník jízdějí dudáci z různých zemí jednotlivě, v malých skupinách i ve velkých folklorních souborech.

Svým rozsahem a kvalitou se mezinárodní dudácké festivaly ve Strakonicích řadí mezi nejvýznamnější svého druhu - od roku 1995 se statutem festivalu CIOFF (Conseil International des Organisations de Festivals de Folklore et d'Arts traditionnels, Status B auprés de l'UNESCO) a od roku 1997 také se statutem mezinárodní organizace pro lidové umění IOV (Comité international des Arts et Traditions populaires).

V době konání festivalu zní dudy městem nepřetržitě po čtyři dny a noci a návštěva této akce je zážitkem pro tisíce návštěvníků z mnoha zemí. Festival se koná každý sudý rok, vždy poslední týden v srpnu. Další ročník MDF se bude konat ve dnech 24. - 27. srpna 2006.

2.9 Středověké slavnosti Rumplování

Vždy první srpnový víkend se mohou návštěvníci této akce v areálu strakonického hradu vrátit o několik století zpět. Každoročně jsou na programu středověké trhy, ochutnávky slámových specialit, taneční a divadelní vystoupení, souboje a klání. V historických kostýmech v programu vystupují tanečnice, šermíři, komedianti a kejkliři a k vidění jsou ukázky starých a zapomenutých řemesel spojené s prodejem výrobků.

Tuto významnou a pro město Strakonice již typickou akci společně pořádají Městské kulturní středisko, Muzeum středního Pootaví a skupina historického šermu Markýz.

2.10 Skupovy Strakonice⁷¹

V roce 2006, a to ve dnech 30. března – 1. dubna, pořádá Městské kulturní středisko již

⁷⁰ Text a logo MDF: zdroj: www.kultura.strakonice.cz/index.php (prosinec 2005)

⁷¹ TIP na zimu 2005/06 – Jižní Čechy, Horní a Dolní Rakousko. Jihočeská centrála cestovního ruchu, 2005.

41. ročník krajské loutkářské přehlídky vždy několika profesionálních i amatérských souborů. Přehlídka je určena především nejmenším dětem, ale v posledních letech zařazují pořadatelé také představení pro mládež a dospělé. Přehlídka je i setkáním loutkářů, která přispívá k výměně zkušeností mezi nimi a pro amatérské loutkáře je inspirací pro jejich další práci. Cílem přehlídky je zachování loutkářské tradice v rodném městě Josefa Skupy.

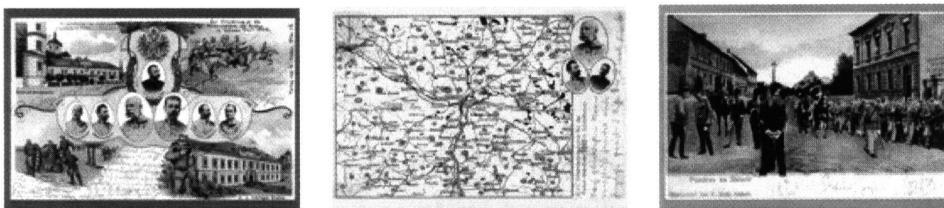
6.2.11 Adventní trhy pod Rumpálem

Stejně jako slavnosti Rumplování tak i adventní trhy pořádají Městské kulturní středisko spolu s Muzeem středního Pootaví a skupinou historického šermu Markýz. Tradiční vánoční trhy jsou umístěny na nádvoří strakonického hradu a jejich součástí je jarmark s ukázkami starých řemesel, divadelní představení a vánoční výstavy. Nechybí typicky vánoční program, jako folklorní a pěvecká vystoupení sezpíváním koled, mikulášská nadílka, vánoční zvyky a živý betlém. Tato akce vždy dokáže naladit krásnou atmosféru a představuje tak každoročně příjemný a v areálu hradu i stylový odpočinek v předvánočním chватu. Trhy se konají každoročně vždy první prosincový víkend.

6.2.12 Císařské manévry ve Štěkně / Kaisermanöver bei Stekna 2-9. 9. 1905⁷²

Velké císařské manévry a cesty Františka Josefa I. po Čechách byly nejdelší dobou pobytu panovníka Rakousko-Uherské monarchie v historii Čech. Ve dnech 4. až 7. 9. 1905 probíhaly v okolí Štěkně vlastní vojenské manévry všech druhů vojsk.

Oslavy 100. výročí císařských manévrů u Štěkně se konaly 2. – 4. září 2005. Byl připraven program s bohatou účastí českých i zahraničních účastníků, kteří návštěvníkům dokázali přiblížit dobu Rakousko-uherské monarchie, tehdejší i dnešní armádu a techniku i osobu Františka Josefa I. U příležitosti výročí císařských manévrů byla vydána kolekce pohlednic s danou tématikou rakousko-uherských vojsk⁷³:

Tento projekt byl spolufinancován z prostředků EU v rámci iniciativy Společenství INTERREG IIIA.

⁷² <http://sweb.cz/manevry1905> (leden 2006)

⁷³ Foto pohlednice císařských manévrů: zdroj: <http://sweb.cz/manevry1905> (leden 2006)

7. Interpretace výsledků dotazníkového šetření pro Strakonicko

V prezentovaných cílech diplomové práce bylo uvedeno úsilí o kompletní zmapování stávající úrovně rozvoje regionu Strakonicko. Nejen pro tento účel byl pro letní prázdninovou sezónu 2005 sestaven dotazník, pomocí kterého byla zjišťována především skutečnost, do jaké míry jsou potenciály šetřené oblasti využity či nikoliv, a následně zda je region schopen uspokojit potřeby svých návštěvníků. Ze statických otázek týkajících se osobních charakteristik respondentů mohl být sestaven i profil návštěvníka regionu, tedy rozlišení různých návštěvnických segmentů. Dotazníky bylo umožněno předkládat návštěvníkům během odborné praxe /červenec 2005/ v Městském informačním centru ve Strakonicích.

7.1 Proces výzkumu

V průběhu každého výzkumu se obecně rozlišují dvě hlavní etapy, a to příprava výzkumu a jeho následná realizace. Pro úspěšný průběh celého šetření je zapotřebí, aby byla oběma těmto etapám a jejich jednotlivým částem věnována naležitá pozornost.

7.1.1 Přípravná fáze

Jedná se o prvotní a nedílnou součást výzkumu, protože vede k vytvoření předpokladů pro zahájení vlastní realizace výzkumu. Zahrnuje definování problému, který má být řešen. Šetření provedené na Strakonicku bylo zaměřeno na stupeň využívání veškerých potenciálů této oblasti a reakci návštěvníků na úroveň poskytovaných služeb. Tato fáze rovněž zahrnuje stanovení metod sběru dat. Při sběru primárních dat mohou být použity tyto základní metody: pozorování, dotazování a experimentální výzkum. Při pozorování se nepočítá se zasahováním pozorovatele do zjišťovaných skutečností, proto byla zvolena metoda dotazování, tedy pokládání otázek respondentům, z jejichž odpovědí je potom možné získat primární údaje. Probíhá na základě dotazníku. Z jednotlivých technik dotazování - osobního, písemného, telefonického a elektronického - byla zvolena kombinace dotazování osobního a písemného. K tomuto rozhodnutí vedl fakt, že ne každý respondent vyžaduje přímý kontakt s tazatelem. Právě osobní dotazování je založeno na přímé komunikaci s respondentem a jeho kladem je v tomto případě možnost přímé zpětné vazby mezi tazatelem a respondentem, možnost upřesňování otázek a tudíž vysoká spolehlivost získaných údajů. Kladem písemného dotazování je dostatek času na přemýšlení a vyplňování. Nevýhodou je ztráta kontroly při jeho vyplňování případně nízká návratnost. Dalším krokem bylo určení velkosti vzorku. V šetřeních se všeobecně dává přednosti studiu vzorku osob, které zastupují určitou populaci. Na základě chování a odpovědí těchto osob se činí závěry pro celou populaci, jež prezentují.

Provedené šetření bylo zacíleno na segment návštěvníků z České republiky. Některé z produktů cestovního ruchu jsou sice na mezinárodní úrovni, avšak dle slov stálé pracovnice MIC Strakonice, místní atraktivity nesou spíše regionální význam a tak většinový podíl na návštěvnosti atraktivit připadá právě na občany z České republiky.

7.1.2 Realizační fáze

Shromažďování dat, jejich zpracování a analýza a následná prezentace výsledků výzkumu jsou prvky fáze realizační. Jak již bylo nastíněno, shromažďování dat proběhlo metodou dotazování - podáváním dotazníků - v MIC Strakonice během letní prázdninové sezóny 2005. Metoda ústního dotazování přinesla díky přímému kontaktu s respondenty mimo jiné i odpovědi na otázky v dotazníku neuvedené a tím možnost lepší orientace v chování a potřebách návštěvníků. **Dotazníkem** je označován formulář, určený k pokud možno přesnému a úplnému zaznamenávání zjišťovaných informací. Při tvorbě dotazníku je účelné postupovat systematicky v postupných krocích: zabývat se stanovením údajů, které mají být zjištěny, určením způsobu dotazování, stanovením typu otázek, jejich formulací, formální úpravou dotazníku a následně provedením pilotáže, tedy předběžných ověřením dotazníku v praxi. Uskutečnění předvýzkumu je fáze, díky které se mohou odstranit prvotní nepřesnosti v dotazníku.

Analýza následuje po shromáždění potřebného množství dat. Zjišťují se potřebné statistické veličiny vyjadřující četnosti výskytu, míry závislostí mezi proměnnými apod. Všechny kompletně vyplněné dotazníky byly přeneseny do přehledné tabulky v programu Microsoft Excel. Tento program umožňuje rychlé zpracování a následné vyhodnocení vnesených dat, zároveň je možné použít funkce pro statistické zpracování dat, jako například filtry a kontingenční tabulky. Číselné hodnoty byly následně pro zvýšení přehlednosti výsledků přeneseny do formy grafů.

7.2 Představení a záměr činnosti⁷⁴

Velmi obecně vzato turisté, tedy návštěvníci, vyhledávají především na místa, která svou neopakovatelnou atmosférou a souborem atraktivit dokáží splnit jejich očekávání nebo umožní realizovat požadované činnosti. Právě na okolnosti, které činí strakonický region turistickou destinací, bylo zaměřeno šetření, spojené s předkládáním dotazníků.

7.2.1 Struktura a velikost vzorku návštěvníků /socio-demografické charakteristiky/

V průběhu celého dotazníkového šetření bylo celkem osloveno 351 respondentů. Pro

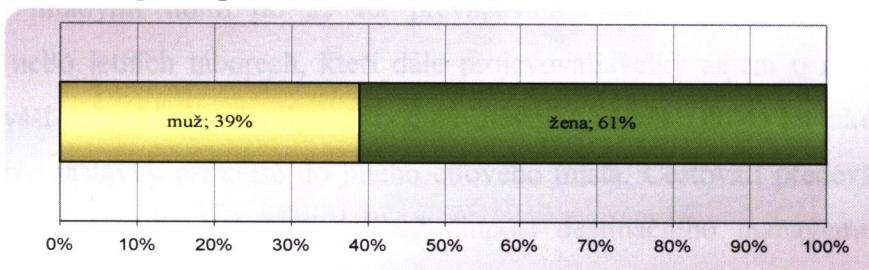
⁷⁴ Informace uvedené v kapitole 7.2 vycházejí z vlastního šetření provedeného v průběhu letní turistické sezóny 2005 ve Strakonicích

následné vyhodnocování bylo možno použít 262 plně vyplňených a použitelných dotazníků, jelikož zbývající potencionální respondenti byli buď místní obyvatelé, na které nebylo dotazování zaměřeno, nebo nebyli ochotni dotazník kompletně vyplnit.

Dotazníky byly předkládány návštěvníkům strakonického regionu, přesněji řečeno přímo návštěvníkům města Strakonice. Zároveň se jednalo o turisty s trvalým pobytom v České republice, a to z důvodů upřesněných v závěru kapitoly 7.1.1. Důraz byl kladen na vyváženosť oslobovaných respondentů co se týče socio-demografických charakteristik.

Následující grafy vyjadřují statistické srovnání návštěvnických segmentů a nastiňují profil návštěvníka strakonického mikroregionu:

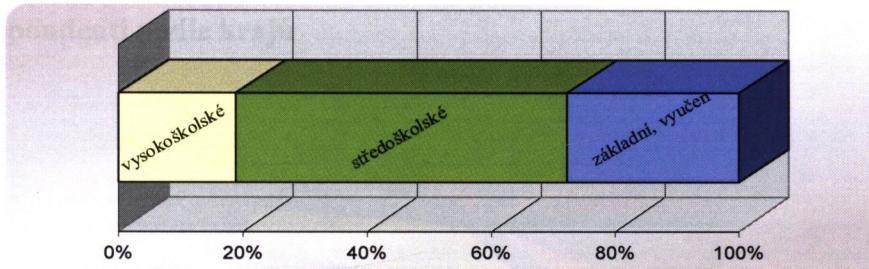
Graf 5: Respondenti podle pohlaví

Zdroj: vlastní šetření

Z Grafu 5 je zřejmé nerovnoměrné rozložení v poměru dotazovaných žen a mužů, což dokazuje rozdíly v ochotě mužů a žen pro vyplnění předkládaných dotazníků. Ženy většinou byly sdílnější, pokud se jednalo o rodinu, dotazník vyplňovaly právě ony a i v mnohých následných rozhovorech poskytly další informace.

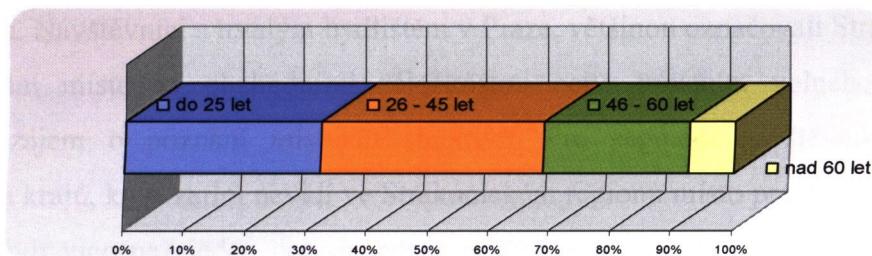
Graf 6: Respondenti podle vzdělání

Zdroj: vlastní šetření

Zjištění úrovně dosaženého vzdělání návštěvníků, zobrazené v Grafu 6, může napomoci při rozhodování o zacílení jednotlivých produktů cestovního ruchu. Struktura vzorku potvrzuje skutečnost, že většina současné společnosti v různých populačních skupinách dosahuje právě středoškolského vzdělání. Trendem se stává postupné vyrovnávání středoškolské a vysokoškolské úrovně vzdělání, což bude znamenat i kladení vyšších nároků na práci destinačního managementu. V této souvislosti je potřeba uvažovat i s narůstajícím fondem volného času a zaměstnaností u určitých skupin populací.

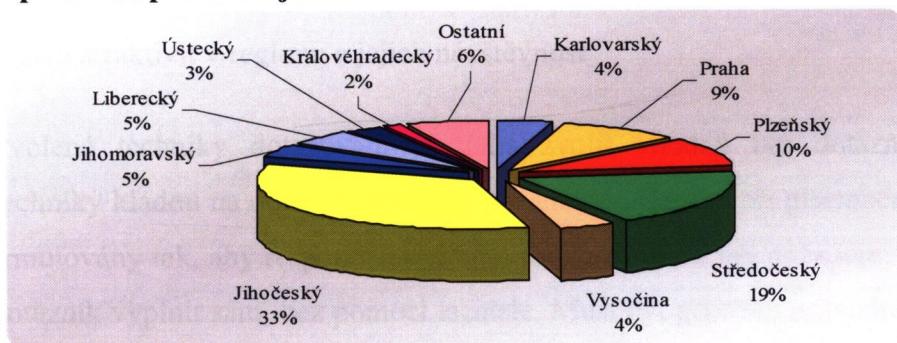
Graf 7: Respondenti podle věku

Zdroj: vlastní šetření

Jelikož byly dotazníky předkládány v Městském informačním centru, je z grafického znázornění věkové struktury návštěvníků v Grafu 7 mimo jiné patrné, jakí návštěvníci nejvíce využívají služeb této instituce. Věkové skupiny do 25 let a v rozmezí 26 – 45 let většinou označovaly jako důvod příjezdu do Strakonic návštěvu příbuzných nebo známých a kulturní využití. Mezi mladými lidmi do 25 let převažovala skupina studentů, momentálně na prázdninách nebo letních táborech, kteří dále projevovali velký zájem o různé propagační materiály. Vyšší počet kladných odpovědí od návštěvníků ve věku do 45 let také zaznamenala možnost pouze zastávky při cestě do jiného cílového místa. Cestovali především s rodinou. Tato varianta není příliš lichotivá, jelikož činnost destinačního managementu by měla měřovat k tomu, aby právě město Strakonice a jeho okolí bylo onou cílovou destinací uspokojující veškeré požadavky návštěvníků. Díky osobní účasti v MIC je však pozitivum viděno v tom, že i tito návštěvníci mají zájem o navštívenou oblast a v hojně míře využívají možnosti sběru různých propagačních materiálů. Lidé ve věku 46 – 60 let přijíždějí především za účelem jednodenního poznávacího výletu a rovněž využívají služeb informačního centra pro lepší orientaci ve městě.

Graf 8: Respondenti podle krajů

Zdroj: vlastní šetření

Strakonický region spadá pod Jihočeský kraj a proto nepřekvapí výsledky šetření zobrazené v Grafu 8. 33% podíl zaujmají právě návštěvy Jihočechů, kteří v dalších rozhovorech většinou uváděli, že Strakonice jsou jedním z míst na programu jejich poznávacích cest po Jihočeském kraji a poukazovali na vrozený jihočeský patriotismus. Díky blízkému

sousedství s krajem Plzeňským a Středočeským je zvýšený počet návštěv zaznamenán i z těchto krajů. Návštěvníci s trvalým bydlištěm v Praze, většinou označovali Strakonice pouze jako průjezdní místo za obchodními záležitostmi nebo trávením volného času, avšak projevovali zájem o poznání místních atraktivit. Pro segment návštěvníků z ostatních vzdálenějších krajů, kteří zatím nevidí ve Strakonickém regionu místo pro rekreaci, na kterém by chtěli strávit více než jeden den, je nutno připravit dostatečně upoutávající produkty a rozšířit i nabídku služeb. Všeobecně vzato Moravané a Severočeši téměř ve stejně míře přijíždějí do Strakonic za poznáním nebo kulturní událostí v rámci vícedenního pobytu.

7.2.2 Dotazníky a jejich vyhodnocování

Statistické sledování výkonu cestovního ruchu na Strakonicku

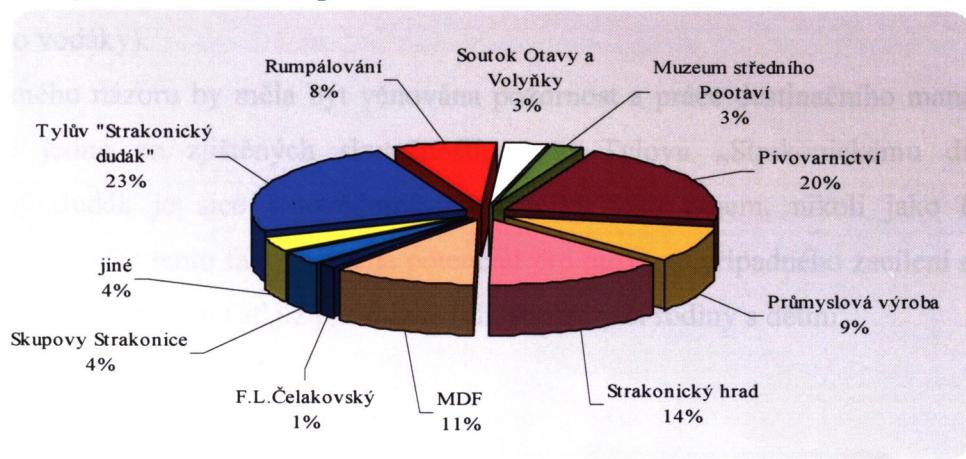
Pro sběr primárních informací byl sestaven dotazník se souborem 13 otázek, které se zabývaly oblastí cestovního ruchu na Strakonicku, jeho potenciály, a dále 4 závěrečnými identifikačními otázkami respondentů. Východiskem při sestavování dotazníku jsou úkoly a cíle výzkumu stanovené již v předchozích přípravných etapách. Cíle výzkumu musí být převedeny do požadavků na informace formou vypracování seznamu informací, které je třeba zjistit, aby byly stanovené cíle dosaženy. Cíl provedeného dotazníkového šetření lze vyjádřit v následujících bodech:

- ∞ čím jsou Strakonice v povědomí návštěvníků
- ∞ jaká je četnost návštěv tohoto regionu
- ∞ za jakým účelem, za jakých okolností a jakým způsobem byla návštěva uskutečněna
- ∞ z jakých pramenů návštěvníci čerpali při rozhodování o návštěvě
- ∞ jaká je plánovaná délka pobytu v souvislosti s čerpáním ubytovacích a stravovacích služeb
- ∞ hodnocení spokojenosti s poskytovanými službami a dalšími aktivitami ve městě
- ∞ výčet dalších atraktivit v regionu a jejich návštěvnost

Dle zvolené techniky dotazování je třeba zvolit vhodný typ dotazníku, protože jednotlivé techniky kladou na dotazník rozdílné požadavky. Otázky při písemném dotazování musí být formulovány tak, aby respondentovi bylo jasné, co se od něj požaduje, protože musí zvládnout dotazník vyplnit sám, bez pomoci tazatele. Musí být přiložen průvodní dopis, který osvětuje účel šetření. Osobní dotazování je nejrozšířenější, protože má řadu předností. Obsah dotazníku je určen oběma stranám, tazateli i respondentovi. Dle povahy očekávané odpovědi lze pak otázky klasifikovat do dvou skupin, a to otevřené a uzavřené. Odpovědi na dané otázky byly vneseny do formy uzavřené, kdy možnosti odpovědí jsou předem dány a respondent tak vybírá z omezeného počtu odpovědí, případně má možnost sám dopsat jednu vlastní odpověď.

Na následujících stránkách jsou graficky i písemným vyjádřením prezentovány výsledné údaje, které vyplynuly z vyhodnocení odpovědí respondentů. K šetřeným problémům je připojeno i vlastní hodnocení, případně návrhy na změnu současného zjištěného stavu.

Graf 9: Čím jsou Strakonice v povědomí návštěvníků

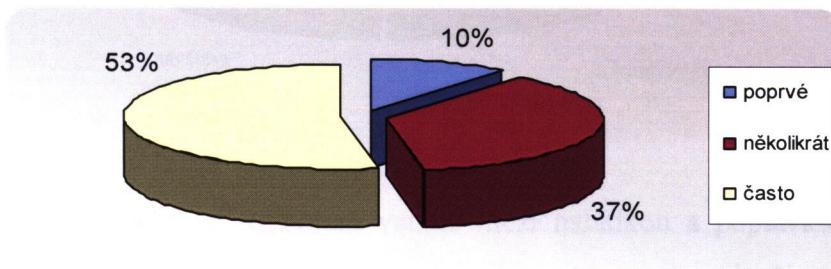
Zdroj: vlastní šetření

Po navázání kontaktu s respondentem, představení a vysvětlení účelu výzkumu byla pokládána první otázka dotazníku, která se týkala všeobecného povědomí o městu Strakonice. Byly nastíněny místní nejvýznamnější produkty a atraktivity, z nichž mohli respondenti volit i více možností. Výsledky odpovědí na tuto otázku vyjadřují vcelku překvapující zjištění. Jak je patrno z Grafu 9, největší podíl zaujímá dílo J. K. Tyla „Strakonický dudák“. Strakonický dudák je však pouze literárním pojmem, jelikož ve městě Strakonice není na tuto skutečnost téměř vůbec poukazováno. Většinový podíl na těchto odpovědích zaznamenali mladí lidé do 25 let, následování věkovou skupinou 26 – 45 let. Tento fakt lze odvodit od školních literárních znalostí. V protikladu naopak stojí 1% pro osobu místního rodáka F. L. Čelakovského, významné postavy národního obrození, kterému je naopak ve Strakonicích pozornost věnována /pomník v životní velikosti v ulici Bezděkovská, busta u řeky na Podskalí apod./. Tuto variantu označovali ve většině lidé ve věku od 46 – 60 let, kteří zároveň přijeli do Strakonic z poznáním místní historie. Zajímavý výsledek přinesla i možnost „Průmyslová výroba ve Strakonicích“, kdy téměř ve shodném poměru odpovídali věkové skupiny do 25 let, 46 – 60 let a nad 60 let. Poukazovali přitom na tradici motocyklů ČZ a.s. a textilní výrobu podniku Fezko a.s. Podobné výsledky rozdělení všech věkových skupin v 21% odpovědí vykazovala i tradice „Pivovarnictví“, která se ve Strakonicích datuje od roku 1649 (založení městského pivovaru) s produkcí značek piv Nektar a Dudák. Největší historická a architektonická památka města, jeho dominanta a zároveň národní kulturní památka „strakonický hrad“ byl znám 15% respondentů. Tradičním se již stalo pořádání rozličných kulturních akcí ve městě. Z uváděných možností nejvíce procent obdržel „Mezinárodní

dudácký festival“, konaný jednou za dva roky, středověké slavnosti „Rumplování“, pořádané na nádvoří strakonického hradu, a s nižším počtem odpovědí i loutkářská přehlídka „Skupovy Strakonice“. V možnosti vlastního doplnění se nejčastěji objevovaly zmínky o kráse a zachovalosti místních krajinných prvků, kulturně-historických památek a přírody celkově a vhodnosti místního krajinného terénu pro sportovní příležitosti (cyklo- a pěší turistika, řeka splavná pro vodáky).

Dle mého názoru by měla být věnována pozornost a práce destinačního managementu minimálně jedné ze zjištěných skutečností, a to Tylovu „Strakonickému dudákovi“. Strakonický dudák je sice v povědomí návštěvníků jako pojem, nikoli jako historická skutečnost, ale přes tento fakt znamená potenciál pro možnost případného zacílení některého z produktů v tomto regionu ať již pro mladé lidi, studenty či rodiny s dětmi.

Graf 10: Četnost návštěv Strakonicka

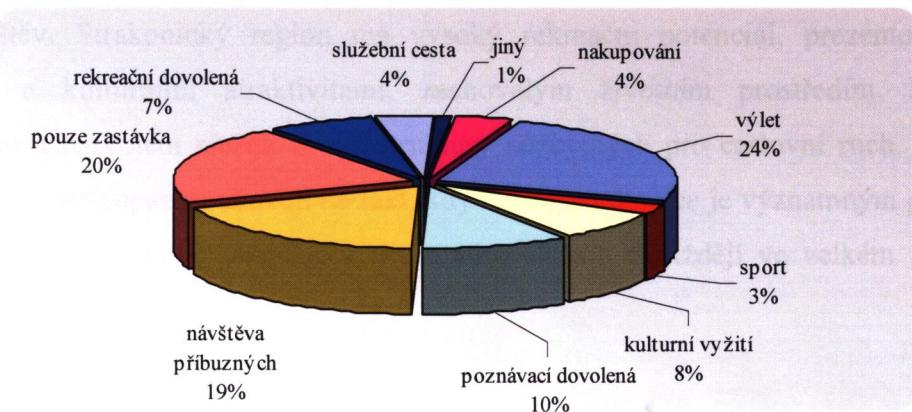

Zdroj: vlastní šetření

Zkušenosti s danou turistickou destinací a hodnocení jejích atraktivit a úrovně služeb výrazně ovlivňují rozhodování o opětovném navštívení tohoto místa. Odpovědi převedené do Grafu 10 byly porovnány s údaji o rozhodnutí opětovné návštěvě v budoucnu, místě trvalého bydliště a důvodem návštěvy. Z Grafu 10 je zřejmé, že nadpoloviční podíl 53% zahrnuje respondenty, kteří Strakonice a okolí navštívili již mnohokrát a zároveň takto hodlají určitě činit i v budoucnosti. Právě tito častí návštěvníci pocházejí z Jihočeského kraje, následování Středočechy, obyvateli Plzeňského kraje a v neposlední řadě Pražany. Jako důvod návštěvy například uváděli návštěvu příbuzných či známých, jednodenní výlet, cestu za nákupy nebo kulturní vyžití. Několikrát si návštěvu zopakovalo 37% dotazovaných. Zde, jak se dá předpokládat oproti častým návštěvám, postupně klesá počet obyvatel kraje Jihočeského, naproti tomu mírně vzrůstá počet návštěvníků ze Středních Čech a ostatních krajů. Hlavní roli zde hraje právě vzdálenost od místa trvalého bydliště a k rozhodování přispívají taktéž důvody návštěvy, kterými jsou v tomto případě především rekreace a trávení dovolených. Činnosti Městského informačního centra využívali především ti, kteří do Strakonic zavítali poprvé. Variantu „poprvé“ označili celkem v 10% odpovědí. Tito návštěvníci se zajímali zejména o poznávací procházku městem, nabídku ubytovacích a stravovacích služeb a

zajímavosti v okolí. Jejich odpovědi na zopakování návštěvy potom byly spíše neutrálního charakteru. Všechny tyto skupiny návštěvníků, ať již častí nebo nově příchozí, jsou pro každý turistický region velmi důležité, jelikož nárůst cestovního ruchu v oblasti znamená i navýšení přílivu finančních prostředků. S tím je dále spojen rozvoj či zavádění nových služeb, investování do infrastruktury, oprava historických památek a atraktivit a v neposlední řadě tvorba nových produktů cestovního ruchu.

Graf 11: Hlavní důvod návštěvy Strakonicka

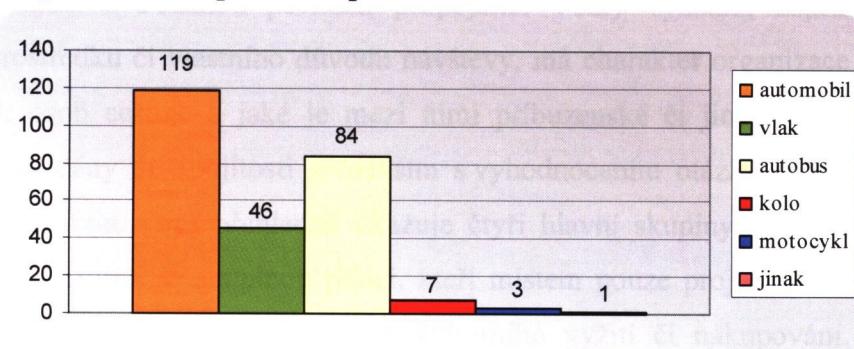

Zdroj: vlastní šetření

Trh cestovního ruchu je souborem vztahů mezi nabídkou a poptávkou. Poptávka je množství výkonů, které chtějí účastníci cestovního ruchu nakoupit či získat v určitém časovém období. Jedním z bodů poptávky je motivace účasti na cestovním ruchu, čímž rozumíme přípravnou fázi před samotným rozhodnutím člověka. Návštěvníci docházejí k rozhodnutí jednak na spontánní úrovni, tedy bez jakýchkoli dřívějších úmyslů, a nebo je dané konání záležitostí dlouhodobého či krátkodobého plánování. Náhodnou volbu daného místa můžeme předpokládat například u cestujících, kteří uvedli Strakonice jako pouhou zastávku na cestě do jiného cílového místa případně zastavení při služební cestě. Naopak s předem daným cílem přijíždějí lidé například za kulturní akcí, nakupováním nebo uskutečněním poznávací dovolené. Z grafického zobrazení výsledků v Grafu 11 jsou zřejmě hodnoty tří polí s největším zastoupením odpovědí. Dalo by se říci, že hodnota 24% u možnosti „výlet“ poskytuje uspokojující zjištění. Výlety jsou však uváděny ve většině případů pouze jako jednodenní. Snahou by tedy mělo být, aby těmto jednodenním návštěvníkům i pouze projíždějícím byla poskytnuta dostatečně upoutávající nabídka produktů a ti následně uvažovali o prodloužení pobytu nebo zopakování návštěvy. Podobných hodnot nabývají i příjezdy za účelem „návštěvy příbuzných a známých“, které označilo 19% respondentů, a „odpočinek nebo zastávka na cestě do jiného místa“ s 20% odpovědí. Návštěvy známých jsou sice určitým možným zdrojem přílivu financí a lze předpokládat opětovnou návštěvu, čerpání zejména ubytovacích služeb je však na velmi nízké úrovni kvůli možnosti bezplatného

ubytování v soukromí. Ubytovací služby jsou eliminovány taktéž u návštěvníků, kteří místem pouze projíždějí a kromě stravovacích služeb nevyužívají z pravidla žádné další nabídky. Jinak již je tomu u dovolených poznávacích i rekreačních. Nabídka zařízení poskytujících ubytovací, stravovací i informační služby a sportovní i kulturní aktivity bývá v mnohých případech již plně využívána. Délku pobytu přesahující dobu 4 dní označilo 63% těch respondentů, kteří ve strakonickém regionu trávili zmínované typy dovolených. Vrátíme-li se k důvodům příjezdů jako takovým, „poznávací i rekreační dovolené“ a „sportovní aktivity“ by podle mého názoru měly v budoucích obdobích vykazovat ještě vyšší podíl na celkovém počtu návštěv. Strakonický region má vysoký rekreační potenciál, prezentovaný nejen přírodními a kulturními atraktivitami, zachovalým životním prostředím, sportovními příležitostmi a rozvojem služeb a infrastruktury nezbytných pro cestovní ruch. Příjezdy za kulturou s 8% zastoupením ukazují na fakt, kdy město Strakonice je významným pořadatelem kulturních akcí rozličného charakteru. Za těmito akcemi přijíždějí ve velkém počtu nejen obyvatelé z jižních Čech.

Graf 12: Druh použitého dopravního prostředku

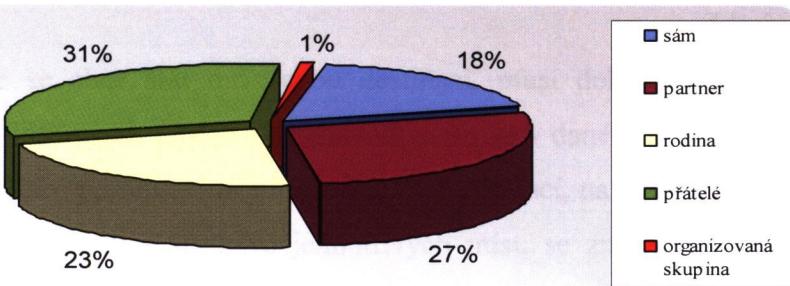

Zdroj: vlastní šetření

Doprava je jedním ze základních předpokladů rozvoje cestovního ruchu. Překlenuje prostorové rozdíly mezi místem bydliště občana a místem cestovního ruchu, přivádí účastníka k objektům a zařízením cestovního ruchu a vytváří tak možnosti spotřeby v cestovním ruchu. Vyhodnocení odpovědí respondentů na otázku, pomocí jakého dopravního prostředku se do strakonického regionu dostali, je znázorněno v Grafu 12. Opět jsou jasně vidět tři hodnoty, které výrazně převyšují ostatní možnosti. Podle předpokládaného trendu vývoje společnosti je použití osobního automobilu nejvýznamnějším způsobem dopravy, což dokazuje i 45,5% z celkového počtu odpovědí. Respondenti tento způsob dopravy využívají především v individuálních cestách za svými zájmy a nadpoloviční většina dotazovaných zároveň uvedla rodinné příslušníky jako společníky při cestování. Vyšších hodnot nabývají také hromadné dopravní prostředky. Návštěvníci využili ve 32% pravidelné a nepravidelné autobusové linky a v 17,5% vlakové spojení. Autobusy byly použity především pro cestování za kulturou,

nákupy a výlety, nikoli jako prostředek pro uskutečnění rodinného výletu, a vlaky využili ve zvýšené míře návštěvníci vyznávající klasický způsob „vandrovní turistiky“, kteří neměli pevně stanovenu délku pobytu na daném místě. Použití cyklistického kola je pouze v ojedinělých případech, stejně jako jízda na motocyklu. Tito návštěvníci pak pocházeli přímo z Jihočeského kraje a nemuseli překonávat velké vzdálenosti a cyklisté zároveň využili možnosti vybudovaných cyklostezek a cyklotras.

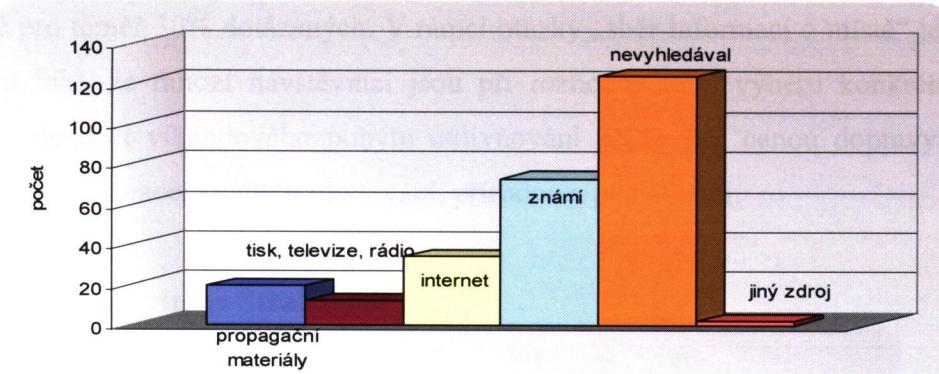
Graf 13: Způsob organizace návštěvy

Zdroj: vlastní šetření

Jak již bylo uvedeno v úvodu této kapitoly, mnoho aspektů objevujících se v cestovním ruchu je navzájem a s různou pevností propojeno. Velký význam, například na volbě dopravního prostředku či vlastního důvodu návštěvy, má charakter organizace cesty. Tím je míněno, kolik osob cestuje a jaké je mezi nimi příbuzenské či jiné propojení. Výsledky v Grafu 13 byly dány do spojitosti především s vyhodnocením otázky důvodu příjezdu do strakonického regionu. Graf přehledně ukazuje čtyři hlavní skupiny návštěvníků. Největší podíl zaujmají cestující se skupinou přátel, kteří místem pouze projíždějí nebo uskutečnili jednodenní výlet, mimo jiné i za účelem kulturního vyžití či nakupování. Za dopravní prostředek zvolili osobní automobil či hromadnou dopravu a pocházejí většinou z regionu jižních Čech. Jako společníka uvedlo svého partnera 27% respondentů, přičemž důvody i volba dopravního prostředku jsou vcelku totožné s předcházející skupinou. Nezanedbatelné postavení mají také skupiny rodinných příslušníků. Tento způsob uvedlo 23% dotazovaných. Dále vyplynulo, že rodiny s dětmi přcestovali za trávením volného času na jednodenním výletu či rekreační dovolené a u této možnosti délku pobytu v oblasti uváděli většinou od 2 do 7 dnů. Jeden z motivů účasti na cestovním ruchu u této skupiny však značně zaostával. Byla jím poznávací dovolená, kterou uvedly pouhé 4% z respondentů uvádějících cestování s rodinou. Přímo ve městě je přitom nabízeno dostatečné množství atraktivních produktů i míst, které mohou zaujmout i děti a mladistvé. Za zmínku stojí například Muzeum středního Pootaví se stálou expozicí Dudy a dudáci v Čechách, průmyslové výroby a historie strakonického regionu, dále nově vybudovaná a v roce 2005 slavnostně otevřená Naučná stezka Podskalí.

Graf 14: Hlavní zdroj informací o oblasti Strakonicka

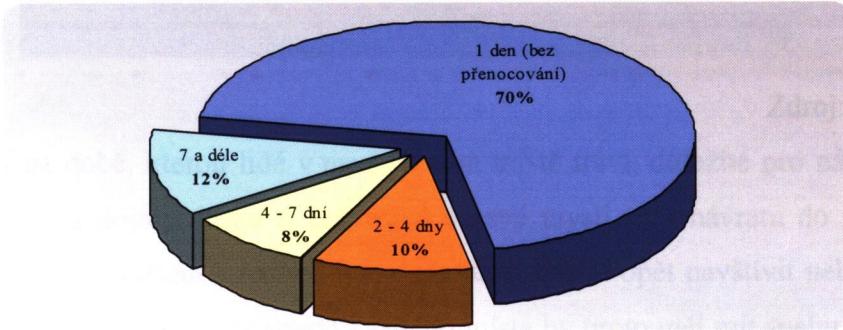

Zdroj: vlastní šetření

Území, které se chce stát turistickou destinací, musí dokázat nabídnout co možná nejvíce rozličných informací. Občan i návštěvník se musí v daném místě zorientovat a musí jim být jasné, kde získá potřebné informace. Zdroje informací, na jejichž základě se účastníci cestovního ruchu rozhodují k návštěvě jednotlivých míst, se značně liší, pokud vezmeme v úvahu velikost a atraktivnost daného místa. V tomto případě se nabízí například srovnání prezentace hlavního města Prahy a právě Strakonicka. Čeští i zahraniční návštěvníci Prahy označují jako hlavní zdroj informací především mediální propagaci místa. Jak je patrné z Grafu 14, mnozí návštěvníci Strakonic přijíždějí jednak na základě svých vlastních předchozích zkušeností s tímto místem nebo nepovažovali za nutné či potřebné před samotnou návštěvou detailnější informace či pouze stručné informační minimum vyhledávat. Mnozí z dotázaných, kteří vybrali tuto variantu, jsou zároveň pouze projíždějícími městem. Tento způsob cestování „na slepo“ preferuje 47% dotázaných. Vyhodnocení odpovědí podalo jasnou odpověď, které z forem prezentace města a regionu by bylo vhodné rozvíjet do budoucnosti. Ačkoli ve Strakonicích působí jednak místní regionální televize ST TV a v rámci Deníků Bohemia jsou vydávány Listy Strakonicka, tato média přispívají nejmenší mírou na šíření zájmu o region. Jako zdroj informací je označilo 4,5% respondentů většinou obyvatelé Jihočeského kraje. V MIC Strakonice jsou propagační letáky týkající Strakonic nabízeny bezplatně a návštěvníci této možnosti informací zdarma využívají, avšak v době, kdy již ve Strakonicích jsou. 7,2% návštěvníků přilákaly právě tištěné propagační materiály. V této souvislosti je potřebná vzájemná spolupráce mezi co největším počtem informačních center v oblasti, kraji i celé republice. S pokrokem komunikačních systému se stává samozřejmostí, že města nabízejí své atraktivity a služby na internetových stránkách. Oficiální internetové stránky www.strakonice.net nabízejí široké spektrum informací jak pro rezidenty a návštěvníky tak i investory. Internetovou prezentaci místa využilo 13% respondentů. V případě obdržení dotazu od návštěvníka pomocí elektronické pošty je výhodou této komunikace rychlosť přenosu dat a možnost zpětné vazby. Kladné hodnocení místa a

doporučení od známých či příbuzných, kteří již Strakonicko navštívili, bylo pohnutkou k návštěvě pro téměř 30% dotázaných. V rámci otázky „sběr informací o místě“ je třeba také podotknout fakt, že mnozí návštěvníci jsou při rozhodování o výběru konkrétního místa trávení dovolené či víkendového pobytu ovlivňováni především cenou dopravy, pobytu a služeb, místem rekrece, kvalitou ubytování, přírodou a památkami.

Graf 15: **Délka pobytu na Strakonicích**

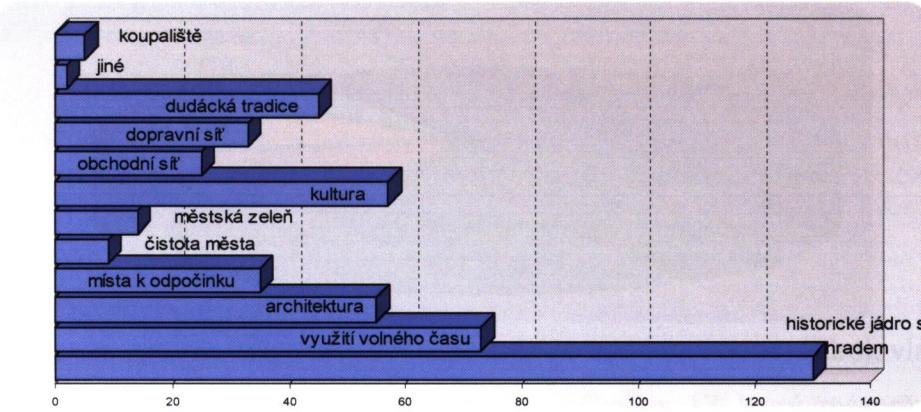

Zdroj: vlastní šetření

Všechny subjekty v destinaci, a to především poskytovatelé služeb, by svou činností měli usilovat o stálé zvyšování počtu dní, které se zde návštěvník rozhodne strávit. Graf 15 vyjadřuje současný stav délky pobytu návštěvníků na Strakonicích. Pokud výsledky vezmeme v souvislosti s velikostí a oblíbeností této turistické oblasti, je patrný současný trend návštěvnosti v místech s podobnou strukturou cestovního ruchu jako Strakonicko. Region je především průjezdním místem nebo zastávkou na cestě a tento fakt dokazuje i zjištěná délka pobytu návštěvníků. Pouze na jeden den a bez přenocování přijíždí až 70% ze všech dotázaných návštěvníků. Tato zjištěná skutečnost by měla být pro provozovatele služeb cestovního ruchu impulsem ke změnám v sortimentu poskytovaných služeb či zavedení služeb nových, které budou pro návštěvníky i rezidenty dostatečně atraktivní a umožní prodloužení pobytu v místě minimálně o jedno přenocování. Tři zbývající výseče v Grafu 15, které představují podíly účastníků při vícedenních pobytích, vykazují téměř shodné zastoupení počtů odpovědí. Spotřeba služeb pro uspokojování základních i vedlejších potřeb návštěvníků se zvyšuje s nárůstem dní trávených v místě, tedy při vícedenních pobytích. A proto je potřebné cíleně a nenásilnou formou, tedy díky jejich osobnímu zájmu, návštěvníky udržet v dané lokalitě co nejdéle.

Strakonicko má díky svému přírodnímu i kulturnímu prostředí výrazný potenciál především pro rekreační aktivity. Pro budoucí období je proto nutné aktivovat tento, zatím pouze z části využitý, potenciál. Tím bude zabezpečena možnost aktivního trávení volného času návštěvníků či rekreatantů a následně i zvyšování podílu návštěvníků přijíždějících na vícedenní pobyt.

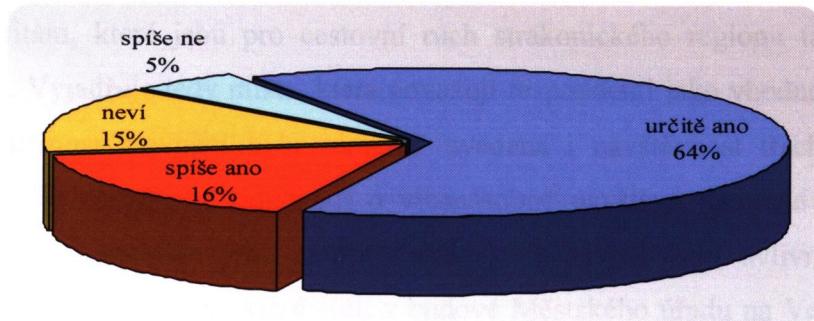
Graf 16: Co nejvíce zaujalo návštěvníky

Zdroj: vlastní šetření

Nezáleží na době, kterou lidé v navštíveném místě tráví, důležité pro návštěvníka jsou trvalé vzpomínky a dojmy, které si uchovává ve své mysli i po návratu do místa bydliště. Právě tento fakt je podnětem k rozhodování zda dané území opět navštívit nebo je doporučit svým známým. Destinační management každého místa by proto měl mít snahu ukázat a podat maximum z jeho možností. Návštěvníci, a především ti, kteří přijedou poprvé, jsou mnohem vnímatřejší než rezidenti, protože místo srovnávají se svým trvalým bydlištěm či jinými navštívenými lokalitami. Graf 16 vymezuje hodnocení vybraných kulturně-společenských záležitostí ve Strakonicích. Zřetelnou převahu v atraktivnosti vykazují hodnoty, které obdržela možnost „historické jádro“ reprezentované areálem strakonického hradu. Jedná se zřejmě o nejvýraznější historickou dominantu celého regionu, která neustále láká návštěvníky svou architekturou a monumentálností. Nedílnou součástí hradního komplexu je samozřejmě Muzeum středního Pootaví se svými expozicemi, akcemi a prohlídkami. Dalších vysokých hodnot dosáhly také možnosti využití volného času, který se návštěvníkům naskytne při jejich pobytu. V aktivitách volného času jsou zastoupeny především možnosti sportovního vyžití, rybaření, cyklo a pěší turistika, naučné stezky apod. Návštěvníky také zaujala nabídka kulturně-společenských akcí, které dokáží uspokojit účastníky každé věkové skupiny, návštěvnického segmentu i životního stylu. Dalšími „plusy“, které činí z města Strakonice atraktivní a lákavé místo, jsou zachovalá architektonická výbava a neustále udržovaná dudácká tradice. Podle mínění návštěvníků se ve Strakonicích podařilo skloubit i rozložení dopravní sítě s dostatkem míst k posezení a odpočinku při procházkách městem. Vcelku kladně je hodnocena i nabídka a rozložení obchodní sítě a veškerých služeb. K důležitým faktorům pro cestovní ruch jsou i péče o městskou zeleň a udržování čistoty města a veřejného pořádku.

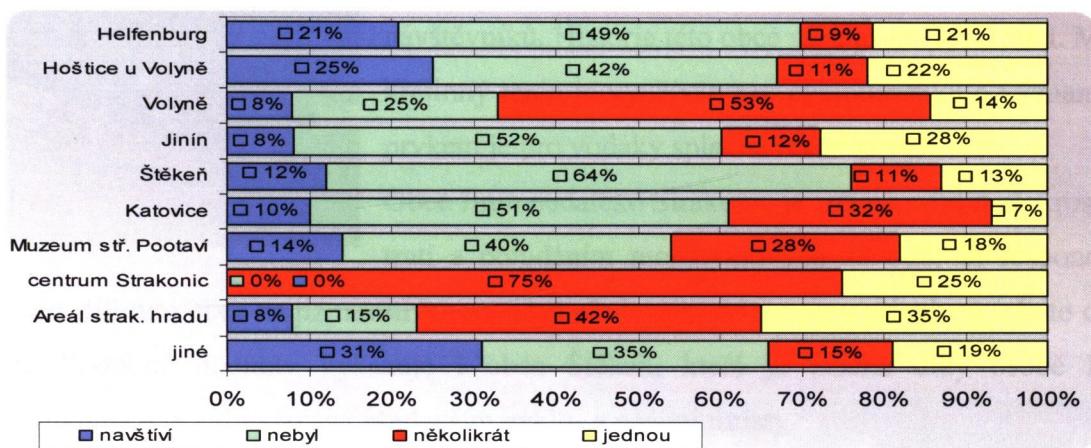
Graf 17: Rozhodnutí o zopakování návštěvy Strakonicka

Zdroj: vlastní šetření

Faktory hodnocené v Grafu 16 mají souvislost s Grafem 17, který znázorňuje chování návštěvníků ve smyslu zopakování návštěvy. Převedení odpovědí do grafické podoby nabízí následující závěry. Pro 64% respondentů je Strakonicko natolik atraktivním regionem, že jsou již předem rozhodnuti o další návštěvě či pobytu zde. Tako odpovídali především ti, kteří mají na Strakonicu známé či příbuzné, místem často projízdí či se jim region osvědčil jako dobré místo k výletu či trávení dovolené. Spolu s 16% odpovědí „spíše ano“ a 15% zatím nerozhodnutých respondentů je pak možno očekávat opětovný návrat až 95% nynějších návštěvníků. Pro fungování cestovního ruchu současného i jeho budoucího rozvoje by nejen tyto hodnoty měly být impulsem k dalším aktivitám a snahám v oblasti nepřetržitého přílivu turistů do regionu. Uspokojující může být také zjištění, že nikdo z respondentů neuvedl zcela zápornou odpověď. Asi nesprávný postup by byl, kdyby již nebylo počítáno s možností návratu 5% návštěvníků, kteří uvedli možnost „spíše ne“.

Graf 18: Další atraktivní místa regionu podle četnosti návštěv

Zdroj: vlastní šetření

Atraktivnost dané lokality nemusí být vždy závislá na jednom dominantním městě. Svou nepopiratelnou úlohu mají i malé obce, a další jedinečná místa, ať již přírodního či společensko-kulturního významu. V tomto případě je opět nutná zainteresovanost a spolupráce maximálního počtu subjektů v regionu, kdy při propagačních činnostech jednoho

místa bude poukazováno také na možnosti a zajímavosti míst ostatních a naopak. Několika dalším atraktivitám, které jsou pro cestovní ruch strakonického regionu také důležité, se věnuje Graf 18. Vyjadřuje tedy místa, která považují respondenti jako vhodné k navštívení či naopak. Pro možnost srovnání byla záměrně uvedena i návštěvnost třech strakonických atraktivit. Nejvyšší zastoupení odpovědí o vícenásobné návštěvě (červené pole) vykazuje město Strakonice, respektive jeho centrum (75%). Odpovědi jsou ovlivněny umístěním Městského informačního centra, které sídlí v budově Městského úřadu na Velkém náměstí a kde byly dotazníky především předkládány, ale také tím, že kroky většiny návštěvníků vedou nejdříve právě do centra města. 42% respondentů navštívilo již několikrát areál strakonického hradu, 35% jednou (žluté pole) a 8% má v plánu návštěvu ještě uskutečnit (modré pole). Muzeum středního Pootaví navštívilo minimálně jednou 46% turistů, 14% návštěvu plánuje poprvé a 26% zřejmě nemá zájem vidět místní expozice.

⁷⁵⁾ Vcelku vysoké návštěvnosti se těší město Volyně, kde bylo již vícekrát 53% návštěvníků. Toto městečko, které je také nazýváno „Bránou Šumavy“, nabízí architektonické zajímavosti, jako například renesanční budovu staré radnice se sgrafitovou výzdobou, zachovalý židovský hřbitov, zajímavé expozice a výstavy ve volyňském muzeu (středověká tvrz ze 16. století), kulturní akce, ale především příležitost k relaxačním procházkám v malebné krajině Šumavského podhůří. 2 km od Volyně leží vesnička Zechovice s domy na návsi v architektuře selského baroka.

⁷⁶⁾ Obec Katovice minimálně jednou navštívilo 39% návštěvníků. Historie této obce sahá až do 11. století. Místní krajinný terén je využíván pro cykloturistiku a významným prvkem je pro vodáky splavná řeka Otava.

Obec Jinín nedaleko Strakonic je známá svou motokrosovou tratí a pořádáním motocyklových závodů. Ti respondenti,

kteří označili tuto obec za již navštívenou, patří především do skupiny příznivců tohoto druhu sportu. Podobné hodnoty vykazuje i obec Štěkeň, která je známá díky osobě Karla Klostermanna a je vyhledávána především cyklo- a pěšími turisty.

V současné době nabývá na významu i obec Hoštice u Volyně, jejíž život před několika lety přiblížil ve své trilogii „Slunce, seno, …“ místní rodák režisér Zdeněk Troška. Každoročně se zde koná country festival „Stodola Michala Tučného“ s účastí mnoha

⁷⁵ Foto Volyňské náměstí: zdroj: vlastní fotografický materiál (duben 2006)

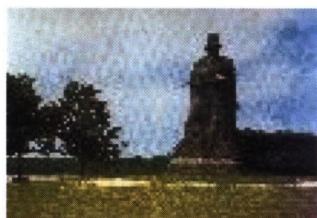
⁷⁶ Foto Katovice: zdroj: <http://mesta.obce.cz/katovice> (únor 2006)

mediálně známých osobností. Zpěvák v této vesničce žil a je pochován na místním hřbitově. Osadníkem obce je i další známý country zpěvák Tomáš Linka. V létě 2004 byla v Hošticích v rámci projektu Jižní Čechy pohádkové otevřena Pohádková kancelář Jihočeského pohádkového krále Zdeňka Trošky. Tímto vznikl na jihu Čech nový turistický cíl a vesnice může začít z turistů, kteří přijíždějí do Hoštic hlavně v létě, vydělávat. Troška se zabývá také plánováním propojení festivalu Stodola Michala Tučného a své Pohádkové kanceláře a vybudováním „cyklotrasy Zdeňka Trošky“, která by mapovala místa natáčení jeho filmů a pohádek (trasa ze Strakonic do Hoštic a Netolic). Jak je vidět v Grafu 18, 33% návštěvníků v této filmové vesničce již bylo a 25% návštěvu plánuje.

⁷⁷⁾ Z historických památek byla pro dotazníkové šetření vybrána zřícenina hradu Helfenburg. Povolení ke stavbě hradu vydal roku 1355 král Karel IV. Ve druhé polovině 15. století bylo k monumentálnímu hradu přistavěno ještě velké předhradí, ale již koncem 16. století byl hrad uváděn jako pustý. Hrad měl zhruba kruhový půdorys a dominantou stavby byla a je válcová obranná věž s dobrým výhledem do okolí. Tuto památku již navštívilo 30% respondentů a téměř polovina těch, kteří zde ještě nebyly, místo navštíví.

Pod označením „jiné“ je zahrnuto více míst, jako například malé obce Čestice, Hoslovice, Osek, Střelské Hoštice či Volenice, které jsou využívány hlavně pro účely rekreací a trávení volného času.

⁷⁸⁾ V této možnosti se vícekrát objevila obec Sudoměř, která je známá především jako místo první velké vítězné bitvy husitů. Proběhla zde 25. března 1420 a husité v ní poprvé použili vozové hradu. Obec leží 10 km východně od Strakonic.

⁷⁹⁾ Znám a navštěvován je také renesanční zámeček Střela sousedící se zříceninou původního gotického hradu. Nachází se na osamělém vrchu poblíž stejnojmenné vsi asi 4 km západně od Strakonic.

Obcí situovanou severně od města Strakonice je Radomyšl, která byla v roce 2005 vyhlášena v regionální soutěži Vesnicí

roku Jihočeského kraje.

⁷⁷ Foto Zřícenina hradu Helfenburg: zdroj: www.mu.volyne.cz – procházka turistická (březen 2006)

⁷⁸ Foto Žižkův památník u Sudoměře: zdroj: www.strakonice.net (únor 2006)

⁷⁹ Foto zámek Střela: zdroj: www.strakonice.net (únor 2006)

8. Diskuse k výsledkům SWOT analýzy a dotazníkového šetření

Cílem kapitoly je zhodnocení původních hypotéz k zjištované a řešené problematice lokality Strakonicko. Subjektivně stanovené hypotézy lze vyvrátit či potvrdit a jedná se především o vyzdvihnutí těch skutečností, které po provedených šetřeních vykazují drobné či výraznější odchylky od skutečností předpokládaných.

Základem pro tuto činnost je zjištění jednotlivých faktorů prostřednictvím SWOT analýzy a dotazníkového šetření. Následně lze ohodnotit také vlastní navrhované záležitosti.

Základní zjištovanou hypotézou byla možnost zvýšení atraktivity, návštěvnosti a konkurenceschopnosti regionu. Daná skutečnost je realizovatelná při plném uvědomění si všech potenciálů lokality, spočívajících především v přírodních a kulturních atraktivitách. Neustálá tvorba nových produktů cestovního ruchu a následná důkladná propagační činnost, obojí podpořené kvalitním marketingovým výzkumem zajišťujícím správné zacílení produktů do návštěvnických segmentů, by měly určovat strategický směr do budoucích plánovacích období v oblasti rozvoje cestovního ruchu. V prezentaci výsledků dotazníkového šetření byly objasněny důvody, proč je Strakonicko cílem především jednodenních návštěvníků. Délka pobytu návštěvníka v místě je téměř vždy závislá na možnosti efektivního využití zde tráveného času. Splňování požadavků umožňujících rozvoj cestovního ruchu spočívá ve využití zjištěných silných stránek a příležitostí destinace, eliminaci stránek slabých a neustálé sledování možných ohrožujících faktorů.

V současnosti je významným prvkem ve strategických krocích obcí jejich kooperace v rámci regionu a regionů navzájem. Z tohoto typu partnerství plyne řada výhod a příležitostí pro zainteresované subjekty, které také již byly zmiňovány. Mezi nejvýznamnější patří možnost participace na společných projektech a tím rozšířená prezentace mnoha lokalit.

Charakter cestovního ruchu v regionu Strakonicko je určován především jeho lokalizací v krajinném terénu. Hypotéza o významnosti oblasti jako cykloturistického regionu je potvrzena a proto další možnosti využití jsou uvedeny ve kapitole s vlastními návrhy. Tento zjištěný fakt skýtá výrazné příležitosti pro utváření potřebné infrastruktury a tím zvyšování návštěvnosti a povědomí o Strakonicích, jako místě vhodném pro aktivní trávení volného času. Příležitosti pro společensko-kulturní využití jsou na Strakonicích zajišťovány celoročně pořádáním již tradičních, každoročních či jednorázových akcí a představení. Atraktivita přírodního i společensko-kulturního charakteru umožňující provozování mnoha druhů aktivit a uspokojující většinu návštěvníků mohou vytvořit komplexní nabídku pro mnoho účastníků cestovního ruchu ve strakonickém regionu.

9. Návrhy a další možnosti rozvoje cestovního ruchu ve strakonickém regionu

Následující kapitola se zaměřuje na navržení dalších možností rozvoje regionu Strakonicko včetně několika drobných zásahů do stávajících skutečností. Tato kapitola, spolu s provedením a vyhodnocením dotazníkového šetření a zpracováním SWOT analýzy, vytváří přidanou hodnotu práce. Je zpracována na základě dostupných informačních zdrojů a na základě vlastních poznatků, zjištění a uvážení autorky.

9.1 Rozšíření činností podporujících prezentaci Strakonicka

Městské informační centrum je vybaveno množstvím propagačních materiálů a letáků, které návštěvníkům představují celou oblast Strakonic. Materiály jsou vydávané jednak přímo Městským úřadem ve Strakonicích, dále Jihočeským krajem a svou činnost mohou prezentovat také individuální subjekty pomocí vlastních letáků či participací na materiálech vydávaných městským úřadem apod. Návštěvníkům jsou nabízeny bezplatně informační letáky a nabídky podnikatelských subjektů, obsáhlější materiály a mapy je možno zakoupit. Právě vybavenost informačního centra je mnohými návštěvníky oceňována.

Závěrečnou částí diplomové práce je představení vlastních návrhů na zlepšení stávajících skutečností, proto následují kapitoly jsou zaměřené na možné další činnosti podporující prezentaci města a okolí.

9.1.1 Návrh brožury s vyznačením prohlídkové trasy městem Strakonice a nabídkou atraktivit v lokalitě Strakonicka

V kapitole 4.2.2 Kulturně-historické atraktivity ve Strakonicích – návrh prohlídkové trasy byla řešena právě tato problematika a nastíněna možnost, kudy cíleně směrovat kroky návštěvníků města, aby při své poznávací procházce obsáhli co možná nejvíce zajímavostí vyskytujících se ve městě.

K návrhu tisku brožury s trasou poznávacího okruhu městem Strakonice s fotografiemi památek mě vedou přímé zkušenosti z působení v Městském informačním centru ve Strakonicích. Návštěvníkům a zájemcům o zajímavosti ve městě je k dispozici přehledně vyobrazená mapa města (1:11 000) s názvy ulic, památkami, ubytovacími a stravovacími zařízeními. Pokud se návštěvníci ptají jaká místa jsou ve Strakonicích hodná vidění, je pracovnice informačního centra nucena na každé mapce trasu a památky vyznačit a případně přidat ústní komentář. Mým návrhem je pro tuto mapku doplňující brožura, která bude mapovat architektonické zajímavosti města po nenáročné trase. Samozřejmě tímto návrhem není opomíjen osobní kontakt mezi návštěvníkem a pracovnicemi informačního centra a

oproštění se od povinnosti podávání kvalitních a komplexních informací, který v hodnocení celkové přívětivosti místa hraje důležitou roli.

Trasa v pracovní verzi navrhované brožury je zvýrazněna a začíná u Městského informačního centra, kde bude také distribuována. Každá památka je přiblížena pomocí fotografie a stručného doprovodného textu, což bude výhodné jak pro pracovnice informačního centra z časového hlediska, tak i pro návštěvníka, který bude mít možnost trasu a objekty neustále sledovat. Brožura je navrhována ve velikosti listu A3 složeného na třetiny a pro zahraniční návštěvníky by byla vyhotovena i v různých jazykových mutacích, nejlépe jazyk německý, anglický, francouzský. Zpracování jejího předběžného designu a celé stylizace (pracovní verze) je součástí této práce a je k nalezení v části Přílohy.

9.1.2 Rozšíření stávající brožury věnované barokním kostelům v okresu Strakonice o přehled dalších místních atraktivit a informací

Ze stejných důvodů uváděných v předcházející kapitole, tedy u návrhu brožury pro poznávací okruh městem Strakonice, doporučuji stejný postup a systém zvolit i u propagace jednotlivých obcí a zajímavých míst ve strakonickém regionu. Návštěvník má v současné době možnost získat ústní informace od pracovnic informačního centra, které jsou podpořené mapkou strakonického regionu s vyznačením několika kostelů, kapliček a významných míst. Dále je k dispozici brožura nazvaná Strakonicko – Barokní kostely okresu Strakonice s fotografiemi a doprovodným textem. Jak již název napovídá, věnuje se pouze barokní církevní architektuře v regionu.

Můj návrh proto spočívá v rozšíření informací (fotografií a doprovodných textů) ve zmiňovaném materiálu (Strakonicko – Barokní kostely okresu Strakonice) o další architektonické zajímavosti, kulturní a přírodní památky a atraktivity, kterých je v regionu při důkladnějším průzkumu mnoho k nalezení. Rozšířený leták bude moci uspokojit potřebu po informacích i u návštěvníků, kteří se více než na církevní architekturu soustředí na přírodní scenérie a atraktivitu. Strakonicko nabízí také zachovalou typickou jihočeskou vesnickou architekturu, v mnoha případech s prvky selského baroka na štítech vesnických stavení, typické jihočeské návsi a to vše v harmonii s přírodními prvky a krajinou Šumavského podhůří.

Rozšířená brožura by samozřejmě zachovala doposud distribuované jazykové mutace a design, neboť Strakonicko – Barokní kostely okresu Strakonice je součást tématicky ucelené řady brožur věnovaných Strakonicím a okolí: Strakonický hrad – národní kulturní památka a Ubytování a stravování na Strakonicku.

9.1.3 Instalace dopravních značek pro značení kulturních a turistických cílů

Další návrh je podpořen zkušenostmi ze zahraničí a pohybem po tamních pozemních komunikacích a městech. Zejména na rakouských a německých dopravních komunikacích jsou umisťovány dopravní značení upozorňující na jakékoli město či obec na trase. Toto značení má jednotný design s nákresem siluety hlavní dominanty daného města či obce, názvem a stručnými (statistickými) údaji.

Také v České republice jsou v současné době kulturní a turistické cíle ve stále větší míře označovány jednotnými dopravními značkami. Značky jsou doplněny symbolem či siluetou, které vhodně charakterizují vzhled či typ dané památky. Tato skutečnost byla podpořena novelizací zákona o provozu na pozemních komunikacích, kam již byly zahrnuty i dopravní značky umožňující značení kulturních a turistických cílů. Ve Vyhlášce Ministerstva dopravy a spojů České republiky č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích, jsou kodifikovány i dopravní značky "Kulturní nebo turistický cíl - návště" a "Kulturní nebo turistický cíl". Tím je otevřena možnost označit významné kulturní a turistické cíle v České republice jednotným způsobem na standardní evropské úrovni.

Realizací záměru Česká republika postupně odstraňuje jeden z dluhů, který dosud vůči cestovnímu ruchu dlouhodobě má. Na atraktivní turistické cíle jsou motoristé v neustále rostoucím počtu případu upozorňováni "hnědými cedulemi". Žadateli o označení objektu jako kulturního a turistického cíle na pozemní komunikaci mohou být správci památek, obce apod a výroba a osazení cedulí je záležitostí žadatele.⁸⁰

⁸¹⁾ Návrh na instalaci zmiňovaných dopravních značení vychází také z výsledků provedeného dotazníkového šetření, ze kterých vyplynulo, že město Strakonice i okolí jsou v mnoha případech pouze místem průjezdním. Tomuto faktu napomáhá i situování hlavních dopravních tahů mimo centrum města, kdy potencionální návštěvníci mnohdy ani nevědí, jaké atraktivity město nabízí. Dopravní komunikace vedoucí od Prahy směrem na České Budějovice a Vimperk/Strážný ulehčují centru města od přetížení dopravou, avšak pokud by se na těchto komunikacích praktikoval výše uvedený systém značení kulturních a turistických cílů, dostávaly by se Strakonice větší měrou do povědomí návštěvníků. Strakonický hrad je nejen nejvýznamnější historickou dominantou města a celé oblasti, ale také vyhlášenou národní kulturní památkou. Jeho monumentálně vypadající silueta by vytvořila na turistické tabuli pro návštěvníky lákavý cíl jejich návštěvy.

⁸⁰ www.czechtourism.cz/regiony (březen 2006)

⁸¹ Foto turistická informační tabule (dopravní značení): zdroj: www.hicon.cz (březen 2006)

Vzorem pro design značení upozorňujícího na kulturní a turistický cíl na silničních komunikacích mohou být již realizované projekty v řadě míst celé České republiky. Na uvedené fotografii je příklad turistického informačního značení z oblasti Karlovarského kraje.

2 Napojení Strakonicka na dopravní systém Cyklotrans

Zastupitelstvo Jihočeského kraje má za cíl podporovat masivní rozvoj lehkých forem stovního ruchu a jejich pomocí zvýšit návštěvnost regionu s dalšími navazujícími pozitivními dopady. Systém Cyklotrans využívá pro provoz pravidelné linky, tzv. cyklobusy, že jsou autobusy určené pro předpravu jak turistů, tak i cykloturistů včetně jízdních kol. Současně (rok 2006) tvoří základ sedm barevně odlišených autobusových linek.⁸²

Součástí projektu je vybavení zastávek cyklobusů turistickým informačním systémem a dání katalogu, který nabízí kromě jízdních řádů linek Cyklotrans a navazujících spojů i množství tipů na výlety pro rodiny s dětmi i náročnější cyklisty. Obsahuje schéma linek, cestní podmínky, související jízdní řády, výlety v zájmové oblasti a ostatní služby. Význam projektu spočívá v docenění jedinečnosti jihočeské krajiny, historického a kulturního dědictví a v nutnosti jeho ochrany a obnovy.⁸³ Dopravní systém vstupuje v roce 2006 již do druhé sezóny.

Tento projekt si našel již oblibu nejen u stálé klientely, nahodilých návštěvníků, ale i u místních drobných podnikatelů v cestovním ruchu a místních samospráv. Proto do mých vzhledů na rozvoj regionu zařazují zapojení Strakonicka do tohoto systému cyklobusových linek. V současné době nejbližší linky prochází městy Písek a Vimperk. Pokud se tedy ve Strakonicích a okolí rozhodnou zájemci o cykloturistiku, ať již místní obyvatelé či návštěvníci, pro cestování po přitažlivých místech na Šumavě, musí se do nástupních míst na lince cyklobusů dopravit nebo využít svou vlastní dopravu. Samo Strakonicko je oblast hojně hledávaná cykloturisty, má množství cyklotras i cyklostezek a tato možnost, která by mohla usnadnit mobilitu turistů po Jižních Čechách, by měla i další vhodné efekty. Těmi by mohly být i žádoucí prodlužování pobytu určitého segmentu návštěvníků v regionu díky efektivnímu využívání jejich volného času.

2.1 Cykloturistická mapa regionu Strakonice na oficiálních internetových stránkách

Jak již bylo několikrát zmínováno, strakonický region je místem vhodným především pro provozování pěší turistiky a cykloturistiky. Na tuto skutečnost je nutno neustále a za využití všech možných médií upozorňovat, jelikož uplatňování prvků měkkého cestovního ruchu

se v rámci trvale udržitelného rozvoje oblasti postupně stává důležitým jevem. Výsledky dotazníkového šetření poukázaly na fakt, kdy internetová prezentace místa je třetím hlavním zdrojem informací. Internet se však stává neustále oblíbenějším médiem pro získávání potřebných informací, proto lze do budoucna očekávat stálý nárůst v současnosti zjištěných hodnot.

Již několikrát byla v práci zmiňována spokojenosť s obsahem internetové prezentace města i celého regionu. Avšak i zde se našel chybějící prvek, který by svou přítomností usnadnil interakci mezi návštěvníkem, občanem a regionem. Proto mezi další návrhy uvedené v této práci je zařazeno rozšíření oficiálních internetových stránek města Strakonice www.strakonice.net o odkaz obsahující on-line mapu cyklistických a turistických tras a stezek v regionu. Na uvedených internetových stránkách je sice v textové podobě uveden seznam a popis cyklistických a turistických tras, avšak graficky zpracovaný průvodce, tedy on-line mapa, věnující se této problematice a vyznačující všechny trasy v oblasti na internetových stránkách Strakonicka k dispozici není. V současné době se internetové vyhledávání stává stále oblíbenější a snazší a je nutné se tomuto trendu přizpůsobovat.

10. Závěr

Shrnutí výsledků práce

Jižní Čechy jsou jedním z nejatraktivnějších regionů České republiky. Řešený region Strakonicko je významným turistickým a cykloturistickým regionem, ve kterém silnou stránkou a výraznou komparativní výhodou je lokalizace ve zvlněné krajině Šumavského podhůří, blízkost masivu Šumavy, turisticky atraktivní řeka Otava a další vodní plochy. Území má díky absenci velkých a životní prostředí zatěžujících průmyslových podniků vysokou krajinnou hodnotu.

Základem pro region cestovního ruchu je existence turistických produktů a kvalitní nabídky. Výsledky dotazníkového šetření ukazují, že hlavní atraktivitou regionu jsou historické předpoklady, tedy spojování místa s příběhem o Strakonickém dudákovi, tradice pivovarnictví a průmyslové výroby, doplněné kulturními a pro město již tradičními kulturně-spolocenskými produkty, jako jsou Mezinárodní dudácký festival, Rumpálování, Skupy Strakonice apod. Strakonický hrad tvoří jednu z nevýznamnějších památek a atraktivit pro návštěvníky v celé oblasti. Po dokončení kompletní rekonstrukce hradního areálu budou vzhled a funkční dispozice tohoto objektu do budoucnosti umožňovat mnoho dalších aktivit působících na rozvoj všech druhů a forem cestovního ruchu.

Neustálé změny a zavádění nových trendů nejen v oblasti cestovního ruchu bude v dalších plánovacích obdobích vyžadovat aplikace nových strategií či přizpůsobování těch dosavadních. Činnosti v sektorech managementu (strategie rozvoje území) a marketingu (prezentace území) by neměly být ve výsadní rozhodovací kompetenci jedné osoby. Apelování na kooperaci a participaci jak mezi jednotlivci tak i institucemi a aplikace principů týmové práce povede k efektivnějšímu využívání veškerého potenciálu strakonického regionu. Subjektivní hodnocení potenciálů cestovního ruchu v oblasti a zjištění míry jejich využívání jsou zpracovány ve SWOT analýze. Její výsledky, tedy vymezení nejdůležitějších faktorů v silných a slabých stránkách a příležitostech a ohroženích, nepřinesly žádné výrazné až alarmující zjištění. Vždy je však zapotřebí věnovat pozornost každé složce, protože i nepatrná změna jednoho faktoru může vyvolat rozsáhlé změny u faktorů ostatních. Silné stránky spočívají především ve vhodné lokalizaci regionu v rámci jižních Čech a dopravní dostupnosti a těchto kladů je zapotřebí využívat i do dalších období. Region má výborné předpoklady pro neustálý rozvoj všech forem turistiky, což však bude vyžadovat alokaci a následnou aktivaci dosud nezapojeného přírodního, turistického a rekreačního potenciálu oblasti. Jmenované činnosti je nutné usměrňovat v rámci požadavků trvale udržitelného rozvoje.

Výstupem práce je vytvoření vlastních návrhů pro možnost dalšího rozvoje cestovního ruchu v regionu, zpracování a prezentace výsledků dotazníkového šetření a již zmiňovaná SWOT analýza. Jedním z faktorů, které se mohou zasloužit o neustálou atraktivnost destinace a o zefektivnění využívání potenciálů oblasti, je uplatňování prvků měkkého cestovního ruchu. Klíčem k zachování přírodního bohatství, dosažení trvale udržitelného rozvoje a zároveň zvýšení atraktivnosti regionu se stane především využívání stávajících objektů a komunikací.

Přírodní a kulturní dědictví regionu i jeho bohatá historie jsou velkou příležitostí pro rozvoj cestovního ruchu. Strakonický region má velmi dobré předpoklady pro neustálý rozvoj aktivní cyloturistiky a uplatnění a rozvoj pěší a vodní turistiky. Tímto bude umožněna aktivace veškerého přírodního potenciálu oblasti. Kulturně-spoločenské potenciály lze aktivovat nabídkou k poznávání historických a technických památek, kulturních zajímavostí a tradic, nabídkou a zajištěním kompletního sportovního využití a rozvojem venkovské turistiky a agroturistiky. Významným prvkem pro budoucí vývoj regionu může být také spojování naučných stezek s historickými a přírodními památkami a budování tématických cyklotras.

Slovo závěrem

Cílem práce bylo přiblížení a prezentace Strakonického regionu jako lokality, která je schopná a má nejlepší předpoklady uspokojovat požadavky návštěvníků. Prostřednictvím jmenovaného dochází ke zvyšování návštěvnického povědomí o atraktivnosti Strakonicka jako destinace cestovního ruchu. Díky zpracovaným výsledkům provedeného dotazníkového šetření, vypracování situační a SWOT analýzy i vnesením vlastních návrhů může práce napomoci dalšímu rozvoji strakonického regionu v oblasti cestovního ruchu.

11. Abstract

Conclusions of the work

South Bohemia is one of the most attractive regions of the Czech Republic. Strakonicko, the region concerned, is an important tourist, and cycle tourist region which strong part and distinctive comparative advantage is its localization in a rolling landscape of the Šumava foothills, its nearness of the Šumava massif, the tourist attractive River Otava, and other expanses of water. The area has the high landscape value thanks to absence from large industrial concerns loading the environment.

The basis of tourist industry region is the existence of tourist products and first-rate offer. The outputs of questionnaire investigation indicate that the main attractions of the region are historical prerequisites, therefore the association of area with the tale about the Strakonice Piper, brewery and industrial production traditions with cultural, and for the town already traditional socio-cultural products as the International Bagpipe Festival, Turretting, Skupa's Strakonice, etc. Strakonice Castle constitutes one of the most important sights and attractions for visitors of the whole area. After finishing the complete reconstruction of castle grounds the appearance and functional disposition of this building site will hereafter enable a lot of other activities affecting the development of all sorts and forms of tourist industry.

Continual changes in innovation of new trends not only in the sphere of tourist industry in future planning will require the application of new strategies or adjustment of those present. The activities in sectors of management (strategy of territory development) and marketing (territory presentation) should not lie in privileged decision-making authority of one single person. Appeals to cooperation and participation both among individuals and institutions, and application of teamwork principles can lead to more effective utilization of all potential of the Strakonice Castle Region. The subjective evaluation of tourist industry potential in the area, and findings of the rate of its utilization are treated in the SWOT analysis. Its results, i.e. specification of the most important factors in strong and weak aspects and possibilities, and threats did not bring no marked or alarming outputs. It is needed, however, to take heed of every component because even a tiny change of one factor can give rise to vast changes in other factors. Strong aspects are primarily based on appropriate localisation of the region in the bounds of South Bohemia, and transport accessibility, and it is necessary to use these assets even in further periods. The region has excellent conditions for continual development of all forms of tourism, which, however, will require allocation and subsequent activation of until unconnected natural, tourist, and recreational potential of the area. It is necessary to bring the above-mentioned activities into live in the bounds of requirements of permanently sustainable development.

Making my own suggestions for the possibility of further development of tourist industry in the region, processing and presentation of results of questionnaire research, and already the above-mentioned SWOT analysis are the outputs of this work. One of the factors that can play an important role in constant attraction of the destination, and in making potential of the area more effective, is the use of components of the soft tourist industry. Using of objects and communications will first of all become the key to preservation of natural riches, accomplishment of constantly sustainable growth, and simultaneously the increase of attraction of the region.

Natural and cultural heritage of the region, and its rich history are a great chance for the growth of tourist industry. Strakonice region has very good conditions for continual development of active cyclo-tourism, and enforcement and growth of rambling and water touring. The activation of all natural potential of the area will be enabled like this. Cultural and social potential can be activated by offering exploration of historical and technical sights, cultural objects of interest and tradition, and by offering and providing complex enjoyment of sport, and by developing country and agritourism. The important aspect of future development of the region can also be linking nature trails with historical and natural sights, and building of thematic cycle paths.

Slovník klíčových pojmu v anglickém jazyce

atraktivita cestovního ruchu	- tourist attraction, visitor attraction
cykloturistika / pěší turistika	- cycling, cyclo-touring, biking / hiking
destinace cestovního ruchu	- tourism destination
návštěvnost	- admissions
naučná stezka	- nature instructive trail
(národní) kulturní památka	- (national) cultural monument
produkt cestovního ruchu	- tourism product
propagace	- promotion
přírodní památka	- natural monument
situacní analýza	- situation analysis
spolupráce	- partnership, cooperation
turistické informační centrum	- Tourist Information Centre
volný čas	- leisure time, free time

12. Seznam tabulek a grafů

Schéma 1: Cestovní ruch jako systém	- 5 -
Schéma 2: Lokalizační substituční systém nabídky	- 7 -
Tabulka 1: Vícestupňové posouzení faktorů a jejich hodnocení - silné a slabé stránky	- 38 -
Tabulka 2: Posouzení z hlediska závažnosti pro destinaci cestovního ruchu.....	- 39 -
Tabulka 3: Hodnocení výkonnosti a závažnosti ve vzájemných souvislostech pro zachycení komplexní situace ve strakonickém regionu	- 40 -
Tabulka 4: Vyhodnocení faktorů v matici příležitostí.....	- 41 -
Tabulka 5: Souhrn a vyhodnocení faktorů v matici ohrožení	- 43 -
Tabulka 6: Stručný a přehledný výsledek SWOT analýzy - nejvýznamnější faktory.....	- 44 -
Graf 1: Využívání ubytovacích zařízení.....	- 31 -
Graf 2: Místa ubytování návštěvníků	- 32 -
Graf 3: Typ ubytovacího zařízení při vícedenních pobytích	- 32 -
Graf 4: Hodnocení místních služeb cestovního ruchu.....	- 34 -
Graf 5: Respondenti podle pohlaví.....	- 62 -
Graf 6: Respondenti podle vzdělání	- 62 -
Graf 7: Respondenti podle věku	- 63 -
Graf 8: Respondenti podle krajů.....	- 63 -
Graf 9: Čím jsou Strakonice v povědomí návštěvníků.....	- 65 -
Graf 10: Četnost návštěv Strakonicka	- 66 -
Graf 11: Hlavní důvod návštěvy Strakonicka.....	- 67 -
Graf 12: Druh použitého dopravního prostředku	- 68 -
Graf 13: Způsob organizace návštěvy	- 69 -
Graf 14: Hlavní zdroj informací o oblasti Strakonicka	- 70 -
Graf 15: Délka pobytu na Strakonicku.....	- 71 -
Graf 16: Co nejvíce zaujalo návštěvníky	- 72 -
Graf 17: Rozhodnutí o zopakování návštěvy Strakonicka	- 73 -
Graf 18: Další atraktivní místa regionu podle četnosti návštěv	- 73 -

13. Přehled použité literatury a ostatních informačních zdrojů

Odborná literatura a knižní tituly zabývající se problematikou cestovního ruchu:

- 1) FORET, M., FORETOVÁ, V., Jak rozvíjet místní cestovní ruch. Praha : Grada Publishing, 2001. ISBN 80-247-0207-X
- 2) HESKOVÁ, M., Cestovní ruch. Jindřichův Hradec : Fakulta managementu VŠE v Jindřichově Hradci, 1997.
- 3) HORÁKOVÁ, H., Strategický marketing. Praha : Grada Publishing, 2001. ISBN 80-7169-996-9
- 4) HORNER, S., SWARBROOKE, J., Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času. Aplikovaný marketing služeb. Praha : Grada Publishing, 1996. ISBN 80-247-0202-9
- 5) HRALA, V., Geografie cestovního ruchu. Praha : Idea servis, 2002.
- 6) KIRÁĽOVÁ, A., Marketing destinace cestovního ruchu. Praha : Ekopres, 2003. ISBN 80-86119-56-4
- 7) KUČEROVÁ, I., Ekonomika se zaměřením na cestovní ruch. Praha : Idea servis, 1997.
- 8) MINÁŘ, P. a kol., Technika, management a marketing v cestovním ruchu. Hradec Králové : Gaudeamus, 1996. ISBN 80-7041-577-0
- 9) ORIEŠKA, J., Technika služeb cestovního ruchu. Praha : Idea Servis, 1999. ISBN 1866-048-99
- 10) PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J., Výkladový slovník cestovního ruchu. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj Česká republika, 2002.
- 11) ŠTĚPÁNEK, V., KOPAČKA, L., ŠÍP, J., Geografie cestovního ruchu. Praha : Karolinum. 2001. ISBN 80-246-0172-9

Publikace věnující se regionální problematice a území Strakonicka:

- 1) BIRNBAUMOVÁ, A., Město Strakonice. Strakonice, 1947.
- 2) CVRČEK, J. Zd., Příroda Strakonicka a její ochrana. Strakonice, 1998.
- 3) CVRČEK, J. Zd., Strakonice – osudy jihočeského města a jeho okolí. Strakonice : Městský národní výbor ve Strakonicích, 1967.
- 4) HÁLOVÁ, J., a kolektiv autorů. Velká voda (ve městě a v okrese) Strakonice. Strakonice : vydalo město Strakonice, 2002. ISBN 80-238-9844-2.
- 5) Chráněná území ČR. Díl III – Českobudějovicko. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2003.
- 6) JIROUŠKOVÁ, NEČEKALOVÁ, Statistický průvodce obcemi – okres Strakonice. Strakonice 1995, 1996.

- 7) Kolektiv autorů. Vlastivědný sborník Strakonice 3. díl, Kapitoly ze života města – kolektiv autorů. Strakonice : Vydalo město Strakonice, 2005. ISBN 80-239-4790-7
- 8) PŘIKRYL, J., Program sociálního a ekonomického rozvoje regionu Strakonicko. Praha 2000.
- 9) Padesát let spořitelny města Strakonic 1887 - 1937. Vydala Spořitelna města Strakonice. 1938.
- 10) Statistický průvodce obcemi jižních Čech, České Budějovice. ČSÚ 2003.
- 11) TIP na zimu 2005/06 – Jižní Čechy, Horní a Dolní Rakousko. Jihočeská centrála cestovního ruchu, 2005.
- 12) Propagační materiály získané v Městském informačním centru Strakonice.

Přehled použitých internetových stránek:

Všeobecné informace:

<http://www.czecot.cz>, <http://www.cccr.cz>
<http://www.cestovni-ruch.cz>
<http://www.mmr.cz>
<http://www.cotmedia.cz>

Informace o Jihočeském kraji:

<http://www.jihocesky-kraj.cz>
<http://www.kraj-jihocesky.cz>
<http://www.jiznicechy.cz>
<http://www.csu.cz>
<http://www.klubturistu.cz> - mapy
<http://www.freytagberndt.cz> - mapy
<http://cjk.jihotrans.cz/cyklotrans>
<http://www.mvcr.cz/casopisy>
<http://www.czso.cz>
<http://www.volny.cz/kct-jck/cesky/index.htm> - Stránky Klubu českých turistů
<http://projekt.jiznicechy.org>

Informace regionálního charakteru - strakonický region, obce na Strakonicku a město Strakonice

<http://www.strakonice.net> – Oficiální internetové stránky města Strakonice
<http://www.strakonice.net/turista/zpravodaj> - Elektronická podoba Zpravodaje města

<http://strakonice.turistik.cz>
<http://www.muzeum.strakonice.cz> – Muzeum středního Pootaví
<http://www.kultura.strakonice.cz> – Městské kulturní středisko
<http://www.strakonice.cz> – Neoficiální stránky města Strakonice
<http://www.cbudejovice.czso.cz> – Statistický průvodce obcemi Jihočeského kraje 2005
<http://www.iris.cz> – Integrovaný regionální informační servis
<http://www.risy.cbudejovice.cz> – Regionální informační servery
<http://www.mu.volyne.cz> – Webová prezentace města Volyně
<http://www.volyne.info> – Nezávislý informační server města Volyně a okolí
<http://mu-st.cz> – Oficiální internetové stránky Městského úřadu Strakonice
<http://mesta.obce.cz/steken>
<http://mesta.obce.cz/katovice>
<http://www.ecu.cz/rosa/agroturistika>
<http://www.e-cesko.cz>
<http://www.isu.cz/pov/dotaceobce.asp>
<http://www.jihoceske-cyklostezky.cz>
<http://sweb.cz/manevry1905> - Císařské manévry u Štěkně 2005
<http://www.infocesko.cz/czechia> - Značení kulturních a turistických památek

Přehled použitých periodik – odborné časopisy a noviny

Deníky Bohemia – Listy Strakonicka (ročníky 2003 – 2006)
měsíčník Zpravodaj města Strakonice (ročníky 2005 – 2006)
Všudybyl (ročníky 2005 – 2006)

14. Seznam příloh

Příloha 1: Globální orientace v poloze České republiky ve střední Evropě

Příloha 2: Výzkum CzechTourism: Atraktivnost turistických regionů ČR

Příloha 3: Situování Jihočeského kraje v rámci České republiky

Příloha 4: Meziokresní srovnání základních charakteristik pro rok 2004

Příloha 5: Mapa strakonického regionu – obce Strakonicka

Příloha 6: Vymezení DSO Strakonicka, DSO středního Pootaví a DSO Dolního Pootaví

Příloha 7: Vybrané ukazatele pro okres Strakonice v letech 2001, 2002 a 2003.

Příloha 8: Produkt: Jihočeské pivní stezky, senzitivní mapa pivovarů na jihu Čech

Příloha 9: Produkt: Regionální členění Mapového informačního systému jižní Čechy

Příloha 10: Produkt: Cykloturistické a turistické trasy na Strakonicku

Příloha 11: Ukázka cykloturistického značení

Příloha 12: Produkt: Otavská plavba

Příloha 13: Produkty: Trasa Klostermannovy naučné stezky a logo naučné stezky Podskalí

Příloha 14: Produkt: Rok stromu – průvodní plakát a Adventní trhy pod Rumpálem

Příloha 15: Pohled na centrum Strakonic z věže Rumpál v areálu strakonického hradu

Příloha 16: Historické pohledy na areál strakonického hradu

Příloha 17: Současnost - pohled na III. nádvoří strakonického hradu, situování informačních center ve městě Strakonice a celkový pohled na strakonický hrad

Příloha 18: Výběr z aktuálních tištěných informačních materiálů pro strakonický region a prezentace Strakonicka na veletrhu cestovního ruchu Region Tour v Brně 2006

Příloha 19: Návrh dopravní značky upozorňující na kulturní a turistický cíl ve Strakonicích

Příloha 20: Návrh brožury Strakonice – zajímavosti ve městě – prohlídková trasa

Příloha 21: Dotazníkový formulář

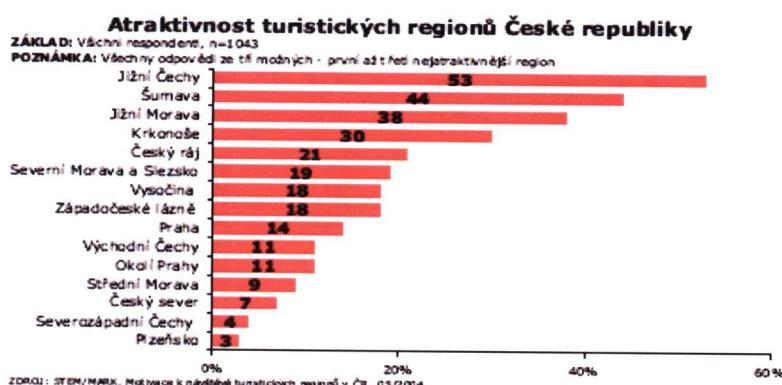
Přílohy

Příloha 1: Globální orientace v poloze České republiky ve střední Evropě

Zdroj: www.jiznicechy.cz (prosinec 2005)

Příloha 2: Výzkum CzechTourism: Atraktivnost turistických regionů ČR

Zdroj: www.czechtourism.cz/files/statistiky/motivaceregiony (březen 2006)

Příloha 3: Situování Jihočeského kraje v rámci České republiky

Zdroj: http://cbudejovice.risy.cz/CZ/Turis_11056.html (prosinec 2005)

Příloha 4: Meziokresní srovnání základních charakteristik pro rok 2004

Meziokresní srovnání

Kraj, okresy	Jihočeský kraj	České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Prachatice	Strakonice	Tábor
Počet obcí	623	107	46	106	76	65	112	111
Počet částí obcí	1 975	328	213	289	264	269	263	349
Počet ZSJ	2 578	465	298	393	316	356	324	426
Počet katastrálních území	1 617	259	176	271	194	224	239	254
Výměra:								
Celková výměra	1 005 731	162 565	161 506	194 377	113 813	137 504	103 207	132 759
zemědělská půda	494 968	86 289	57 698	91 872	63 641	49 858	66 851	78 759
orná půda	319 788	62 912	21 587	63 298	48 219	18 737	46 367	58 668
trvalý travní porost	160 624	20 513	35 030	26 615	13 665	29 207	17 987	17 607
nezemědělská půda	510 763	76 276	103 807	102 505	50 172	87 646	36 357	54 000
lesní pozemek	375 767	52 390	77 285	74 964	37 365	71 722	23 255	38 787
vodní plocha	43 551	9 052	6 977	12 857	4 616	1 702	3 898	4 448
Obyvatelstvo:								
Počet obyvatel:	625 712	179 369	60 144	92 658	70 353	51 528	69 406	102 254
z toho: ženy	318 465	91 713	30 141	47 234	35 952	25 868	35 437	52 120
0 - 14	95 428	26 904	9 925	14 461	10 401	8 341	10 294	15 102
15 - 65	443 273	128 227	43 501	65 287	49 011	36 743	48 912	71 592
65 a více	87 011	24 238	6 718	12 910	10 941	6 444	10 200	15 560
Počet obyvatel na km ²	62,2	110,3	37,2	47,7	61,8	37,5	67,2	77,0
Počet měst	45	9	5	9	5	4	5	8
Podíl městského obyvatelstva	63,9	71,8	49,9	59,5	66,7	51,5	59,5	69,5
Průměrný věk	39,5	39,6	37,8	39,5	40,5	38,4	40,0	40,2
Vybavenost obcí:								
základní škola	114	20	14	21	13	13	14	19
zdravotnické zařízení	210	58	30	28	21	19	28	26
vodovod	499	101	46	90	47	61	84	70
kanalizace s napojením na ČOVplyn	234	51	38	40	12	41	28	24
Počet ekonomických subjektů								
celkem:	143 703	43 668	13 323	18 294	16 003	12 395	15 273	24 747
v zemědělství	12 836	2 034	1 266	2 044	1 703	2 046	1 783	1 960
v průmyslu	19 783	5 549	1 743	2 432	2 362	1 670	2 022	4 005
ve stavebnictví	17 461	4 964	1 623	2 294	1 882	1 544	1 829	3 325
v obchodu	47 457	14 885	4 656	6 144	4 980	4 026	4 897	7 869

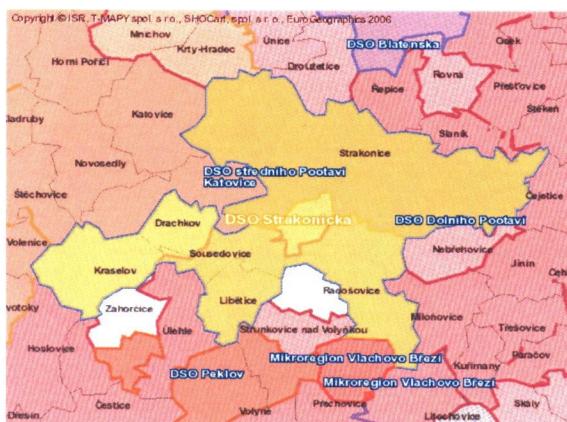
Zdroj: www.kraj-jihocesky.cz (únor 2006)

Příloha 5: Mapa strakonického regionu – obce Strakonicka

Zdroj: mapový server www.mapy.atlas.cz (březen 2006)

Příloha 6: Vymezení DSO Strakonicka, DSO středního Pootaví a DSO Dolního Pootaví

Zdroj: www.risy.cbudejovice.cz (leden 2006)

Příloha 7: Vybrané ukazatele pro okres Strakonice v letech 2001, 2002 a 2003.

	Měřicí jednotka	2001	2002	2003
Rozloha ^b	km ²	1 032	1 032	1 032
Počet obcí ^b		112	112	112
z toho měst		4	5	5
Počet částí obcí ^b		263	263	263
Počet obyvatel ^b	osoby	69 644	69 496	69 584
ženy		35 532	35 472	35 472
Obyvatelé ve věku ^b				
0 - 14	%	15,8	15,4	15,0
15 - 64	%	69,5	70,0	70,3
65 a více	%	14,4	14,6	14,6
Průměrný věk obyvatel ^b	rok ^y	39,2	39,6	39,8
muži		37,8	38,1	38,4
ženy		40,7	40,9	41,2
Živě narození	osoby	589	624	607
Zemřelí	osoby	763	780	766
Přistěhovalí	osoby	816	893	1 087
Vystěhovalí	osoby	808	885	840
Sňatky		360	353	326
Rozvody		179	192	233
Na 1 000 obyvatel				
přrozený přírůstek	%	-2,5	-2,2	-2,3
přírůstek stěhováním	%	0,1	0,1	3,6
celkový přírůstek	%	-2,4	-2,1	1,3
Průměrný evidenční počet zaměstnanců celkem	fyz.osoby	17 928	17 988	17 783
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	13 025	13 667	14 561
Uchazeči o zaměstnání ^b	osoby	2 370	2 499	2 779
Volná pracovní místa ^b	místa	480	630	327
Registr. míra nezaměstnanosti ^b	%	6,78	7,36	8,10
Počet registrovaných subjektů ^b		13 655	14 387	14 935
z toho fyzické osoby		11 407	12 039	12 436
Zahájené byty		218	326	194
Rozestavěné byty ^b		1 265	1 510	1 640
Dokončené byty		98	271	64
Děti v mateřských školách	osoby	1 953	1 910	1 911
Žáci základních škol	osoby	7 162	6 832	6 606
Lékaři na 1 000 obyvatel	osoby	2,9	2,9	2,9
Průměrná pracovní neschopnost	%	6 843	7 143	7 472
Příjemci důchodů celkem	osoby	18 427	18 363	18 436
starobní		9 464	9 306	9 362
Průměrný měsíční důchod starobní	Kč	6 617	6 626	6 661
Zjištěné trestné činy		6 682	6 712	6 961
Dopravní nehody celkem		1 765	1 544	1 589
Požáry celkem		1 175	1 192	1 234
		99	108	186

^b stav k 31. 12.

Zdroj: www.cbudejovice.czso.cz (prosinec 2005)

Příloha 8: Produkt: Jihočeské pivní stezky, senzitivní mapa pivovarů na jihu Čech

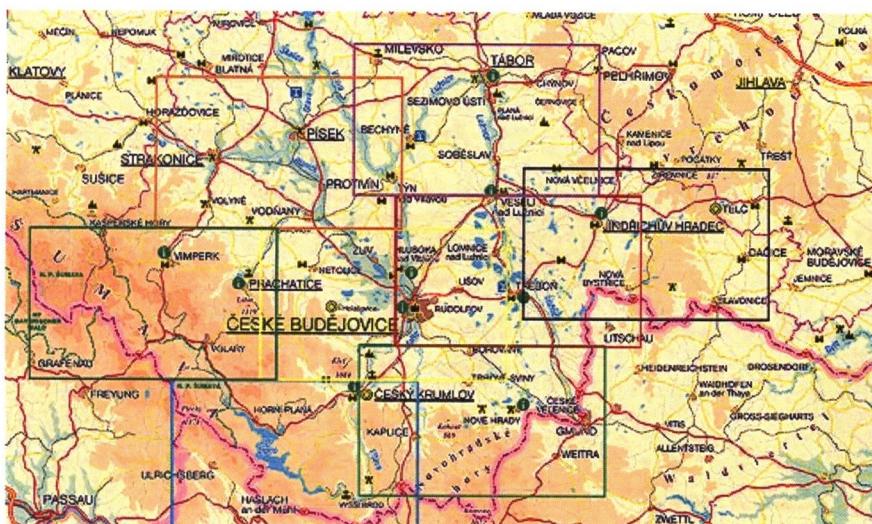

Legenda:

1. Budějovický měšťanský pivovar	2. Budějovický Budvar
3. Pivovar Eggenberg	4. Městský pivovar Platan
5. Pivovar Nektar	6. Pivovar Bohemia Regent
7. Pivovarský dvůr Lipan	8. Pivovarský dvůr Zvíkov

Zdroj: www.jiznicechy.cz (listopad 2005)

Příloha 9: Produkt: Regionální členění Mapového informačního systému jižní Čechy

Šumava – Lipensko
Českobudějovicko

Jindřichohradecko
Novohradsko

Písecko – Strakonicko
Třeboňsko

Táborsko
Šumava - Prachaticko

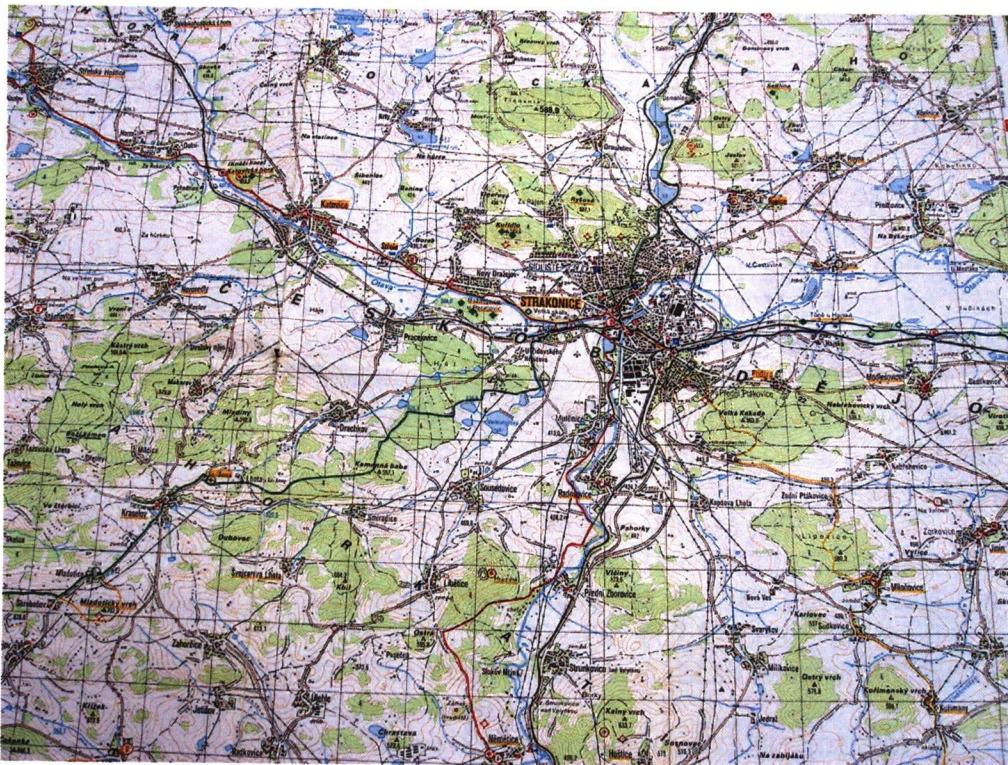
mapový informační systém
strakonicko - písecko

Umístění mapových a informačních panelů ve městě Strakonice a okolí:

Strakonice	Nádraží ČSAD
Strakonice	Bezděkovská ul. – centrum
Volyně	Náměstí hrdinů

Zdroj: www.unios.cz (únor 2006)

Příloha 10: Produkt: Cykloturistické a turistické trasy na Strakonicku

Zdroj: vlastní fotografie (z turistické mapy Pootaví – Sušicko a Strakonicko - vydáno 1992)

Příloha 11: Ukázky cykloturistického značení:

Zdroj: www.kct.cz (únor 2006)

Příloha 12: Produkt: Otavská plavba

Části trasy, která spadá do Strakonického regionu, se týkají následující informace o možnostech ubytování a stravování uvedené na průvodních letácích a internetových stránkách:

Střelské Hoštice: kemp (občerstvení, sprchy), tel. 603 236 128, www.kemphostice.cz
škola v přírodě, tel. 383 399 727

Horní Poříčí: Sportovní areál Univerzity Karlovy (možno po dohodě)

Katovice: Priváty - Jana Škotková, Na Kolčavě 253, Katovice , tel. 383 399 206

	Jana Janochová, Říční 225, Katovice, tel. 383 399 042
Kempy -	Veřejné tábořiště Ostrovec, Katovice (občerstvení, WC), 606 488 431, www.katovice.cz
Strakonice: Hotely -	Hotel Bavor, Na Ohradě 31, tel. 383 321 300 Hotel Bílá Růže, Palackého nám. 80, tel. 383 321 946 Hotel Fontána, Lidická 203, tel. 383 321 440 Hotel Garnet, Dr. J. Fifky 186, tel. 383 321 984 Hotel Švanda Dudák, Alf. Šťastného, tel. 383 324 173 Hotel Bílý Vlk, Komenského 29, tel. 383 323 009
Penziony -	Palermo, Na Křemelce, tel. 383 321 272 Lovecká Bašta, Švandy Dudáka 1312, tel. 383 323 023 U Vachtů, Volyňská 143, tel. 383 322 049
Ubytovny -	Domov mládeže-SPŠ a VOŠ, Plánkova 1132, tel. 383 316 146 Domov mládeže - SOU, Zvolenská 37, tel. 383 331 588 Ubytovna ČZ Strakonice, Povážská 270, tel. 383 335 383
Priváty -	Apartmá, Volyňská 96, tel. 383 333 737 Hanka, Boubínská 230, tel. 383 335 373, 737 043 662 Michálková, Nad Školou 328, tel. 383 335 237, 605 130 513 Švarcová, tel. 724 006 626, 607 579 120
Kempy -	Autokemp a chatová osada Podskalí (sprchy, WC, občerstvení), tel. Lukešová 605 383 555 Kemp Otava, Švec Jaromír, tel. 602 235 407, 383 326 370
Slaník:	Tábořiště U Jezu (300 m od hostince)
Štěkeň:	Ubytování na zámku – Congregetio Jesu, tel. 383 393 126, 728 556 755 Veřejné tábořiště Štěkeň, Podskalí č. 216, tel. 608 912 346, webpark.cz/penzion-podskali
Sudoměř:	Kemp - Tábořiště Otava, tel. 608 483 231 ubytovna Pastouška, tel. 603 500 115

Stravování a občerstvení na trase

Střelské Hoštice: Motorest (383 399 774), Řeznictví Koudelka, Zámecká pivnice - Konírna, hostinec U Bláhů, Kozlovská hospoda

Horní Poříčí: hostinec U Roubalů v Dolním Poříčí

Katovice: Restaurace Zvon (383 399 039), Restaurace U Jelínků,
Restaurace U Trčků, hostinec „Hasičárna“

Strakonice: restaurace – Henry, Hradní sklípek, Hvězda, China, Jiskra, Kalich, Melodie, Nádražní, Na Protivínské, Pod terasou, Sokolovna, Šumava, U Madly, U Města Prahy, U Papeže, U Tomáše, V Ráji, Pizzeria Alex, Pizzeria Venezia, Bufet Hradský, občerstvení u OD Kaufland, U Masných krámů, u kostela sv. Markéty, v Labuti a v Sokolovně

Slaník: Hostinec U přístavu, Smíšené zboží, na požádání v domě čp. 27

Přešťovice: Restaurace

Štěkeň: Restaurace Otava, U Vachtů

Čejetice: Country restaurant Na Králc, Šrotárna, Štěrbík,

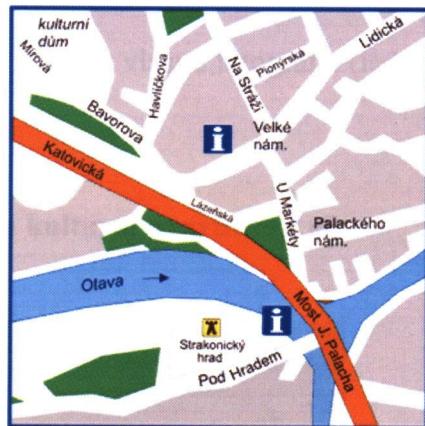
Sudoměř: hospoda, Mladějovice - hospoda

Příloha 16: Historické pohledy na areál strakonického hradu

Zdroj: www.strakonice.net (leden 2005)

Příloha 17: Současnost - pohled na III. nádvoří strakonického hradu, situování informačních center ve městě Strakonice a celkový pohled na strakonický hrad

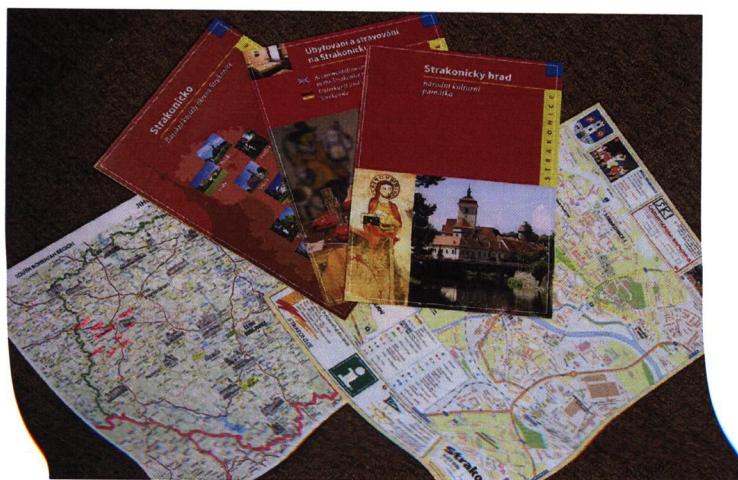
Zdroj: www.strakonice.net (leden 2006)

Zdroj: www.strakonice.net (leden 2006)

Zdroj: www.strakonice.net (leden 2006)

Příloha 18: Výběr z aktuálních tištěných informačních materiálů pro strakonický region a prezentace Strakonic na veletrhu cestovního ruchu Region Tour 2006 v Brně

Zdroj: vlastní fotografie (duben 2006)

Zdroj: vlastní fotografie (leden 2006)

Příloha 19: Návrh dopravní značky upozorňující na kulturní a turistický cíl ve Strakonicích

Zdroj: vlastní návrh

Příloha 20: Návrh brožury Strakonice – zajímavosti ve městě – prohlídková trasa

STRAKONICE

ZAJÍMAVOSTI VE MĚSTĚ

PROHLÍDKOVÁ TRASA

Na soutoku řek Volyňky a zlatonosné Otavy vzniklo ze čtyř osad město Strakonice, pošumavské město dudácké. Do národního povědomí se zapalo hned několikrát: divadelní báchorkovou J. K. Tyla Strakonický dudák, produkci zvláštní pokryvky hlavy spojenou s islámským ndboženstvím a nazvanou fez, a výrobou motocyklů znacky ČZ. Fezy a motocykly se již ve Strakonicích staly historii a období jejich lesku, a slávy připomíná v současnosti pouze expozice ve strakonickém hrádu.

První písemné zprávy o městě se datují do roku 1235. Založení vodního hrádu lze považovat za nejdiležitější počin pro budoucí rozvoj města. Jeho část věnovali roku 1243 Bavori, řádu maltezských rytířů, kteří zde působili daříšek sedm století.

Osidlování strakonicke kotliny bylo silně ovlivňováno přirodou podmínkami na soutoku řek Otavy a Volyňky.

V roce 1367 byla Bavorem IV. Strakonicím udělena základní městská privilegia. Důležitým městským právem bylo vždy právo vařit pivo. Ve Strakonicích lze vystopovat jeho počátky již kolem roku 1367, kdy Strakonice získaly právo varečné. Městský pivovar, založený v roce 1649, přetrval až do dnešní doby.

V 19. století se staly Strakonice důležitým dopravním uzlem. Na počátku 20. století proběhla regulace koryta řeky Otavy, který poznamenala vzhled centrální části města. Rozvoj průmyslu byl v tomto století prezentován založením areálu České zbrojovky a neustálým růstem textilního podniku Fezko. Vznikaly i nové prostory pro rekreaci, např. Podskali, kulturu a školství.

Strakonice a významné osobnosti
Z okresu pochází nebo k němu má vztah řada významných osobností, které se významně zapojily do kulturních dějin i současnosti nejen jižních Čech ale i celého národa. Tyto osobnosti působily či působí v různých oborech: film, hudba, literatura.... Lze k nim řadit např. F. L. Čelakovského, J. Smidingera, J. Formánka, J. V. Plánka, J. Režného, Z. Trošku, P. Vachlera atd.

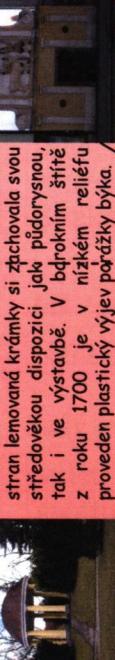
Zdroj, foto: www.strakonice.net

pozoruhodnosti

- množství historicky významných objektů
- pořádaní akcí mezinárodního významu
- udržování lidových tradic
- hodnotné přírodní a krajinné prvky Šumavského podhůří
- dostatečné kapacity ubytovacích i stravovacích zařízení
- typické jihočeské venkovské prostředí v mnoha obcích
- turistický a vodnícky atraktivní řeky Otavy a Volyňku
- kvalitní informační zdroje
- oblast je východním místem k poznávání Šumavy
-

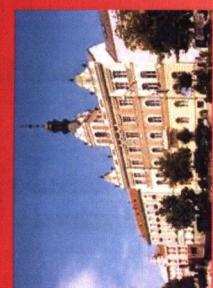
Prostor pro možnost prezentace podnikatelských subjektů

U řeky Otavy je umístěna replika brány pravěké svatyně. Autor ze způsobu stavby významné anglické památky z doby před 4000 lety.

městskýho soudce, se nachází v městském úřadu. Průčelí budovy vyzdobil roku 1903 barevnými sgrafity akademický malíř Josef Bosáček podle návrhu Mikoláše Alše. V průvodu a druhém poschodi je bohatá ornamentální výzdoba a ve středu mezi okny je znak města a český lev.

Na místě dnešní sportovny stál rokokový dům, který byl roku 1905 po návštěvě císaře Josefa I. zbourán. Budova spořitelny je v secesní novorenesanční slohu a má bohatou sgrafitovou výzdobu.

KOSTEL SV. MARKÉTY

Kostel byl postaven roku 1583 na základech staršího gotického kostela. Mohlo se v něm přijmout podobojí. Nově vzniklá sakrálná stavba s gotickými prvky je sklenutá klenbou.

MOROVÝ SLOUP NA PALACKÉHO NÁMĚSTÍ

Barokní mariánský sloup pochází z let 1730 - 1740 a původně stával na Velkém náměstí.

POMNÍK F. L. ČELAKOVSKÉHO

Strakonický rodák František L. Čelakovský byl významnou osobností 19. století. Působil na vyučování vzdělání v Křemencově škole v Otavě.

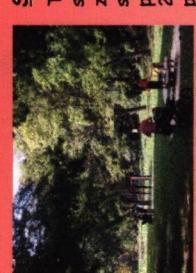

Foto: zdroj: www.strakonice.net a archiv autorky

STRAKONICKÉ PODSKALÍ

Toto místo kopírující břeh řeky Otavy se již v minulosti stalo oddychovou zónou města. Terasovité uspořádání svahu dokládá dárkové pokusy o pěstování vinné révy. Po čtrtekem 70 let 20. století byly na levém břehu provedeny velké úpravy.

STRAKONICKÝ HRAD

Stavbu současné půchy města a zdrovení národní kulturní památky započali již ve 13. století příslušníci významného českého šlechtického rodu Bavorů. V druhé polovině 13. století došlo k raně gotické přestavbě hradu s výbudouním opěvnení, nového hradního paláce a 30 m vysoké věže Rumpál. Ve 14. století byla dokončena stavba kostela sv. Prokopa.

V době třicetileté války byl hrad dvakrát (rok 1619 a 1641) dobrý a vypleněn. Na počátku 16. století prodělal hrad pozdně gotickou přestavbu, byla postavena věž Jelenka. Maléžští rytíři hrad vlastnili do roku 1925. Po druhé světové válce byl hrad zrestaurován a v listopadu 1995 byl celý hradní areál prohlášen národní kulturní památkou.

Celý areál hradu má tři nádvoří. Na I. Nádvoří se nachází kostel sv. Prokopa a Zámecká galerie. Na II. Nádvoří se nachází kapitulní síň s křížovou chodbou s raně gotickou žebrovou klenbou a nástennými malbami. Právě zde je místo konání větších akcí. Nejzajímavější artefakty jsou zachovány a k vidění v prostorách Muzea středního Pootaví. Součástí prohledávky hradu je výstup na vrch Rumpál, která nabízí výhled na celé město.

ŘEKA OTAVA

Řeka Otava tvoří svými 113 kilometry romantickou spojnici mezi hornatou Šumavou a krajem jihočeských rybníků. Vzniká soutokem dvou řumavských zdrojnic Vydry a Křemencové. U hradu Zvíkava se vlévá do Vltavy. Historie Otavy je velmi bohatá. Ovlivnila osidlení krajiny Pootaví, vznik středověkých měst Sušice, Horažďovice, Strakonice, Písek. Sila vodního toku této zlatonošné řeky byla zdrojem energie pro vodní mlýny a hamry. Vodní cesta byla hojně využívána voráři. V současné době je Otava využívána nejen vodáky, milovníky přírody a rybáři, ale zvláště turisty od nás i ze zahraničí.

D O T A Z N Č K

Vážená paní, vážený pane,

jsem studentkou Katedry cestovního ruchu, Jihočeské univerzity v Táboře.

Dovolují si Vás požádat o chvílku Vašeho času na vyplnění tohoto dotazníku.

Vám poskytnuté údaje jsou anonymní a následné výsledky šetření budou sloužit jako podklad pro zpracování mé diplomové práce, případně pracovníkům Městského úřadu ve Strakonicích.

Byl/a byste tedy ochoten/ochotna věnovat mi několik minut a odpovědět na mé otázky?

Děkuji Vám za Vaši ochotu a spolupráci.

Monika Náhlíková

1. Co se Vám jako první vybaví, když se řekne Strakonice?

- Tylův „Strakonický dudák“
 středověké slavnosti „Rumpálování“
 Soutok řek Otavy a Volyňky
 Muzeum středního Pootaví
 Strakonická piva – pivovarnictví

- Průmyslová výroba - motocykly ČZ, Fezko
 Strakonický hrad
 Mezinárodní Dudácký festival
 F. L. Čelakovský
 loutkářská přehlídka „Skupovy Strakonice“
 jiné

2. Jak často navštěvujete Strakonicko?

- jsem zde poprvé byl/a jsem zde již několikrát jezdím sem často

3. Jaký je důvod Vaší návštěvy města Strakonice?

- výlet
 sportovní dovolená
 kulturní vyžití

- poznávací dovolená
 návštěva příbuzných/známých
 pouze zastávka na cestě jinam

- rekreační dovolená
 služební cesta
 jiný důvod

4. Jak jste do Strakonic přijel/a?

- osobním automobilem
 vlakem

- autobusem
 na kole

- na motocyklu
 jinak

5. S kým cestujete?

- sám / sama
 s partnerem / partnerkou

- s rodinou
 s přáteli / známými

- s organizovanou skupinou / zájezd
 jinak

6. Jak jste se dozvěděl/a o Strakonicích?

- z propagačních letáků
tisk, rádio, televize

- z internetu
od známých či příbuzných

- informace jsem nikde nevyhledával/a
 jiný zdroj

7. Jak dlouho zůstanete ve Strakonicích nebo okolí?

- pouze 1 den / bez přenocování 2 – 4 dny 4 – 7 dní 7 dní a déle

8. Jste ve Strakonicích či v okolí (do 30 km) ubytován/a?

- ano ne

Pokud „ANO“ uvedte název obce a typ ubytovacího zařízení:

Obec:

- hotel
chata penzion
v soukromí ubytovna
u příbuzných / známých kemp
jinde

9. Jak byste ohodnotil/a kvalitu následujících služeb? (zakřížkujte)

	nevyužil/a jsem	výborné	vcelku uspokojující	neuspokojující, špatné	DŮVOD nespokojenosti
Stravování					
Ubytování					
Infocentrum					
Sportovní vyžití					
Kulturní vyžití					
Koupání					

10. Co Vás ve Strakonicích nejvíce zaujalo?

historické jádro se Strakonickým hradem
 možnosti využití volného času
 architektonické zajímavosti a památky

čistota města
 místa k odpočinku
 řešení městské zeleně

kultura
 rozmístění obchodní sítě
 řešení dopravní sítě
 jiné

11. Plánujete ještě někdy navštívit Strakonice a okolí?

určitě ano spíše ano nevím spíše ne určitě ne

13. Jaká další místa ve Strakonicích a okolí jste navštívil/a či hodláte ještě navštívit?

Atraktivita	Nikdy jsem tam nebyl(a)	Byl(a) jsem tam jednou	Byl(a) jsem tam několikrát	Navštívím
Areál Stakonického hradu				
centrum Strakonic				
Muzeum středního Pootaví ve Strakonicích				
obec Katovice				
obec Štěkeň				
obec Jinín				
město Volyně				
obec Hoštice u Volyně				
zřícenina hradu Helfenburg				

Pokud hodláte navštívit ještě jiná místa či památky, než zde uvedená, napište JAKÉ:

.....

.....

.....

STATISTICKÉ ÚDAJE:

Pohlaví: žena muž

Věk: do 25 let 26 – 45 let 46 – 60 let nad 60 let

Vzdělání: základní, vyučen středoškolské vysokoškolské

Místo trvalého bydliště – kraj / město, obec

.....

Datum:

Děkuji Vám za ochotu při vyplňování dotazníku a přeji příjemné prožití dnešního dne.